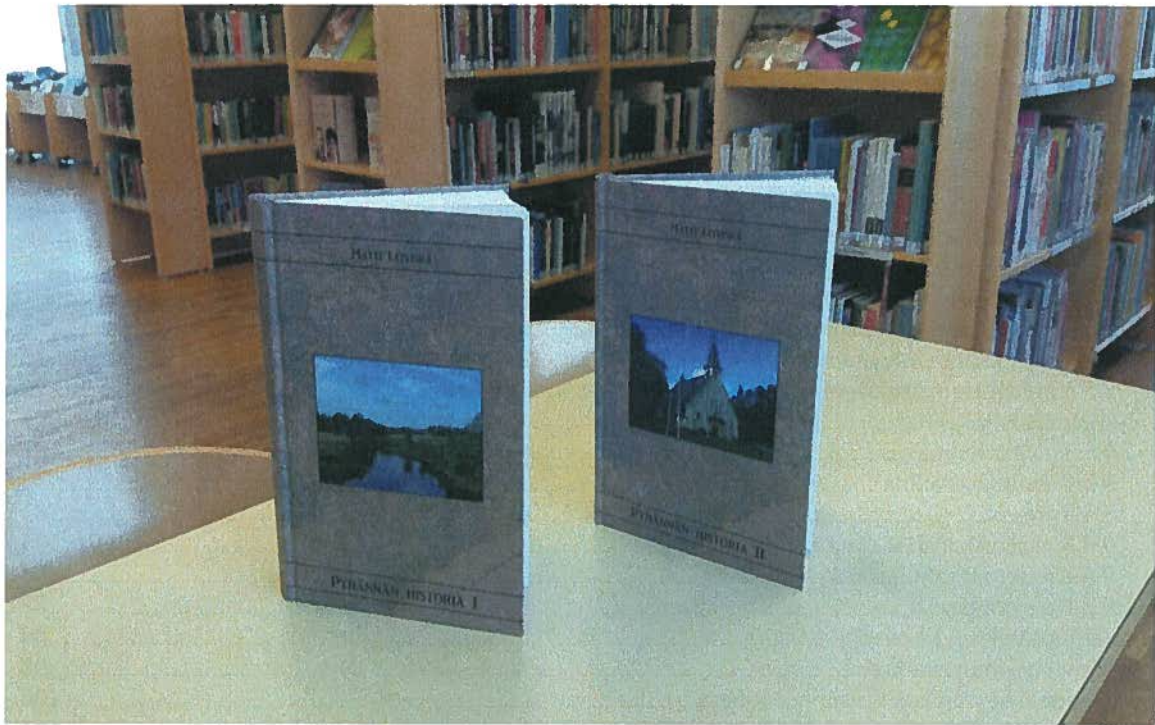

PYHÄNNÄN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2015

Toimintakertomus

1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	2
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	2
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	11
1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	12
1.6	Kunnan henkilöstö.....	13
1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	13
1.8	Ympäristötekijät	14
2	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	15
3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
4	Rahoitusasema ja sen muutokset	21
5	Kokonaistulot ja –menot.....	24
6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	25
6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	25
6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	25
6.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	25
6.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	28
6.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	29
6.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	31
7	Tilikauden tuloksen käsittely	35
8	Talousarvion toteutuminen	36
8.1	Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen	36
8.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	70
	Tuloslaskelmaosan toteutumisen erittelyt.....	71
8.3	Investointien toteutuminen	72
8.4	Rahoitusosan toteutuminen.....	75
8.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	76
9	Tilinpäätöslaskelmat.....	81
9.1	Tuloslaskelma	81
9.2	Rahoituslaskelma.....	82
9.3	Tase.....	83
9.4	Konsernituloslaskelma.....	85
9.5	Konsernin rahoituslaskelma.....	86
9.6	Konsernitase	87
10	Tilinpäätöksen liitetiedot	89
10	Eriytetyt tilinpäätökset.....	98
11	Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista	100
	HENKILÖSTÖKERTOMUS 2015	101
12	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä.....	108

Kansi: Helvi Luttinen

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Suomen taloudellisessa tilanteessa tapahtui muutos hieman parempaan 2015, kun kolmen vuoden jälkeen bruttokansantuote kääntyi kasvuun. Ennakkotieto kertoi, että kasvu oli pientä, vain 0,5%, mutta suunta oli ylöspäin. Sen sijaan työllisyystilanne heikkeni edelleen vuonna 2015 ja samoin yritykset kaikilla toimialoilla jatkoivat edelleen lomautukseen ja irtisanomisiansa. Keväällä 2015 eduskuntavaalien jälkeen maahan muodostettiin uusi hallitus, joka ohjelmassaan lähti tekemään suuria julkista sektoria koskevia rakenteellisia uudistuksia. Merkittävin uudistus oli marraskuussa sovittu itsehallintoalueuudistus, joka sisältää sekä sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen että aluehallintouudistuksen. Uusi hallitus joutui aloittamaan sote-uudistuksen uudestaan, kun vuonna 2014 kaikkien eduskuntapuolueiden sopima uudistus kaatui perustuslaillisiin ongelmiin. Vuoden 2015 aikana jatkettiin myös toimenpiteitä, joilla tavoitellaan kuntien tehtävien vähentämistä.

Vuonna 2015 kuntien taloudessa ei tapahtunut suuria muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen. Negatiivisen vuosikatteen teki ennakoarvion mukaan vain 11 kuntaa eli yksi enemmän kuin vuonna 2014. Vaikka 98 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015, kasvoivat kuntien tuloverot vain 1,8 %. Kuntatalouden säilyminen vuoden 2104 tasolla selittyi myös kiinteistö- ja yhteisöverotulojen kasvulla. Toimintakulut kasvoivat 1 %, mikäli huomioidaan edellisenä vuonna tapahtunut yhtiöittäminen. Matala kasvu johtui osaltaan myös henkilöstökulujen sopeutuksesta, noin 300 miljoonaa euroa. Kuntien taloudellista tilannetta puolestaan heikensi mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu 160 miljoonalla eurolla. Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta jatkoi edelleen kasvuaan ja oli noin 3 % suurempi kuin vuoden 2014 päättyessä. Kuntien taloudellinen tilanne pysyi edelleen heikkona, sillä 135 kunnassa vuosikate on pienempi kuin poistot.

Sosiaali- ja terveystalouden Helmeä kohtasi vuonna 2015 merkittävä muutos, jolla on vaikutusta myös Pyhännän kuntaan. Siikalatvan kunta päätti erota Helmeästä vuoden 2017 alusta lukien ja ulkoistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tuottamisen yksityiselle palveluntuottajalle, Mehiläinen ryhmittymälle. Tämä päätöksen johdosta Sosiaali- ja terveystalouden Helmeen jää enää kaksi kuntaa, Haapavesi ja Pyhäntä. Miten Pyhännän terveystalouden järjestetään vuoden 2017 alusta lukien, siihen etsitään ratkaisu vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2015 aikana perusterveydenhuollossa pystyttiin palvelun tarjonta pitämään kohtuullisena, edelliseen vuoteen ei tapahtunut muutoksia. Lääkärin vastaanottoaikoja pystyttiin tarjoamaan läpi vuoden, sulkuaikoja lukuun ottamatta, säännöllisesti kolmena päivänä viikossa myös hammaslääkäripalveluita saatiin omalta terveystaloukselta. Vuoden 2015 aikana pohdittiin myös toisen asteen ja ammattikorkeakoulutuksen järjestämistä Oulun eteläisen alueella. Koulutussektorille on tulossa leikkauksia, jotka pakottavat tarkastelemaan koulutusasioita uudelleen. Lopullisia päätöksiä asioista ei tehty ja työ jatkuu edelleen vuonna 2016.

Vuoden 2015 alkupuolella kunta antoi lausuntonsa sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevasta lainsäädännöstä, mutta tämä lainsäädäntö ei enää edennyt eduskuntavaalien jälkeen. Lamun kylää koskeva kuntajaon muutosesitys oli myös esillä vuoden aikana. Pyhännän kunta tuki launnossaan Lamun kylän asukkaiden yksimielistä toivetta kylän siirtämisestä Siikalatvan kunnasta Pyhännän kuntaan. Kunta asettui tukemaan myös Pohjois-Pohjanmaan sote-valmistelun jatkamista vaikka uudistuksen tarkasta sisällöstä ei vielä ollut tietoa.

Yritystoiminnassa tapahtui myönteistä kehitystä vuoden aikana. PRT- konsernissa lopetettiin Tornion talotehdas, Lapli-talot, ja talojen rakentaminen keskitettiin Pyhännälle. Tämä paransi Jukka-talotehtaan asemaa talomarkkinoilla. Lapwall Oy puolestaan rakensi uuden tehtaan kunnalta vuokraamalleen alueelle ja pystyi näin kasvattamaan tuotantokapasiteettiaan. Uuden tehtaan käyttöönottojuhlassa oli mukana myös pääministeri Juha Sipilä. Pääministerin vierailu huomioitiin näkyvästi eri tiedotusvälineissä, jolloin sekä yritys että kunta saivat myönteistä julkisuutta. Myös muissa teollisuusyrityksissä työpaikat lisääntyivät 2015. Aiempiin vuosiin verrattuna kunnan panostus yritystiloihin jäi pieneksi, tässä näkyi selvästi uuden EU-ohjelmakauden mukanaan tuomat uudistukset kunnan saamiin yritystukiin. Myös muissa teollisuusyrityksissä työpaikat lisääntyivät 2015. Työpaikkojen kasvu näkyi väkiluvun kasvuna. Merkittävä ongelma oli edelleen korkeana pysynyt työttömyys, sillä enimmillään oli työttömänä yli 16 % työvoimasta. Etenkin yli 50-vuotiaita on työttömänä enemmän kuin muualla.

Kunnassa merkittävä investointi oli koulukeskuksen keittiön saneeraus kunnan keskuskeittiöksi. Keittiöhenkilökunta siirtyi kokonaisuudessaan koulutoimen alaisuuteen ja Nestorin keittiöstä tuli jakelukeittiö. Muutoksella varauduttiin tuleviin uudistuksiin. Toinen tärkeä investointi oli Tavastkengän koulun ja Einontien alueen viemärinto. Myös päällystystöitä tehtiin jonkin verran. Sen sijaan päiväkodin muutustyöt jätettiin tekemättä, sillä vuoden aikana nousi esille vaihtoehtona uuden päiväkodin ja uusien esikoulutilojen rakentaminen koulukeskuksen alueelle. Näiden selvitystyöt käynnistettiin vuoden 2015 loppupuolella.

Pyhännän kunnan tulos heikkeni edellisestä vuodesta. Tulos oli ylijäämäinen, 228000 €, mutta noin 260000 € pienempi kuin edellisenä vuonna. Tuloksen heikkenemiseen vaikuttivat ennen kaikkea terveydenhoidon ja sairaanhoidon menojen voimakas kasvu, sillä nämä toimintamenot kasvoivat vuoden aikana lähes 400000 €. Tulokseen vaikutti myös valtionosuuksien supistuminen yli 300000 eurolla. Myönteistä oli verotulojen kehitys, kasvua noin 300000 €.

Verotulojen kasvuun vaikutti kunnan väkiluvun kasvu vuonna 2014, ensimmäisen kerran kymmeneen vuoteen. Väkiluku kasvoi myös viime vuoden aikana 23 henkilöllä. Työpaikkojen kasvu kunnan alueella mahdollisti väestön kasvun. Onnistuneella kaavoituksella on myös ollut merkitystä väestömäärän nousuun.

Myönteisen työpaikka- ja väestökehityksen seurauksena voidaan pitää myös yksityisen rivitalohankkeen käynnistymistä kesällä 2015. Huoltotielle nousee uusi viiden asunnon rivitalo, jonka rakentamisessa kunta tai Kiinteistö Oy Ukonojankartano eivät ole mukana missään muodossa. Uskosta kunnan tulevaisuuteen kertoo myös se, että vuoden aikana nousi esille uutena mahdollisena hankkeena liikekeskuksen rakentaminen Kairantien alueelle, kunhan alueen kaavamuutos saadaan toteutettua.

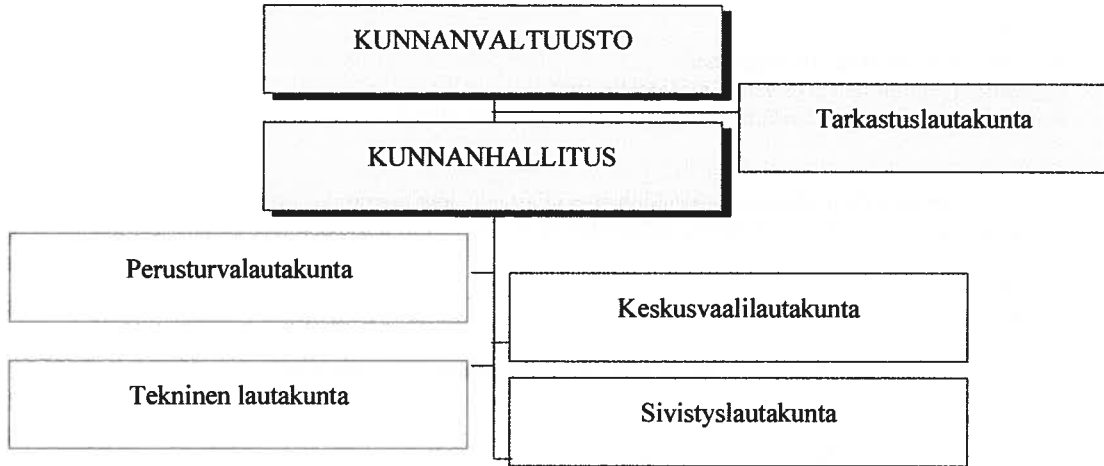
Pyhännän kunnalle vuosi 2015 oli haastava mutta tuloksellisesti hyvä. Haasteita loivat ennen kaikkea yleinen taloudellinen kehitys ja kaavaillut muutokset kuntien toimintaympäristössä. Nopealla, keskustelevalle ja yksimielisellä päätöksenteolla asioita voitiin viedä eteenpäin suunnitellusti, mikä sitten näkyi positiivisena tuloksena. Parhaat kiitokset kaikille tahoille, kuntalaisille, yrittäjille, järjestöille, luottamushenkilöille ja henkilöstölle, työstä Pyhännän hyväksi.

Pyhäntä 17.3.2016

Jouko Nissinen
Kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

PYHÄNNÄN KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO

Kunnanvaltuusto

Puheenjohtaja Pahkala Lauri, rakennusinsinööri, Keskusta, Kirkonkylä
I varapuheenjohtaja Körkkö Kari, rakennusmestari, Keskusta, Kirkonkylä
II varapuheenjohtaja Tuuli Tuomas, kehityspäällikkö, Kokoomus, Kirkonkylä

Jäsenet:

Aitto-oja Teemu, diplomi-insinööri, Keskusta, Kirkonkylä
Hoikka Raimo, eläkeläinen, yrittäjä, keskusta, Kirkonkylä
Hiltunen Jouko, murari, Vasemmistoliitto, Kirkonkylä
Karppinen Kauko, insinööri, Keskusta, Kirkonkylä
Kesti Merja, kirjastovirkailija, Perussuomalaiset, Kirkonkylä
Konola Matti, maanviljelijä, Keskusta, Tavastkenkä
Rimpeläinen Satu, terveydenhoitaja, Keskusta, Tavastkenkä
Leiviskä Matti, tutkija, Keskusta, Tavastkenkä
Mahosenaho Riitta, lähihoitaja, Keskusta
Mikkonen Jari, yrittäjä, Keskusta, Kirkonkylä
Pellikka Sami, pääluottamusmies, Sosiaalidemokraattinen Puolue, Kirkonkylä
Pellikka Matti, lihanleikkaaja, Perussuomalaiset, Tavastkenkä

Esittelijänä kunnanjohtaja Jouko Nissinen
Sihteerinä hallintosihteerä Helvi Luttinen

Vuosille 2013-2016 valitussa valtuustossa on 15 valtuutettua.

Valtuuston voimasuhteet:

	lkm	ääniä, vaalit 2012	%
Suomen Keskusta	10	467	61,7
Perussuomalaiset	2	101	13,3
Sosiaalidemokraattinen puolue	1	75	9,9
Kokoomus	1	70	9,2
Vasemmistoliitto	1	44	5,8

Valtuuston tekemiä päätöksiä vuonna 2015

19.1.2015

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta
Kunnanhallituksen valinta

23.3.2015

Rakennusvalvontataksan tarkistaminen
Lainannostovaltuuksien myöntäminen vuodelle 2015
Perusturvalautakunnan lisämääräraha vuodelle 2015 päihdehuoltoon

18.5.2015

Eron myöntäminen Pilvi Härmälle sosiaalihoitajan virasta ja viran haettavaksi julistaminen
Lisämäärärahan myöntäminen keskuskeittiön rakentamiseen

1.6.2015

Tilinpäätös 2014
Sosiaalihoitajan valinta
Lamun kylää koskeva kuntajaoutuksen muutosesitys –Pyhännän kunnan lausunto

29.6.2015

Ruokapalveluhenkilöstön siirto keskuskeittiöön

12.10.2015

Lainan myöntäminen Kiinteistöosakeyhtiö Pyhännän Teollisuushallit

9.11.2015

Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentti vuodelle 2016
Toimivallan pidättäminen kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisessa
Hyvinvointiraportti vuosilta 2014-2015 ja suunnitelma vuodelle 2016

14..12.2015

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2017-2018

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen kokoonpano toimikaudella 2012-2016

Puheenjohtaja Konola Matti, maanviljelijä, Keskusta, Tavastkenkä

Jäsenet:

Pellikka Sami, pääluottamusmies, Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue, I vpj
Kotisaari Mirja, terveydenhoitaja, Keskusta, Kirkonkylä, II vpj
Aitto-oja Teemu, diplomi-insinööri, Keskusta, Kirkonkylä
Kesti Merja, kirjastovirkailija, Perussuomalaiset, Kirkonkylä
Korsulainen Terhi, lähihoitaja, Keskusta, Kirkonkylä
Leiviskä Matti, tutkija, Keskusta, Tavastkenkä

Esittelijänä toimi kunnanjohtaja Jouko Nissinen ja sihteerinä toimi hallintosihteeri Helvi Luttinen.

Kunnanhallituksen voimasuhteet:

	lkm	%
Suomen Keskusta	5	71,43
Sosiaalidemokraatit	1	14,29
Perussuomalaiset	1	14,29

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano

Puheenjohtaja	Mikko Kamula
Varapuheenjohtaja	Pauli Vartiainen
Jäsenet	Sami Pellikka Vuokko Luttinen Marja-Liisa Hiltunen

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Puheenjohtaja	Kari Körkkö
Varapuheenjohtaja	Satu Rimpeläinen
Jäsenet	Pauli Vartiainen Anni Pehkonen

Perusturvalautakunnan kokoonpano

Puheenjohtaja	Veikko Heikkinen
Varapuheenjohtaja	Jari Mikkonen
Jäsenet	Sirpa Piippo Sanni Makkonen Mauri Pirttisalo

Esittelijänä on toiminut sosiaalijohtaja Pilvi Härmä 31.5.2015 saakka ja Suvi-Tuulia Seitsojoki 17.8.2015 alkaen.

Sivistyslautakunnan kokoonpano

Puheenjohtaja	Satu Rimpeläinen
Varapuheenjohtaja	Sirkka Mäenpää
Jäsenet	Teemu Aitto-oja Arto Mikkonen Jaakko Pylväs Riitta Mahosenaho Sami Pellikka

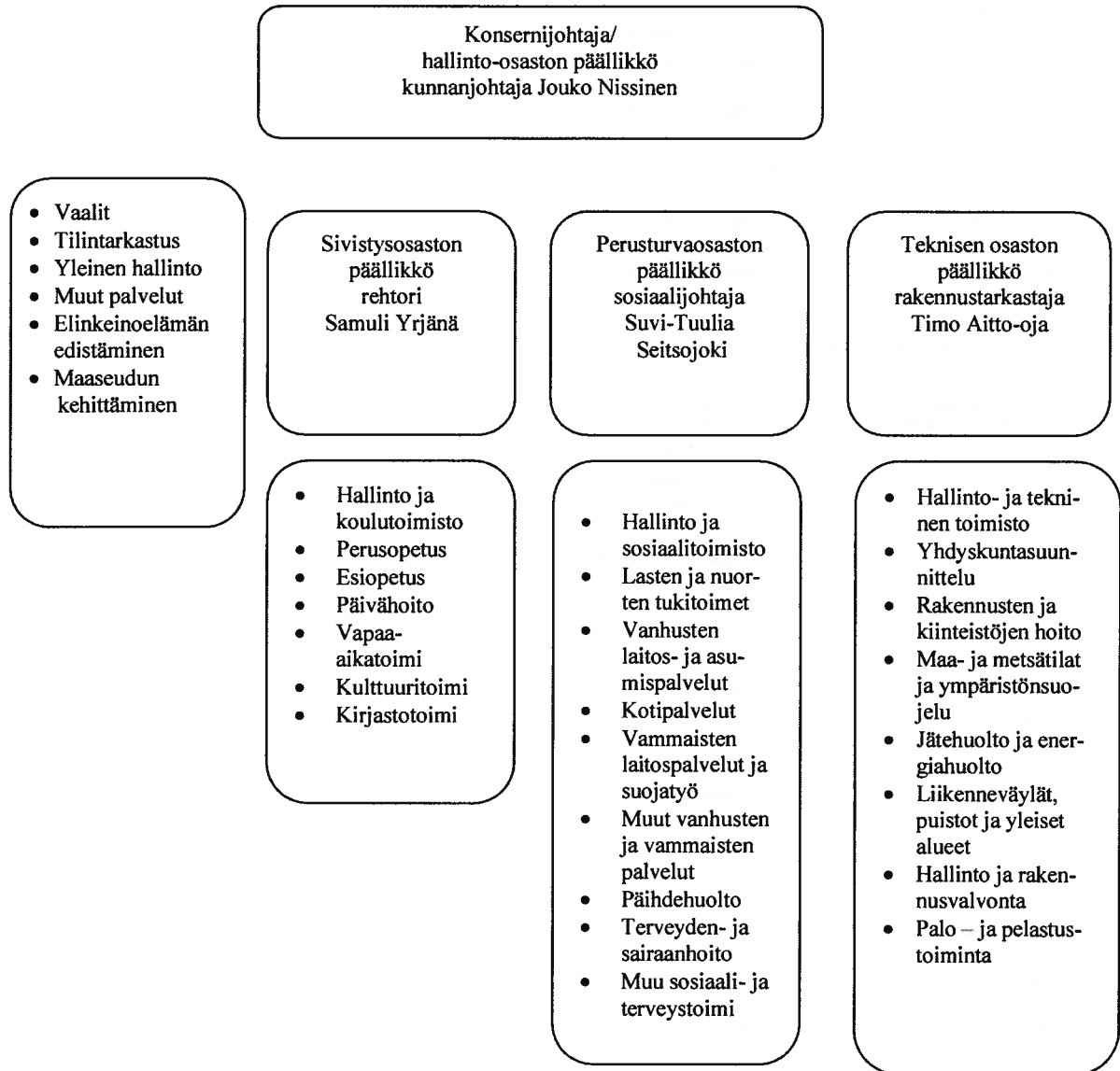
Esittelijänä on toiminut rehtori Samuli Yrjänä.

Teknisen lautakunnan kokoonpano:

Puheenjohtaja	Kauko Karppinen
Varapuheenjohtaja	Jouko Hiltunen
Jäsenet	Raimo Hoikka Saija Hyttinen Kirsi Höglund

Esittelijänä on toiminut rakennustarkastaja Timo Aitto-oja.

PYHÄNNÄN KUNNAN VIRASTO-ORGANISAATIO

Hallinnollinen asema

Hallinnollisessa jaotuksessa Pyhääntä kuuluu seuraaviin alueisiin:

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Ylivieska-Raahen kärjäoikeus (maaoikeusasiat Oulun kärjäoikeus)
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Oulun syyttäjävirasto
Rovaniemen hovioikeus
Pohjois-Pohjanmaan verotoimisto, Siikalatvan toimipiste
Kansaneläkelaitos, Pohjois-Pohjanmaan vakuutuspiiri, Pulkkilan palvelupiste
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimisto, Ylivieska
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

(Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus 2015)

Suomen talouden vaikeudet jatkuvat seuraavien parin vuoden aikana. Kasvunäkymät ovat heikot ja julkisen talouden tilanne ei parane oleellisesti. Suomen teollisuustuotannon tason arvioidaan olevan vuonna 2017 noin neljänneksen alempi kuin kymmenen vuotta sitten. Nykyisenkaltaisella talouden rakenteella teollisuuden ja viennin virkoaminen on ehdoton edellytys Suomen talouden suotuisalle kehitykselle. Suomen talouskasvu jää ennustejakson aikana kilpailijamaitamme hitaammaksi ja työttömyysaste korkeaksi.

Tilastokeskuksen alustavien tietojen mukaan BKT aleni kolmannella vuosineljänneksellä 0,5 % edellisestä neljänneksestä. Lasku oli seurausta ulkomaisen kysynnän vähenemisestä sekä investointien laaja-alaisesta supistumisesta. Samassa yhteydessä vuoden ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen tietoja korjattiin 0,2 prosenttiyksikköä ylöspäin. Tämänhetkisten lukujen valossa kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen kokonaistuotanto olisi 0,1 prosentin kasvussa. Kansantalouselämyksen ennuste kuluvan vuoden kasvuksi on 0,2 %.

Kansainvälisen talouden kehittyminen on viime aikoina ollut kaksijakoista. Kehittyvien talouksien kasvunäkymät ovat selvästi heikentyneet. Kiinan kasvu jää aikaisempaa alhaisemmaksi osittain myös sen takia, että muutos kohti suljettua palveluyhteiskuntaa on ollut ennakoitua nopeampaa. Venäjän taloutta kurittaa tehon tuotantorakenne ja alentuneet raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat. Monien Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden taloudet sitä vastoin kasvavat varsin nopeaa vauhtia. Yhdysvaltojen ja Saksan kasvu on edelleen kohtalaisen vahvaa ja perustuu molemmissa maissa laajapohjaiseen aktiviteetin lisääntymiseen. Ruotsin talous kasvaa ennakoituakin nopeammin, mutta kasvu perustuu pitkälle kotimaiseen kysyntään ja palveluvientiin. Ruotsin vahva kasvu ei siis tule merkittävästi näkymään Suomen viennissä. Kokonaisuudessaan maailmankaupan kasvu jää vaisuksi seuraavien kahden vuoden aikana.

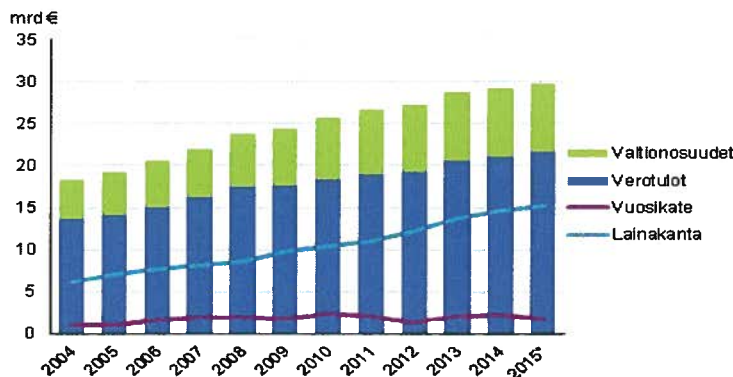
Työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona. Työttömyys nousee selvästi edellisvuodesta ja kuluvan vuoden työttömyysasteeksi ennustetaan 9,4 %. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut nopeasti jo noin 115000 henkeen ja rakennetyöttömien määrä on ylittänyt 200000 hengen rajan. Myös työllisten määrän ennustetaan hiukan alenevan kuluvana vuonna. Työn tuottavuuden kehitys pysyy edelleen vaisuna. Kuluvana vuonna hinnat laskevat 0,1 prosentilla ja ilman päätösperäisiä veromuutoksia vuosi olisi selvästi deflatorisempi.

Kuntatalous 2015

(Suomen virallinen tilasto (SVT): Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain [verkkojulkaisu]).

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2015 lopussa 15,2 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 566 miljoonaa euroa. Lainakannan kasvu hidastui viime vuodesta, jolloin kasvua oli 890 miljoonaa euroa. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta oli 2793 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 2697 euroa.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta 2004–2015

Kuntien toimintakatteet heikkenivät edellisvuodesta 1,1 miljardia euroa eli 4,0 prosenttia erityisesti toimintatuottojen vähenemisen vuoksi. Kuntien verorahoitus eli valtionosuudet ja verotulot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 614 mil-

joonaa euroa eli 2,1 prosenttia. Verorahoituksen kasvusta 591 miljoonaa euroa aiheutui verotuloista ja 22 miljoonaa euroa valtionosuuksista.

Kuntien vuosikate heikkeni 426 miljoonaa euroa eli 19,4 prosenttia viime vuodesta. Yhteensä 11 kuntaa arvioi vuosikatteen jäävän negatiiviseksi, kun edellisvuoden tilinpäätöstietojen mukaan vuosikate oli negatiivinen 10 kunnalla. Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 1,8 miljardia euroa vuonna 2015.

Kuntien toimintakulut ilman liikelaitoksia kasvoivat 1,8 prosenttia. Kasvu kiihtyi jonkin verran edellisvuodesta, jolloin kasvua oli 1,2 prosenttia. Toimintakuluista palvelujen ostot kasvoivat 2,8 prosenttia ja henkilöstökulut 0,6 prosenttia edellisvuoden tasosta. Kuntien toimintatuotot ilman liikelaitoksia puolestaan vähenivät 0,2 prosenttia edellisvuodesta.

Vuoden 2015 tilinpäätösarvioista laskettujen vuosimuutosten vertailukelpoisuuteen vaikuttavat vuonna 2014 toteutetut markkinoilla toimivien liikelaitosten ja muiden yksiköiden yhtiöittämiset. Esimerkiksi kuntien yhteenlaskettu vuosikate ei enää sisällä yhtiötettyjen yksikköjen ylijäämiä, mikä selittää osaltaan vuosikatteen negatiivista muutosta. Myös kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2015 huomattavasti heikompi kuin edellisvuonna. Tämä on seurausta siitä, että vuonna 2014 yhtiöittämisistä saatuja kirjanpidollisia voittoja ei ollut enää vuonna 2015. Lisäksi kuntien bruttomääräiset investointimenot ja -tulot olivat huomattavan suuret vuonna 2014 yhtiöittämiin liittyvien kirjausten vuoksi.

Pohjois-Pohjanmaan talousalueen kehitys

Pohjois-Pohjanmaalla asui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2015 lopussa 409923 asukasta. Asukasmäärä kasvoi vuoteen 2014 verrattuna 4304 asukkaalla.

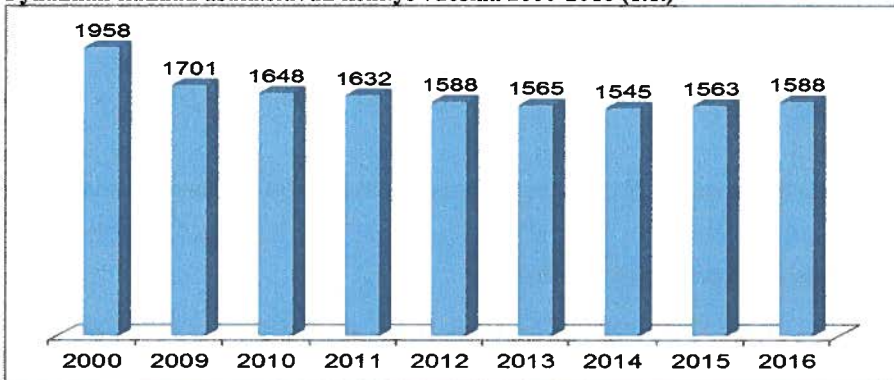
Työttömiä työnhakijoita Pohjois-Pohjanmaalla oli vuoden 2015 lopussa 29950. Työnhakijoiden määrä laski vuoteen 2014 verrattuna 70 työnhakijalla. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 5370 ja alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi 66 työnhakijalla. Pitkäaikaistyöttömiä oli 8270 ja pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 1080 henkilöllä vuodesta 2014.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan alueella asui vuoden 2015 lopussa 14559 asukasta. Seutukunnan asukasmäärä laski vuoden 2015 aikana 154 asukkaalla. Työttömiä työnhakijoita Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa oli 879 ja työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,2 %. Vuonna 2014 työttömiä työnhakijoita oli 926 ja työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,8 %.

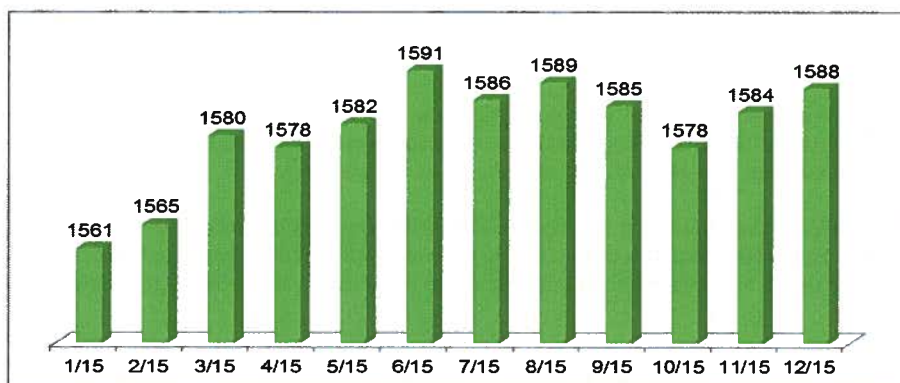
Oman alueen taloudellinen kehitys

Pyhännän kunnan asukasmäärä väestörekisterikeskuksen mukaan oli vuoden 2015 lopussa 1588 asukasta. Asukasmäärä kasvoi vuoteen 2014 verrattuna 25 asukkaalla.

Pyhännän kunnan asukasluvun kehitys vuosina 2000-2016 (1.1.)

Kunnan asukasluku oli alimmillaan tammikuussa 1561 asukasta ja suurimmillaan kesäkuussa 1591 asukkaalla.

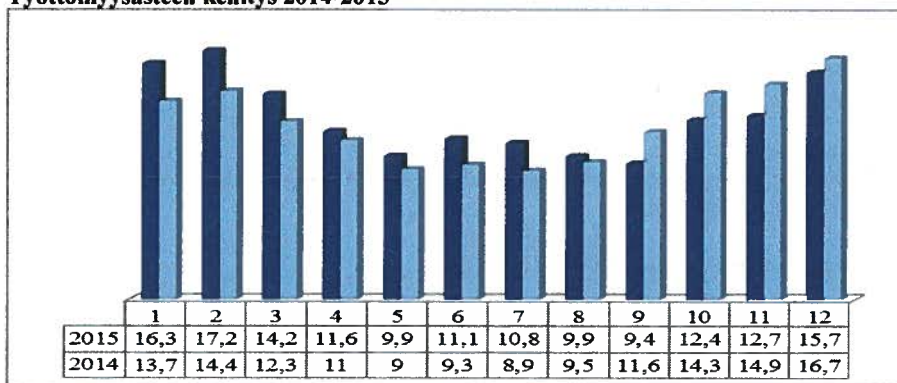

Työllisyys

Pyhännän kunnassa oli 100 työttöntä työnhakijaa vuoden 2015 lopussa ja työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 15,7 %. Vuoteen 2014 verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä laski 11 henkilöllä. Työttömistä työnhakijoista yli 50-vuotiaita oli 48.

	12/2011	12/2012	12/2013	12/2014	12/2015
Työttömiä	81	99	99	111	100
Työttömyysaste, %	11,7	14,5	15	16,7	15,7
Alle 25-vuotiaat	15	11	11	8	12
Yli 50-vuotiaat	38	52	60	60	48
Haapaveden-Siikalatvan seutukunta, %	10,6	12,6	12,6	14,8	14,2
Pohjois-Pohjanmaa, %	11,7	13	15	16,4	16,2
Koko maa työttömyysaste, %	7,4	10,7	12,6	13,9	14,4

Työttömyysasteen kehitys 2014-2015

Asuntotuotanto

Pyhännällä valmistui neljä omakotitaloa vuonna 2015. Korjausavustuskohteita oli kuusi ja asuntojen peruskorjauksia yksi kappale.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tilikauden tulos vuonna 2015 oli 190457,77 €. Tuloksessa on huomioitu kertaluonteiset poistot 448226,04 €. Tilikauden tulos heikkeni vuoteen 2014 verrattuna 571910,48 € ja ilman kertaluonteisia poistoja 123684,44 €.

Toimintatuotot

Ulkoiset toimintatuotot olivat 2035831,83 € ja toimintatuotot heikkenivät vuoteen 2014 verrattuna 27644,44 €. Toimintatuottojen suurimmat erät olivat jätevesimaksut, kaukolämpö, ateriapalvelumaksut ja kotikuntakorvaukset.

Toimintatuotot (ulkoiset)

	2015	2014	Muutos € 15/14
Jätevesi	236246	197450	38775
Kaukolämpö	178636	181305	-2669
Ateriapalvelumaksut	158881	155612	3269
Kotikuntakorvaukset	117176	147217	-30041

Toimintakulut

Toimintakuluja (ulkoiset) kertyi 11321018,64 € ja toimintakulut kasvoivat vuoteen 2014 verrattuna 431302,38 €. Suurimmat erät toimintakuluissa olivat palkat ja palkkiot 3747581,45 €, palvelujen ostot 5195668,60 € sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 869959,19 €.

Vuoteen 2014 verrattuna palkkakulut laskivat 160963,69 € ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot 15282,05 €. Vastaavasti palvelujen ostot kasvoivat 581327,42 €.

Verotulot

Verotuloja kertyi yhteensä 4846059,88 € ja verotulot lisääntyivät vuoteen 2014 verrattuna 461818,14 €.

Verotulot lajeittain, 1000 €

	2015	2014	2013	2012	Muutos % 2015/2014
Kunnallisvero	3984	3663	3579	3423	8,8
Yhteisövero	496	417	366	269	19,1
Kiinteistövero	366	304	276	266	20,2
Yhteensä	4846	4384	4221	4846	10,5

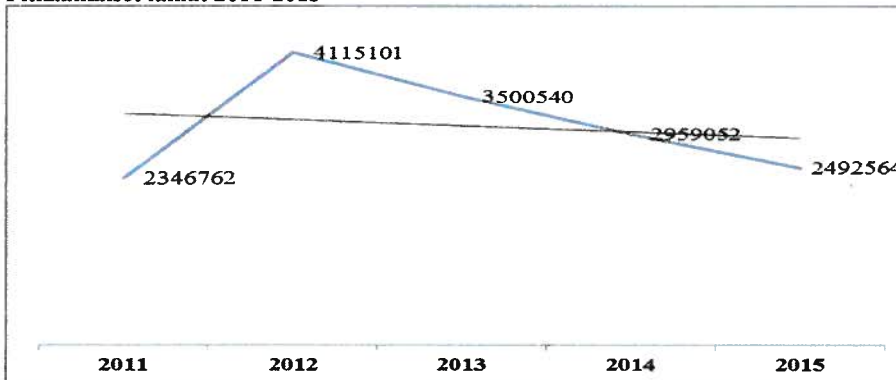
Valtionosuudet

Valtionosuudet olivat yhteensä 5608548,00 € ja valtionosuudet laskivat vuoteen 2014 verrattuna 357738,00 €.

Lainat

Kunnan taseessa on pitkäaikaista lainaa 2492564,00 euroa. Vuoden 2015 aikana ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa.

Pitkäaikaiset lainat 2011-2015

Investoinnit

Nettoinvestoinnit vuonna 2015 olivat 469660,41 €. Suurimmat yksittäiset investointikohteet olivat keskuskeittiö 198982,17 €, Tavastkengän koulunmäen ja Einontien viemäröinti 87970,79 € ja kaavateiden päällystys 45152,40 €.

1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Päättäneen toimintavuoden 2015 aikana tehtiin valtionhallinnossa kuntien kannalta useita merkittäviä päätöksiä. Tärkeimmät päätökset koskettivat uutta kuntalakia, itsehallintoalueita ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä. Näiden uudistusten vaikutus näkyy myös Pyhännän kunnan toiminnassa lähitulevaisuudessa.

Uusi kuntalaki vahvistettiin 10.4.2015 ja osa siitä astui voimaan 1.5.2015. Merkittävää osaa laista sovelletaan vasta 1.6.2017 lukien. Niinpä uuden kuntalain vaikutukset näkyvät täysin vasta seuraavalla valtuustokaudella. Uuden kuntalain käyttöönotto tulee työllistämään kuntaa mm. hallintosäännön, konserniohjeen, toimielimiä koskevien säästösten, kuntastrategian ja johtajasopimuksen osalta. Nämä joudutaan uudistamaan uuden kuntalain mukaiseksi.

Toinen merkittävä uudistus oli 2015 toimintansa aloittaneen hallituksen linjaama itsehallintoalueuudistus, joka sisältää sekä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen että aluehallintouudistuksen. Uudistuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy pois kunnilta, samoin myös rahoitusvastuu poistuu kunnilta. Samaten itsehallintoalueille siirtyvät myös pelastustoimen tehtävät, maakuntien liitoille kuuluvat alueiden kehittämisen ja rahoituksen tehtävät sekä alueiden maankäytön suunnittelun tehtävät. Myös Ely-keskuksissa hoidettavat alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittämistehtävät siirtyvät itsehallintoalueille. Samaten maaseutuelinkeinojen kehittämisen- ja rahoitustehtävät siirtyvät itsehallintoalueille. Näiden uudistusten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019 ja ne tulevat koskemaan kaikkia Suomen kuntia. Mikäli uudistukset etenevät suunnitelmien mukaisesti, joudutaan kunnan toiminnassa varautumaan näihin muutoksiin lähivuosien aikana.

Pyhännän kunnan sosiaali- ja terveydenhuollossa muutoksia tulee aiheuttamaan Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus Helmen hajojen. Siikalatvan kunta päätti vuoden 2015 lopulla irtaantua Helmestä vuoden 2017 alusta lukien ja järjestää sosiaali- ja terveyspalvelunsa yksityisen palveluyrityksen tuottamana. Vuoden 2016 aikana joudutaan ratkaisemaan, miten Pyhännän kunnan terveyspalvelut tuotetaan 1.1.2017 alkaen.

Lähivuosina kunnan talouteen kohdistuu paineita usealta taholta. Valtionosuuksien leikkaukset vievät kunnalta vuosittain huomattavan määrän rahaa ja muutos joudutaan kattamaan verotuloilla. Verotulojen kasvattaminen on erittäin tärkeää ja siihen kunta joutuu panostamaan. Verotulojen kasvuun päästään, mikäli Pyhännälle syntyneisiin työpaikkoihin saadaan työntekijöitä, jotka myös asuvat täällä. Tämä tarkoittaa panostamista sekä asutustuotantoon että kunnan palveluvarustuksen tasoon niin yksityisellä kuin julkisella sektorilla.

Pyhännän kunta on suurten muutosten edessä. Mikäli viime vuosina aikaan saatua myönteistä kehitystä pystytään jatkamaan, on kunnalla kaikki mahdollisuudet selvittää myös tulevaisuudessa. Tämä edellyttää määrätietoista ja suunnitelmallista työtä sekä rohkeita päätöksiä niin kunnan kuin koko kuntakonsernin kehittämisessä.

1.6 Kunnan henkilöstö

Pyhännän kunnan henkilöstömäärä 31.12.2015 oli 109 henkilöä. Vakainaista henkilökuntaa oli 81, sijaisia 15 ja määräaikaisia 11. Vuoteen 2014 verrattuna henkilöstön määrä laski seitsemällä henkilöllä.

Henkilöstöä koskevat tiedot on esitetty erillisessä henkilöstökertomuksessa.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Pyhännän kunnan kannalta merkittäviä riski- ja epävarmuustekijöitä tulevaisuudessa ovat työpaikkojen määrän kasvun taantuminen, väestömäärän kasvun pysähtyminen, verotulojen heikko kehitys, valtionosuuksien jatkuva supistuminen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen aiheuttamat heikennykset palvelutasoon, voimakas velkaantuminen ja tytäryhtiöiden talouden kehitys.

Pyhännälle on syntynyt viime vuosina työpaikkoja lisää lähinnä teollisuuteen. Tämä kehitys on näkynyt myös kunnan asukasluvun kasvuna ja kunnan tuloveron lisäyksenä. Tämän kehityksen taantuminen heikentää kunnan mahdollisuuksia järjestää tulevaisuudessa palveluja edes nykyisellä tasolla, sillä kunnan toisen merkittävän tulolähteen, valtionosuuksien, kohdalla ei ole odotettavissa kasvua vaan valtionosuudet tulevat jatkossa vain pienenevään. Työpaikkojen määrän kasvu on tuonut kunnalle lisää myös yhteisöveroja, mutta kunnan saama osuus yhteisöverosta on pienenevässä ja siten kiinteistöverotulot hiipumassa. Kiinteistöverotulot voivat kääntyä kasvuun merkittävästi, mikäli Piiparinmäen tuulivoimapuiston rakentaminen saadaan toteutettua.

Kunnan väestömäärän kasvu näkyy myös asuntotilanteessa. Muuttajille tarvitaan laadukkaita vuokra-asuntoja ja tällä hetkellä niitä ei ole. Kunnassa joudutaankin pohtimaan tarkasti eri vaihtoehtoja asuntotuotannon lisäämiseksi.

Vuoden 2015 alussa käyttöön otettu valtionosuusjärjestelmä pienentää Pyhännän kunnan valtionosuuksia vuosittain asteittain 2018 saakka. Kokonaispudotus on niin suuri, että kunta joutuu harkitsemaan kaikkia keinoja, mm. tuloveron korotusta, tulorahoituksen riittävyyden turvaamiseksi.

Merkittävän epävarmuustekijän kunnan lähivuosien toimintaan aiheuttaa suunniteltu itsehallintoalue- ja sote-uudistus. Itsehallintoalueet aloittavat toimintansa vuoden 2019 alussa ja samalla sosiaali- ja terveydenhuolto ja joitakin muitakin tehtäviä siirtyy näiden järjestettäväksi pois kuntien vastuulta. Muutoksen jälkeen kunnalla ei enää ole päätösvaltaa sosiaali- ja terveydenhuoltoasioissa ollenkaan ja kunnan itsehallinnollinen asema kapenee merkittävästi. Uudistuksessa myös soten-rahoitus vastuu siirtyy pois kunnilta ja tämä aiheuttaa muutoksia valtionosuuksiin kuin verotukseen. Mikä vaikutus tällä on kunnan talouteen, siitä ei vielä pystytä sanomaan mitään. Miten käy nykyisten Pyhännällä toteutettujen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden, sekin asia on täysin auki. Mitään tietoa ei ole myöskään siitä, miten kunnan jäljelle jääneet tehtävät rahoitetaan ja järjestetään.

Kunnan vetovoimaa asuinpaikkana voi tulevaisuudessa heikentää myös toisen asteen koulutuksen muutokset, jos koulutuspaikat siirtyvät kauemmas Pyhännältä. Varsinkin lapsiperheet huomioivat koulutusmahdollisuuksia asuinpaikkaa valittaessa.

Kunnan velkaantumistaso on noussut korkeaksi sekä teollisuusinvestointien että asuntutuotantoon tehtyjen investointien vuoksi. Tilojen käyttöasteen on pysyttävä korkeana jatkuvasti, jotta lainojen lyhennyksistä ja korkomenoista voidaan selviytyä. Pitkällä aikavälillä myös korkotason nousu on kuntataloudelle riski.

Valokuidun rakentaminen kunnan eri osiin on ollut esillä kunnan päätöksenteossa useasti viime vuosina. Rakentamisen toteuttaminen edellyttää kunnan takausta rakentamista varten otettavalle lainalle. Mikäli valokuituverkkoon liittyjiä ei saada tarpeeksi, muodostuu takauksesta merkittävä riski kunnalle.

Kunnan taloutta tarkastellaan uuden kuntalain määräysten mukaan entistä selvemmin konsernitasona. Tämä muutos edellyttää aikaisempaa voimakkaampaa omistajaohjausta etenkin kunnan suurimmissa tytäryhtiöissä, Kiinteistö Oy Ukonojankartanossa ja Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushalleissa. Investointien oikea-aikaisuus ja talouden seuranta konsernitasona korostuvat tulevina vuosina.

Koko kuntakentällä ja niin myös Pyhännän kunnalla on edessä epävarmoja ja suuria muutoksia mukanaan tulevia vuosia. Kaikkiin asioihin kunta ei voi vaikuttaa, mutta järkevällä ja tulevaisuuteen katsovalla asenteella ja toimintaperiaatteella Pyhännä pystyy selviytymään tulevien vuosien haasteista.

1.8 Ympäristötekijät

Pyhännän kunnan ympäristönsuojeluun liittyvät palvelut tuottaa Ympäristöpalvelut Helmi. Ympäristölle haitallisia vahinkoja ei sattunut vuoden 2015 aikana.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 2015

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arvioimista. Sisäisestä valvonnasta vastaa kunnanhallitus. Kunnanjohtaja puolestaan vastaa sisäisen valvonnan käytännön toteuttamisesta. Osastopäälliköiden ja muiden tilivelvollisten velvollisuutena on huolehtia oman hallinnonalsansa sisäisestä valvonnasta. Kunnan konsernijohdon vastuulla on koko kuntakonsernin ohjaus ja konsernivalvonnan järjestäminen.

Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista ja päätösten perusteena oleva tieto on sekä luotettavaa että riittävää. Sisäisellä valvonnalla seurataan myös lakien, asetusten, erilaisten säädöksiä ja ohjeitten sekä toimielinten päätösten noudattamista. Myös omaisuus ja voimavarat turvataan toimivalla sisäisellä valvonnalla.

Kunnan riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja se toteutetaan samoin periaattein.

Kuvaus sisäisen valvonnan järjestämisen arvioinnista

Kunnan sisäisen valvonnan järjestämistä ja toteutumista on seurannut kunnan johtoryhmä. Osastopäälliköt ja heidän alaisensa vastasivat sisäisen valvonnan toteutumisesta omilla vastuualueillaan. Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioitiin johtoryhmässä. Arviointi on suoritettu ilman erillistä arviointilomaketta.

Riskien kartoitusten ajantasaisuus ja kattavuus

Kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä arvioidaan ja seurataan kunnassa jatkuvasti. Riskejä arvioidaan aina talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa ja merkittäviä investointipäätöksiä tehtäessä. Riskejä arvioidaan niin investointien kuin käyttötalouden näkökulmasta.

Kunnan ja tytäryhtiöiden vakuutukset saatettiin ajan tasalle riskienhallintaohjeen mukaisesti.

Kukin osasto vastasi oman toimialansa riskienhallinnasta.

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen kanssa jatkettiin yhteistyötä varautumis- ja turvallisuussuunnitelmiin liittyvissä asioissa.

Säännösten ja määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei havaittu oleellisia puutteita.

Sisäisen valvonnan kehittämisalueita

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden uudistaminen selkeämmäksi.
2. Sisäisen valvonnan kehittäminen kunnan tytäryhtiöissä.
3. Raportoinnin muuttaminen uuden kuntalain edellyttämälle tasolle.

Kunnan keskeisimmät toimintaan ja talouteen liittyvät riskit

1. Terveys- ja sairaanhoidon kustannusten nopea kasvu heikentää kunnan taloutta.
2. Kunnassa toimivien yritysten yhtäaikainen taloudellisen tilanteen heikentyminen.
3. Kunnan tytäryhtiöiden taloudellisen tilanteen heikkeneminen.
4. Kunnan osakkuusyritysten ja kuntayhtymien taloudelliset vaikeudet.
5. Osaavan henkilöstön saatavuus.

Suunnitellut kehittämistoimenpiteet

1. Kuntastrategian päivittäminen ajan tasalle vastaamaan tuleviin haasteisiin.
2. Henkilöstön osaamisen lisääminen.
3. Kuntakonsernin toiminnan ja talouden seurannan kehittäminen nykyistä selkeämmäksi.

---

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Tilikauden jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Tuloslaskelma ja tunnusluvut (ulk.)

	2015	2014
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	818	974
Maksutuotot	332	293
Tuet ja avustukset	128	110
Vuokratuotot	647	636
Muut toimintatuotot	111	51
	<hr/> 2036	<hr/> 2064
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-3747	-3909
Henkilösivukulut	-1098	-1148
Henkilöstökorvaukset ja muut korvaukset	81	87
Palvelujen ostot	-5196	-4614
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-870	-885
Avustukset	-314	-298
Vuokrat	-150	-110
Muut toimintakulut	-27	-13
	<hr/> -11321	<hr/> -10890
Toimintakate	-9285	-8826
Verotulot	4846	4384
Valtionosuudet	5608	5966
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	16	13
Muut rahoitustuotot	1	1
Korkokulut	-33	-48
Muut rahoituskulut	<hr/> -16	<hr/> -34
Vuosikate	1153	1490
Suunnitelman mukaiset poistot/ arvonalentumiset	-963	-728
Tilikauden tulos	190	762
Poistoeron muutos	38	-10
Varausten muutos	0	-280
Tilikauden ylijäämä	228	472
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,0	18,9
Vuosikate/Poistot, %	119,8	204,7
Vuosikate, €/asukas	726,0	953,6
Asukasmäärä 31.12.	1588	1563

Kaavat:

Toimintatuotot/Toimintakulut, % = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate / Poistot, % = 100 * Vuosikate / Poistot

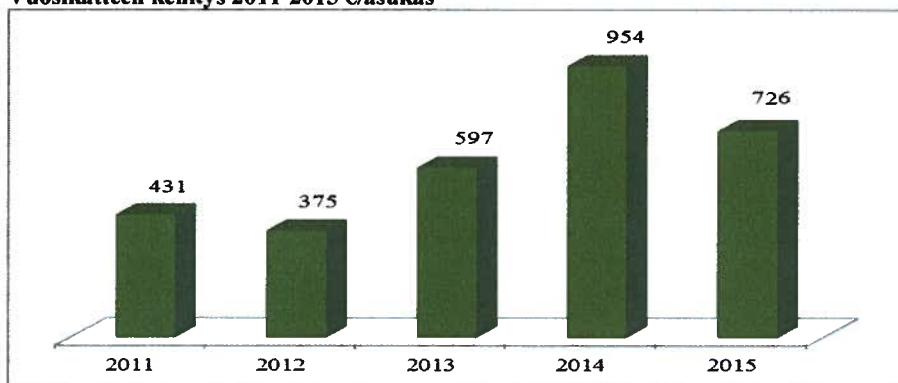
Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena syntyvä toimintakate osoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnassa aina -merkkinen. Pyhännän kunnan toimintakate vuonna 2015 oli -9285187,01 €. Toimintakate heikkeni vuoteen 2014 verrattuna 458946,82 €.

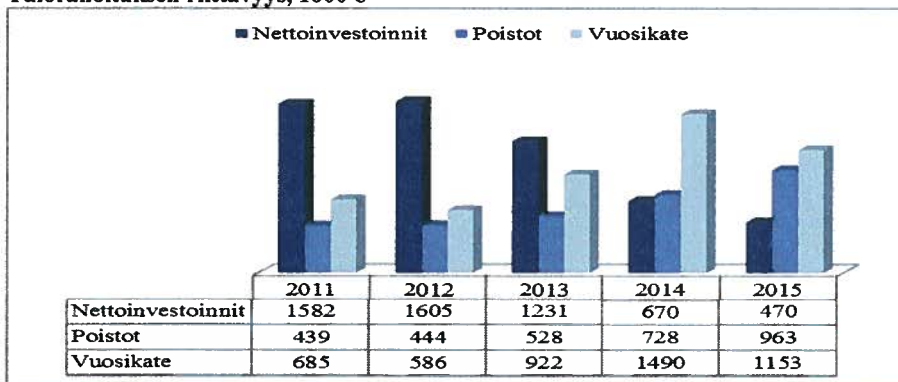
Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Kunnan tulo-rahoitus on riittävällä tasolla, mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Vuonna 2015 vuosikate oli 1152888,47 € ja vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset 962430,70 €.

Vuosikatteen kehitys 2011-2015 €/asukas

Tulo-rahoituksen riittävyys, 1000 €

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos oli 190457,77 € ja tulos heikentyi vuoteen 2014 verrattuna 571910,48 €. Tuloksessa on huomioitu kertapoisto 448226,04 €.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista, 18,0 % (2014; 18,9 %)

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla ja muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa, kuinka suuri osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja otto-lainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2015 1000 €	2014 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1153	1490
Tulorahoituksen korjaukset	-89	-36
Toiminnan rahavirta	1064	1454
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-532	-5394
Rahoitusosuudet investointimenoihin	45	17
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	106	4743
Investointien rahavirta	-381	-634
Toiminnan ja investointien rahavirta	683	820
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-15	-396
Antolainasaamisten vähennykset	93	1
Antolainauksen muutokset	78	-395
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-466	-541
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-600	-300
Lainakannan muutokset	-1066	-841
Toimeksiantojenvarojen ja pääoman muutos	-10	141
Saamisten muutos	244	50
Korottomien velkojen muutos	95	-117
Muut maksuvalmiuden muutokset	329	73
Rahoituksen rahavirta	-659	-1163
Rahavarojen muutos	24	-343
Rahavarat 31.12., 1000 €	528	504
Rahavarat 1.1., 1000 €	504	847
	24	-343
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta 1000/€	-797	-1137
Investointien tulorahoitus %	236,8	27,7
Lainanhoitokate	2,4	2,6
Rahavarojen riittävyys, pv	15,6	10,6
Asukasmäärä	1588	1563

Kaavat

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{lainan lyhennykset})$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainan lyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Investointien omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna positiivinen. Positiivinen tunnusluku ilmaisee, paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen tunnusluku osoittaa, paljonko menoista joudutaan kattamaan olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai lisärahoituksella. Pyhännän kunnassa tunnusluku oli -797 €.

Investointien tulorahoitus 236,8

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

Lainanhoitokate osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Pyhännän kunnan lainanhoitokate oli 2,4.

Rahavarojen riittävyys

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, kuinka monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Kunnan maksuvalmius oli 15,6 päivää.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja tunnusluvut

VASTAAVAA	2015 1000 €	2014 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	327	388
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	327	388
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1029	1103
Rakennukset	2923	3237
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1516	1558
Koneet ja kalusto	76	89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	60	37
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5604	6024
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6898	6897
Muut lainasaamiset	997	1076
Muut saamiset	1	13
Sijoitukset yhteensä	7896	7986
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13827	14398
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9	9
	9	9
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	282	334
Muut saamiset	42	72
Siirtosaamiset	74	236
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	398	642
Saamiset yhteensä	398	642
Rahat ja pankkisaamiset	528	504
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	926	1146
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14762	15553

VASTATTAVAA	2015	2014
	1000 €	1000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5255	5255
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	3004	2532
Tilikauden yli- / alijäämä	229	472
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	8488	8259
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	411	449
Vapaaehtoiset varaukset	500	500
	911	949
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	140	150
	140	150
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2096	2493
Pitkäaikainen yhteensä	2096	2493
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1797	2466
Ostovelat	454	404
Muut lyhytaikaiset velat	100	104
Siirtovelat	776	728
Lyhytaikainen yhteensä	3127	3702
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5223	6195
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14762	15553
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus %	63,7	59,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	41,8	49,9
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	3232	3004
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2036	1922
Lainakanta 31.12., 1000 €	3893	4959
Lainakanta 31.12., €/asukas	2451	3173
Lainasaamiset 31.12. €	997	1076
Asukasmäärä	1588	1563

Kaavat:

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset} / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot}))$

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta = Vieraspääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset, 1000 € = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Omavaraisuusaste 63,7 % (2014; 59,1 %)

Tunnusluvulla mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntataloudessa keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

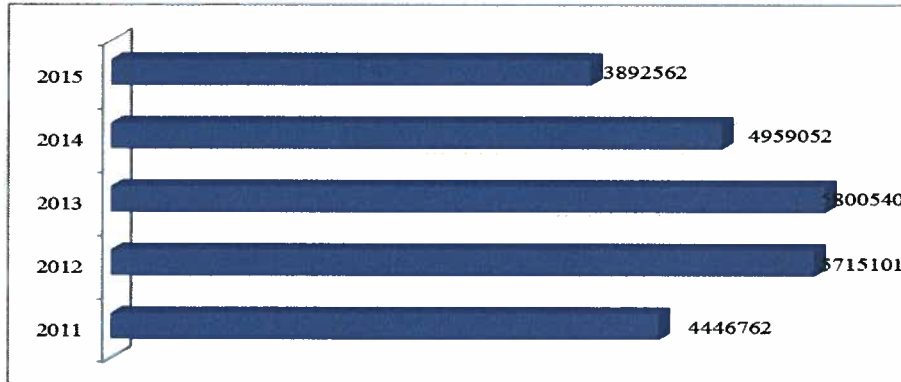
Suhteellinen velkaantuneisuus 41,8 % (2014; 49,9 %)

Tunnusluku osoittaa, paljonko kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloilla tarkoitetaan toimintatuottoja, käyttötalouden valtionosuuksia ja verotuloja.

Lainakanta

Lainakannalla tarkoitetaan kunnan korollista vierasta pääomaa. Vieraasta pääomasta vähennetään saadut ennakot, ostovelat, siirtovelat ja muut velat. Lainakanta vuoden 2015 lopussa oli 3892564,00 € ja lainakanta laski vuoteen 2014 verrattuna 1066488 €. Asukaskohtainen lainakanta oli 2451,24 €.

Lainakanta 2011-2015

Lainasaamiset

Kunnan lainasaamiset ovat 997111,30 €. Lainasaamiset koostuvat Kiinteistö Oy Ukonojankartanon 650000,00 €:n, Siikaverkko-osuuskunnan 327333,34 €:n, Pyhännän Vanhustentaloyhdistys ry:n 5247,96 €:n ja Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit 14530 €:n lainasaamisista.

5 Kokonaistulot ja –menot

Kunnan kokonaistulot ja –menot laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	1000, €	%	MENOT	1000, €	%
Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot	2036	16,1	Toimintakulut	11321	87,3
Verotulot	4846	38,3	Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Valtionosuudet	5609	44,3			
Korkotuotot	16	0,1	Korkokulut	33	0,3
Muut rahoitustuotot	1	0,0	Muut rahoituskulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Satunnaiset kulut	0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-90	-0,7	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	1	0,0
Investoinnit					
Rahoitusosuudet investointi menoihin	45	0,4	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	106	0,8	Investointimenot	532	4,1
Rahoitustoiminta					
Antolainasaamisten vähennykset	94	0,7	Antolainasaamisten lisäykset	15	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	466	3,6
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	600	4,6
Kokonaistulot yhteensä	12663	100,0	Kokonaismenot yhteensä	12968	100,0

Kokonaistulo ja –meno käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteen ja käytön.

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Tytäryhteisöt	Kunnan omistusosuus %
Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit	100,00 %
Kiinteistö Oy Ukonojankartano	100,00 %
As Oy Pyhännän Kirkkotie	65,24 %
Pyhännän Malmitori Oy	60,06 %
As Oy Pyhännän Tavastkenkä	50,28 %
Osakkuusyhteisöt	
Pyhännän vesi Oy	35,43 %
Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy	21,00 %
Kuntayhtymät	
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	0,56 %
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	1,11 %
Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä	10,74 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,49 %

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhännän kunnan konserniohjeessa, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 28.9.2009, määritellään, miten kuntakonsernia johdetaan, ohjataan ja valvotaan. Konserniohjeessa luodaan puitteet ensisijaisesti kunnan tytäryhtiöiden omistajaohjaukseen, mutta ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhtiöiden ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeessa säädetään kunnan eri toimielinten vastuunjako toiminnan seurannassa ja raportoinnissa. Kunnanvaltuusto hyväksyy konserniohjeesta koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet sekä määrittelee omistajapolitiikan. Valtuusto päättää myös eri yhteisöjen toiminnallisista ja tuloksellisista tavoitteista. Valtuusto myöntää takaukset tytäryhtiöiden pitkäaikaisen vieraan pääoman hankintaan. Kunnanhallitus taas antaa ohjeita yhtiökokouksissa ja päätävissä olevissa oleville kunnan edustajille omien valtuuksiensa puitteissa. Kunnanhallitus myös seuraa yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista. Kunnanhallitus vastaa myös valvonnan järjestämisestä ja konsernin toiminnan raportoinnista tilinpäätöksessä.

Keskeinen vastuu konsernin toiminnan ohjauksesta on kunnanjohtajalla, joka johtaa kunnan konsernipolitiikkaa käyttämällä apunaan muita viranhaltijoita. Erittäin tärkeä rooli konsernin toiminnan ohjauksessa on myös kuntakonsernin tilintarkastajalla, jolla on oikeus tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa siinä laajuudessa kuin se on tarpeellista. Myös tarkastuslautakunnalla on oma tehtävänsä konserniyhteisöjen valvonnassa.

Kunnan valitsevat edustajat vastaavat omistajaohjauksen toteutumisesta tytär- ja osakkuusyhtiöissä sekä kuntayhtymissä. Kunnanvaltuusto valitsee edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin ja kunnanhallitus yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin. Erityistä huomiota kiinnitetään yhtiön hallitusten jäsenten valintaan, jotta jäsenille esitetyt vaatimukset saadaan täytettyä.

Konserniohjeessa annetaan tarkat määräykset ja ohjeet konserniraportoinnista, taloudenhoidosta, henkilöstöpolitiikasta sekä tukipalveluiden järjestämisestä, hankinnoista ja tiedottamisesta. Näitä noudattamalla Pyhännän kuntakonsernin talous saadaan pidettyä kunnossa.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Pyhännän kunnan omistamia tytäryhteisöjä ovat Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit, Kiinteistö Oy Ukonojankartano, As Oy Pyhännän Kirkkotie, Pyhännän Malmitori Oy ja As Oy Pyhännän Tavastkenkä.

Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit

Yhtiö on 100 % kunnan omistama tytäryhteisö, joka perustettiin 31.12.2014 Kuntalain (626/2013) 2 a §:n yhtiöittämisvelvoitteen mukaisesti. Kaupparekisteriin Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallit merkittiin 29.1.2015 ja yhtiön toimialana on omistamiensa ja vuokraamiensa teollisuus- ja liiketoimitilojen edelleen vuokraaminen.

Yhtiön ensimmäinen toimintavuosi oli poistojen jälkeen alijäämäinen 258164,80 €.

Kiinteistö Oy Ukonojankartano

Kiinteistö Oy Ukonojankartano on Pyhännän kunnan 100 % omistama tytäryhteisö. Kiinteistö Oy Ukonojankartanolla on yhteensä 112 vuokrahuoneistoa 16 eri kiinteistössä. Yhtiön käyttöaste oli 87 %. Vuokratuottoja kertyi 622742,25 € ja kiinteistöjen tuotot olivat yhteensä 692017,83 €. Vuokratuotot kasvoivat vuoteen 2014 verrattuna 59503,18 € ja kiinteistöjen tuotot 94989,40 €. Vuokria korotettiin maaliskuussa noin kaksi prosenttia ja asunnoissa siirryttiin huoneistokohtaisiin vesimaksuihin.

Kairantie viiden tyhjillään ollut rivitalo purettiin ja Rantakuja kolmeen valmistui kaksi uutta rivitaloa.

Kiinteistöhoiton palvelut yhtiö ostaa Pyhännän TeeHoo Oy:ltä, siivouspalvelut Hoivea Oy:ltä ja taloushallinnon palvelut Pyhännän kunnalta.

Kiinteistö Oy Ukonojankartanon tilikauden tulos oli 32422,21 euroa ja tuloksesta tehtiin vastaavaan suuruinen investointivaraus.

As Oy Pyhännän Kirkkotie

Pyhännän kunta omistaa As Oy Pyhännän kirkkotiestä viisi huoneistoa ja kunnan omistusosuus yhtiöstä on 65,24 %. Yhtiön tulos oli poistojen jälkeen alijäämäinen 25543,54 €.

Pyhännän Malmitori Oy

Pyhännän kunta omistaa 60,06 % Pyhännän Malmitori Oy:n osakepääomasta. Pyhännän Malmitori Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 21.5.2015. Yhtiön tilikauden tulos poistojen jälkeen oli alijäämäinen 18748,20 €.

Asunto Oy Pyhännän Tavastkenkä

Kunta omistaa neljän huoneiston rivitalosta kaksi huoneistoa, ja kunnan omistusosuus yhtiöstä on 50,28 %. Asunto Oy Pyhännän Tavastkengän tilikauden tulos oli ylijäämäinen 558,19 €.

Kunnan omistamista huoneistoista toinen oli tyhjillään koko vuoden. Kunnan omistamat huoneistot ovat myytävänä. Kiinteistössä ei tehty korjaustoimenpiteitä tilikauden aikana.

Osakkuusyhtiöt

Kunnan omistamat osakkuusyhteisöt on yhdistetty kuntajaoston konserniohjeiden mukaisesti konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyhteisöissä kunnan omistusosuus on 20–50 %. Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat Pyhännän Vesi Oy (35,43 %) ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oyj (21,00 %).

Kuntayhtymät

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä

Pyhännän kunnan asukasluvuun perustuva maksuosuus oli 33801,22 € ja asukasluvuun perustuva konsernin omistusosuus 10,74 %.

Yritysasiamiehen toiminta kohdistui entiseen tapaan pääasiassa alueen pienyritysten toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. Tämän lisäksi Siikaverkko-osuuskunnan toiminnan tukeminen työllisti yritysasiamestä. Vuoden 2015 toiminnassa näkyi osaltaan pitkään jatkunut talouden laskusuhdanne. Erityisesti uusia yrityksiä perustettiin tavanomaista vähemmän. Vuodelle 2015 kirjautui myös joitakin sellaisia yrityksen lopettamisia, joissa lopettaminen oli tapahtunut tosiasiallisesti jo edellisen vuoden puolella. Vuoden 2015 lopulla yritysten yhteydenotoissa aktiivisuudessa näkyi selvää lisääntymistä, mikä on normaalisti merkinä taloudellisen aktiivisuuden kohoamisesta.

Vuonna 2015 aloitettiin uuden yritysrekisterijärjestelmän käyttöönotto. Rekisteri kattaa koko seutukunnan. Uuteen rekisteriin kuuluu myös CMR-ominaisuus, jolla toimijat voivat kirjata tapahtumat yrityksissä ja jakaa tapahtumat kaikille yrityspalveluverkostossa oleville. Tämä parantaa entisestään mm. yritysneuvojan ja projektihenkilöstön yhteistyömahdollisuuksia.

Pyhännän teollisuusalueella toimivien yritysten kehittäminen työllisti yritysasiamestä merkittävästi. Alueelle valmistui uusi kaava ja kunnallistekniikan rakentaminen mahdollistui avustusten saannin myötä. Kaikki tämä johti alueen yritys-

toiminnan merkittävään kehittämiseen. Alueen elintarviketeollisuus on käynnistänyt mittavan logistiikan kehittämiss-hankkeen ja myös laajennusinvestointeja käynnistyi. Pienyritysten neuvonnassa korostui yleinen kehittäminen ja käyt-töpääoman hankintaan liittyvät rahoitustarpeet.

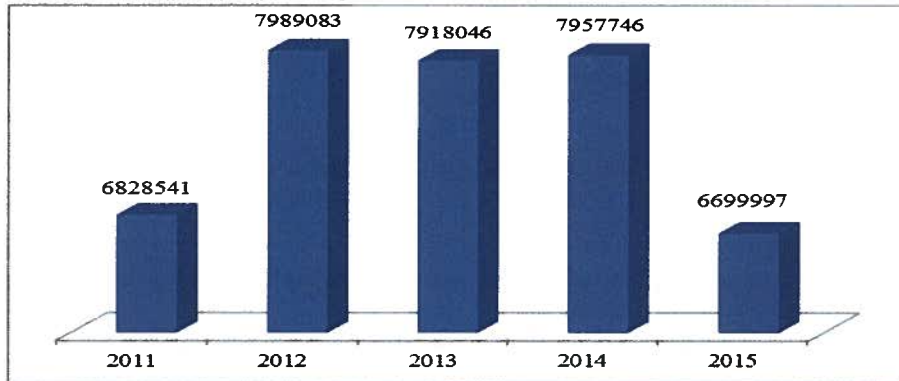
Yritysten neuvonta- ja konsultointitapaamisia kirjattiin yhteensä 247 kappaletta, joista Pyhännälle kohdistui 83 tapah-tumaa. Pyhännällä yritysasiain miehen tehtävät jakaantuivat hallintoon 10, hankesuunnitteluun 34, kehittämiseen 24, rahoitukseen 14 ja seminaariin 1.

Haapaveden-Siikalatvan seutukuntaan myönnetty yritystuki

ELY-keskuksen rahoitus suoraan yrityksiin	1757620 €
Finnvera Oyj:n rahoitus	4339500 €

Konsernin lainakanta vuoden 2015 lopussa oli 6699996,90 € ja lainakanta laski vuoteen 2014 verrattuna 1257749,36 €. Asukaskohtainen lainakanta oli 4219,14 €.

Konsernin lainakanta 2011-2015

Konsernitavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoite	Toteutuminen
Teollisuushalleista koostuvan keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön toiminnan käynnistäminen.	Kiinteistöosakeyhtiö Pyhännän Teollisuushallit Oy:n varsinainen toiminta käynnistyi vuoden alussa ja toimintaa kehitettiin koko vuoden ajan.
Tytäryhtiöt noudattavat kunnan yleisiä tavoitteita omassa toiminnassaan.	Tytäryhtiöt noudattivat kunnan yleisiä tavoitteita vuoden aikana oman toimialansa puitteissa.
Konserniyhteisöjen toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja toimintoja pyritään jatkuvasti kehittämään ja tehostamaan.	Konserniyhteisöjen toiminnan kannattavuuteen kiinnitettiin vuoden aikana erityistä huomiota, mm. Pyhännän Vesi Oy:ssä, ja siinä saavutettiin myös tuloksia.
Konserniyhteisöt tiedottavat taloustilanteestaan säännöllisesti talousarviovuoden aikana.	Yhteisöt ovat tiedottaneet toiminnastaan kunnan eri toimielimille vuoden aikana säännöllisesti. Konserniyhteisöjen asioita on käsitelty myös kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokouksissa.
Tytäryhtiöiden tavoitteet (Kiinteistö Oy Ukonojankartano ja muut vuokratyöyhtiöt)	
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja tilikauden tulos on ylijäämäinen.	Yhtiöiden talous on vuoden aikana pysynyt ylijäämäisenä ja kaikki suunnitellut toiminnot on voitu toteuttaa.
Yhtiön toiminnasta raportoidaan konserniohjeen mukaisesti.	Yhtiöiden hallinnossa olevat kunnan edustajat ja toimitusjohtaja ovat raportoineet toiminnasta useasti vuoden aikana.
Vuokra-asuntoihin tehdään tarvittavat peruskorjaukset.	Vuokra-asuntoihin on tehty taloudellisen tilanteen sallimia korjauksia, laajoja peruskorjauksia ei vuoden aikana toteutettu.
Asuntojen vuokrataso kattaa ylläpito- ja pääomakustannukset.	Määritellyllä vuokratasolla on pystytty kattamaan ylläpito- ja pääomakustannukset.
Vuokra-asuntojen määrä mitoitetaan markkinatilannetta vastaavaksi.	Kunnan ja yhtiöiden edustajat kartoittivat vuokra-asuntotilannetta useita keroja vuoden 2015 aikana. Kiinteistö Oy Ukonojankartano rakensi vuokra-asuntoja Rantakujalle.
Tyhjinä olevista asunnoista ei haeta kunnalta vuokratukua.	Vuokratukua ei ole haettu vuoden aikana.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2015 voimaan tulleessa kuntalaissa kuntakonsernia koskevat ennen kaikkea uudet määräykset alijäämän kattamisesta, konserniohjauksesta, kuntakonsernin johtamisesta ja omistajaohjauksesta. Näihin asioihin liittyvät ohjeet ja määräykset täytyy kunnassa uudistaa uuden kuntalain edellyttämälle tasolle. Kuntaa tarkastellaan uudessa kuntalaissa nimenomaan konsernina ja se tulee asettamaan haasteita niin tytäryhtiöiden kuin osakkuusyhtiöiden talouden hoidolle.

Kiinteistöosakeyhtiö Pyhännän Teollisuushallit aloitti toimintansa vuoden 2015 alussa. Ensimmäisenä toimintavuotena yhtiön toimintamuotoja järjesteltiin, jotta yhteistyö eri toimijoiden kanssa olisi sujuvaa. Jatkossa joudutaan kiinnittämään huomiota esimerkiksi rahoituksen toimivuuteen ja omistajaohjaukseen. Samaten joudutaan ratkaisemaan yhtiön rooli toimitilojen uudisrakentamisessa, koska tarvetta lisätiloille Pyhännällä on.

Kiinteistö Oy Ukonojankartano joutuu lähivuosina pohtimaan niin uudisrakentamista, vanhojen asuntojen peruskorjauksia kuin heikkokuntoisten asuntojen purkamista. Kunnan asukasmäärän kasvusta ja työpaikkojen määrän lisäyksestä johtuen Pyhännällä on tarvetta uusille asunnoille. Ukonojankartanon rajallisten resurssien vuoksi kuntakonsernissa joudutaan tekemään päätöksiä, miten yksityinen sektori voi olla uudistuotannon toteuttajana Pyhännällä.

Pyhännän Vesi Oy:n taloudellinen tilanne oli heikentynyt vuoden 2015 alkaessa. Tämän vuoksi kunta otti suurimpana osakkaana vahvemman otteen yhtiöstä helmikuussa pidetyssä yhtiökokouksessa. Tulevina vuosina vesiyhtiön asemaa ja toiminnan kehittämistä joudutaan tarkastelemaan vielä lisää kunnallisessa päätöksenteossa.

Pyhännän kunta on viime vuosina tehnyt tuloksellista yhteistyötä Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymän kanssa. Elinkeinoelämän kehittämisessä kunta tarvitsee jatkossakin kuntayhtymän palveluksia. Kuntayhtymän riittäviin toimintamahdollisuuksien turvaaminen on kunnalta äärimmäisen tärkeää.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin asema osakkuusyhtiönä tulee poistumaan, mikäli kaavailtu sote-uudistus toteutuu. Vaikutuksista kuntakonsernin talouteen on mahdotonta vielä tässä vaiheessa sanoa mitään.

Pyhännän kuntakonsernilla on edessä haastavat, mutta samalla myös mielenkiintoiset vuodet. Toimiva konserniohjaus, sujuva ja rohkea päätöksenteko sekä talouden kunnossapito, antavat edellytykset selvitä myös tulevaisuudessa.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Pyhännän kuntakonsernin muodostavat kunta, viisi tytäryhteisöä (Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit, Kiinteistö Oy Ukonojankartano, As Oy Pyhännän Kirkkotie, Pyhännän Malmitori Oy ja As Oy Pyhännän Tavastkenkä), kaksi osakkuusyhteisöä (Pyhännän Vesi Oy ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy) ja neljä kuntayhtymää (Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan liitto).

Konsernivalvonta perustuu Pyhännän kunnan konserniohjeeseen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeeseen. Ohjeissa määritellään eri toimielinten, viranhaltijoiden ja tilintarkastajan toimenpiteet konsernivalvonnan suorittamisessa.

Tiedonkulku on parantunut kunnan ja sen tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien välillä vuoden 2015 aikana. Kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle on tiedotettu säännöllisesti niin tytäryhteisöjen kuin osakkuusyhteisöjen toiminnasta ohjeiden mukaisesti. Myös kuntayhtymien asioita on saatettu tiedoksi eri toimielimille. Lisäksi tilintarkastajaa on informoitu tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen tilanteesta vuoden aikana. Vuoden aikana ei esille noussut suuria ongelmia, jotka olisivat johtuneet tiedon puutteesta.

Konsernivalvonnan kohdealueet ja toiminta 2015

- *Kunnan edustajien ohjeistus tytäryhteisöissä, osakkuusyhteisöissä ja kuntayhtymissä*

Kunnan edustajia ohjeistettiin kunnanhallituksen kokouksissa käydyissä keskusteluissa, sillä lähes kaikki tytäryhteisöjen hallituksen jäsenet ovat myös kunnanhallituksen jäseniä tai kunnanvaltuuston puheenjohtajistossa. Myös kunnanjohtaja on ohjeistanut kunnan edustajia. Kunnan kanta on tullut esille yhtiöiden päätöksenteossa ja tytäryhtiöiden ja osakkuusyhteisöjen toiminta on ollut kunnan omistaja poliittisten linjausten mukaista. Vuoden 2015 aikana ohjeistuksen tarve nousi esille sekä Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit että Pyhännän Vesi Oy:n asioissa. Kiinteistö Oy Ukonojankartanon toiminta on myös ollut ohjeistuksen kohteena vuoden 2015 aikana. Myös Pyhännän Malmitori Oy:n liittyvissä asioissa on ollut tarvetta ohjeistaa kunnan edustajia.

- *Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi*

Kunnanvaltuusto asetti vuodelle 2015 yleiset konsernitavoitteet, jotka pohjautuvat Pyhännän kunnan strategiaan 2017. Tavoitteet on asetettu vahvan konsernitalouden näkökulmasta ja tavoitteiden toteutumista on arvioitu tästä lähtökohdasta. Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit aloitti toimintansa vuoden alussa ja sen tavoitteita ja toimintamuotoja oli tarpeellista tarkentaa vielä vuoden aikana. Konserniyhteisöjen toiminta oli taloudellisesti kannattavaa ja toimintoja kehitettiin vuoden aikana eri yhteisöissä. Konserniyhteisöt myös tiedottivat taloudellisesta tilanteestaan usein vuoden aikana.

- *Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi*

Keskeisten tytäryhteisöjen kuntastrategian mukaiset tavoitteet on konserniohjeeseen perustuen hyväksytty talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa. Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit perustettiin vuoden 2014 joulukuussa, joten ensimmäinen toimintavuosi sujui hallintoa ja toimintoja järjestellen. Toiminnassa ja taloudenpidossa ei ilmennyt ongelmia.

Kiinteistö Oy Ukonojankartanon toiminnassa näkyi strategian mukainen vuokra-asuntokannan parantaminen, kun yhtiön rakennuttamat Rantakujan rivitalot valmistuivat helmikuussa 2015. Yhtiö laati peruskorjattavien asuntojen alustavan korjaussuunnitelman vuoden 2015 aikana. Yhtiö purki yhden Kairantien rivitalon joulukuussa 2015. Kiinteistö Oy Ukonojankartanon toiminta oli tuloksellista ja täytti yhtiölle asetetut tavoitteet. Muiden tytäryhteisöjen toiminnassa ja taloudenpidossa ei ilmennyt ongelmia vuoden 2015 aikana.

- *Osakkuusyhtiöt*

Pyhännän Vesi Oy:ssä kunnan edustajat toimivat konserniohjeen mukaisesti ja veivät yhtiössä asioita kunnan edellyttämään suuntaan. Yhtiölle valittiin uusi hallitus helmikuussa pidetyssä yhtiökokouksessa ja yhtiössä aloitti uusi toimitusjohtaja 1.4.2015 alkaen. Toiminta oli tuloksellista niin toiminnallisesti kuin taloudellisesti. Yhtiön toiminnassa tehtiin merkittäviä uudistuksia ja tulos nousi selvästi edelliseen vuoteen verrattuna.

Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n toiminta sujui suunnitelmien mukaan eikä toiminnallisia ja taloudellisia ongelmia ilmennyt vuoden aikana.

- *Kuntayhtymät*

Haapaveden Siikalatvan seudun kuntayhtymän toiminta vastasi niitä tavoitteita, mitä sille oli asetettu. Yritysasiamiehen työpanosta hyödynnettiin hyvin eri asioiden hoitamisessa. Kuntayhtymän talous pysyi kunnossa vuoden aikana. Muissa kuntayhtymissä ei tapahtunut Pyhännän kunnan kannalta merkittäviä kuntaa koskevia muutoksia.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

	2015	2014
Toimintatuotot	6585	6444
Toimintakulut	-15339	-14888
Osuus osakkuusyhteisöjen tappiosta	63	10
Toimintakate	-8691	-8434
Verotulot	4846	4384
Valtionosuudet	5608	5966
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	13	9
Muut rahoitustuotot	4	5
Korkokulut	-67	-76
Muut rahoituskulut	-2	-1
	-52	-63
Vuosikate	1711	1853
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1563	-1074
Arvonalentumiset	-76	-40
Satunnaiset erät	-41	-33
	-1680	-1147
Tilikauden tulos	31	706
Tilinpäätössiirrot	-1	0
Laskennalliset verot	-6	-3
Vähemmistöosuudet	11	9
	4	6
Tilikauden ylijäämä	35	712
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	42,9	43,3
Vuosikate/Poistot, %	104,5	172,5
Vuosikate, €/asukas	1078	1185
Asukasmäärä	1588	1563

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 711	1 853
Satunnaiset erät	-41	-33
Tilikauden verot	-7	
Tulorahoituksen korjaukset	-166	13
	1 497	1 833
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 048	-6 349
Rahoitusosuudet investointimenoihin	54	23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	114	4 789
	-880	-1 537
Toiminnan ja investointien rahavirta	617	296
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1	-412
Antolainasaamisten vähennys	94	1
	93	-411
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5	1 098
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-666	-737
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-597	-321
	-1 258	40
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9	141
Vaihto-omaisuuden muutos	-2	-4
Saamisten muutos	242	73
Korottomien velkojen muutos	92	-75
	323	135
Rahoituksen rahavirta	-842	-236
Rahavarojen muutos	-225	60
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 083	1 308
Rahavarat 1.1.	-1 308	-1 248
	-225	60
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1174	-2035
Investointien tulorahoitus, %	172,1	-29,3
Lainanhoitokate	2,4	2,4
Kassan riittävyys, pv	23	21
Asukasmäärä	1588	1563

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2015	2014
	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	29	26
Muut pitkävaikutteiset menot	330	391
Ennakkomaksut	9	9
	<u>368</u>	<u>426</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1184	1200
Rakennukset	12676	12507
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1536	1581
Koneet ja kalusto	375	385
Muut aineelliset hyödykkeet	8	11
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	159	871
	<u>15938</u>	<u>16555</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	460	412
Muut osakkeet ja osuudet	153	152
Muut lainasaamiset	333	427
Muut saamiset	59	48
Sijoitukset yhteensä	<u>1005</u>	<u>1039</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17311	18020
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	24	10
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9	9
Muut toimeksiantojen varat	12	26
	<u>45</u>	<u>45</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	48	33
Muu vaihto-omaisuus	0	13
Ennakkomaksut		
	<u>48</u>	<u>46</u>
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	603	653
Muut saamiset	92	121
Siirtosaamiset	145	308
	<u>840</u>	<u>1082</u>
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	33	36
Rahat ja pankkisaamiset	1050	1273
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1971	2437
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19327	20502

VASTATTAVAA	2015	2014
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5255	5255
Arvonkorotusrahasto	43	43
Muut omat rahastot	362	282
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	3888	3276
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	35	712
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9583	9568
VÄHEMMISTÖOSUUDET	584	589
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	141	151
	141	151
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	24	10
Lahjoitusrahastojen pääomat	141	150
Muut toimeksiantojen pääomat	12	26
	177	186
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4467	5084
Lainat julkisyhteisöiltä	198	210
Muut velat	20	19
	4685	5313
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2023	2650
Lainat julkisyhteisöiltä	12	14
Saadut ennakot	7	9
Ostovelat	605	581
Muut velat	200	209
Siirtovelat	1301	1229
Laskennalliset verovelat	9	3
	4157	4695
VIERASPÄÄOMA YHTEENSÄ	8842	10008
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19327	20502
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuus aste, %	52,6	49,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,9	59,5
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	3923	3988
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2470	2552
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	6700	7958
Konsernin lainat, €/asukas	4219	5091
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	333	427
Kunnan asukasmäärä	1588	1563

---

7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnan tilikauden tulos on 190457,77 euroa. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Puretaan kertynyttä poistoeroa suunnitelman mukaisesti 37918,92 €.
2. Siirretään toteutunut tilikauden ylijäämä 228376,69 € taseen yli-/alijäämän tilille

8 Talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen

Koko kunnan yleiset toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen.	Kairantien alueen kaavamuutosta vietiin eteenpäin. Tavoitteena saada muutoksen kohde liikerakennus-tontiksi. Käytiin keskusteluja joidenkin yrittäjien kanssa palveluyrityksen perustamisesta Pyhännälle.
Laadukkaiden peruspalvelujen tarjoaminen.	Kunnan tarjoamat peruspalvelut pysyivät kohtuullisella tasolla. Lääkäripalvelut toimivat paremmin, mm. Palvelukoti Nestorissa, kuin edellisellä vuonna.
Kattavan asunto- ja tonttitarjonnan tarjoaminen.	Rantakujan uusien rivitaloasuntojen valmistuminen paransi vuokra-asuntokantaa merkittävästi.
Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen	Liikuntaharrastusmahdollisuudet pystyttiin pitämään kunnossa. Talviliikuntapaikkojen kunnossapitoa haittasivat vaikeat sääolosuhteet. Kansalaisopiston tarjonta pysyi ennallaan. Kyläyhdistysten toimintaa edistettiin eri tavoin.
Vaihtoehtojen tarjoaminen nuorille.	Koulukeskuksen alueelle hankittiin skeittirata. Etsivä nuorisotyöntekijä palkattiin edelleen auttamaan ja ohjaamaan nuoria erilaisissa ongelmatilanteissa.
Kuntakuvan kehittäminen.	Kunta oli esillä myönteisesti eri viestimissä useita kertoja vuoden aikana. Kuntaa esiteltiin myös ulkopuolisille vierailijoille useasti vuonna 2015.
Hyvinvointikertomuksen hyödyntäminen päätöksenteossa ja toimintojen kehittämisessä.	Hyvinvointikertomusta on hyödynnetty soveltuvin osin talousarvion laadinnassa ja tavoitteiden asettamisessa.
Laadukkaiden ja kustannustehokkaiden kuntapalvelujen osaavaan, sitoutuneen ja hyvinvoivan henkilöstön avulla.	Henkilöstölle kertyi 137 koulutuspäivää. Vakinaisesta henkilöstöstä irtisanoutui kolme henkilöä 2015 vuoden aikana. Työterveyshuollon kustannukset kasvoivat 1086,25 € vuodesta 2014 €.
Kunnan tulorahoitus riittää kaikkien palvelujen järjestämiseen ja osittain myös investointien rahoittamiseen.	Tulorahoituksella pystyttiin järjestämään kaikki palvelut sekä kattamaan osa investointimenoista. Investointeja rahoitettiin myös lyhytaikaisella lainalla.

Toimielin	Keskusvaalilautakunta
Vastuuyksikkö	100 Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset
Keskusvaalilautakunta

Toiminta-ajatus
Keskusvaalilautakunta järjestää kunnassa vaalilain mukaiset vaalit.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Eduskuntavaalien järjestäminen.	Eduskuntavaalit toimitettiin 19.4.2015. Vaalien äänestysprosentti oli 72,5 %,

10 Keskusvaalilautakunta						
100 Vaalit						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot	2400		2400	2448,60	48,60	102,03
Toimintamenot	-2976		-2976	-2376,46	599,54	79,85
Toimintakate	-576		-576	72	648	182
Tilikauden tulos	-576		-576	72,14	648,14	-12,52

€/asukas Ta 1575 Tot 1588

Poikkeama

Oikeusministeriön maksama vaaliavustus toteutui ennakoilmoitusta suurempana. Vaalien järjestämisestä aiheutuneet palkkakustannukset olivat arvioitua pienemmät.

Toimielin	Tarkastuslautakunta
Vastuuyksikkö	120 Tilintarkastus

Toiminta-ajatus

Tilintarkastaja tarkastaa kuntalain mukaisesti tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen. Tarkastuslautakunta valmistelea valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Toiminnalliset tavoitteet

<p>Tavoite: Toteuttaa lakisääteinen tilintarkastus hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.</p> <p>Tarkastuslautakunta toteuttaa kuntalaissa ja hallintosäännössä sille määrätty tehtävät.</p> <p>Tarkastuslautakunta saattaa kunnanvaltuuston käsiteltäväksi tilintarkastuskertomuksen ja arviointikertomuksen ja tarvittaessa myös muita raportteja omalta toimialtaan.</p>	<p>Toteutuminen: Tilintarkastuspäiviä on ollut yhteensä 14. Niistä varsinaisia hallinnon ja talouden tarkastukseen käytettyjä tarkastuspäiviä on ollut 9. Konsernitarkastukseen on käytetty keskitetyksi yksi kokonainen tarkastuspäivä. Tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kaikkiin kokouksiin. Laskutettuja päiviä on ollut yhteensä 4, joista lautakunnan avustamista on ollut 1,5 päivää.</p> <p>Tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan ja kuntakonsernin toimintaa ja taloutta pitämällä kuusi kokousta, joissa on kuultu kunnan johtavia viranhaltijoita ja lautakuntien puheenjohtajia. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat tutustuneet kunnan toimintaan kokouspöytäkirjojen perusteella sekä pyytäneet tarvittaessa lisäselvityksiä. Arvioinnin painopistealueina ovat vuonna 2015 olleet yleishallinto ja sivistyslautakunnan alaiset toiminnot. Lautakunta on kuullut asiantuntijana tilintarkastajaa, joka on raportoinut tarkastuspäivistään kokouksissa.</p> <p>Tarkastuslautakunta on laatinut toukokuun kokouksessaan vuotta 2014 koskevan arviointikertomuksen, joka on toimitettu kunnanvaltuustolle. Tarkastuslautakunta on käsitellyt vuoden 2014 tilinpäätöksen ja liittänyt asian käsittelyyn tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen 2014. Tilinpäätös on toimitettu kunnanvaltuuston käsittelyyn. Kunnanhallitukselle on annettu tiedoksi tilintarkastajan laatima vuotta 2014 koskeva tilintarkastuksen loppuraportti, tilintarkastajan muistio.</p> <p>Vuotta 2014 koskevaan arviointikertomukseen on kunnanjohtaja toimitannut kunnanhallituksen vastineen syksyn kokouksen yhteydessä.</p>
---	--

12 Tarkastuslautakunta						
120 Tilintarkastus						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten jälkeen			
Toimintamenot	-15237		-15237	-12542,92	2694,08	82,32
Toimintakate	-15237		-15237	-12542,92	2694,08	82,32
Tilikauden tulos	-15237		-15237	-12542,92	2694,08	82,32
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-10		-10	-8		81,64

Lautakunnan kokouksia Ta 6 Tot. 6
Tilintarkastuspäiviä (lakisääteisiä 7) Ta 12 Tot. 14
Tarkastuslautakunnan avustaminen Ta 1,5 Tot. 1,5

Poikkeama

Lakisääteisten tilintarkastuspäivien (7 pv) lisäksi on ollut tarpeen pitää kolme tarkastuspäivää tilintarkastuksen toteuttamiseksi riittävässä laajuudessa. Talousarviossa on varattu määrärahaa 12 tarkastuspäivään. Arvio ylittyi kahdella päivällä.

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuuyksikkö	130 Yleinen hallinto

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja
Henkilöstö- ja talousjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa. Kunnanhallitus antaa konserniohjeen mukaisesti ohjeita kunnan eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanhallituksen tehtävänä on valtuuston asettamien tavoitteiden mukaan johtaa ja valvoa kunnan hallintoa sekä vastata kunnallistaloudellisten ja muiden yleisten toimintaedellytysten säilymisestä. Kunnanhallitus huolehtii myös elinkeinotoimen kehittämisestä kunnassa. Kunnanhallitus järjestää maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueelle tarvittavat toimitilat.

Hallinto-osasto:

Hallinto-osaston tehtävänä on hoitaa kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan, yhteistoimintaryhmän ja tilapäisten toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät. Tehtävänä on tarjota kunnan sisäiselle organisaatiolle talous-, henkilöstöhallinnon-, tietotekniikan- ja toimistopalveluja. Hallinto-osasto tarjoaa yhteispalveluja kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Kunnanhallitus: Kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ohjaavat toimintaa mukainen työskentely.	Kuntastrategia on huomioitu toiminnassa ja talousarvion laadinnassa.
Kuntia koskevat uudistukset huomioidaan toiminnassa ja päätöksenteossa.	Kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa on huomioitu kuntia koskevat uudistukset. Kunta on antanut lausunnot kunnilta pyydettyihin kyselyihin.
Hallinto-osaston palvelut tuotetaan laadukkaasti.	Hallinto-osaston palvelut on tuotettu laadukkaasti, eikä tehdyistä päätöksistä ole valitettu.
Kunnan investoinnit suhteutetaan kunnan tulorahoitusta vastaaviksi ja vältetään lisävelkaantumista.	Investointeja rahoitettiin tulorahoituksen lisäksi kuntatodistuksilla.
Kehitetään kuntakuva.	Kunta oli esillä myönteisesti eri viestimissä useita kertoja vuoden aikana. Kuntaa esiteltiin myös ulkopuolisille vierailijoille useasti vuonna 2015. Varsinaista kuntamarkkinointia ei suoritettu.
Varaudutaan työllistämistä edistävään yhteispalveluun.	Kunnalla on edustajat Pohjois-Pohjanmaan monialaisen ammatillisen yhteispalvelun johtoryhmässä ja työvaliokunnassa.
Henkilöstöhallinto: Toimitaan henkilöstöstrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.	Toimittu henkilöstöstrategiassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
Sairauspoissaolojen määrän vähentäminen vuodesta 2014.	Sairauspoissaolopäiviä kertyi 1174. Poissaolopäivät laskivat vuoteen 2014 verrattuna 75 päivällä.
Määräaikaisen ja tilapäisen henkilöstön määrän vähentäminen.	Määräaikaisia työntekijöitä oli 13 ja tilapäisiä 15. Määräaikaisten määrä laski kahdeksalla ja tilapäisten kasvoi neljällä työntekijällä.
Työterveyshuollon toimintasuunnitelman päivittäminen.	Työterveyshuollon toimintasuunnitelma on voimassa vuoden 2016 loppuun asti.
Henkilöstön työterveyspalvelut järjestetään Pyhännällä ja saadaan täysimääräinen tuki ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon.	Työterveyspalvelut on järjestetty Pyhännällä ja Kelalta saatiin täysimääräinen 60 % tuki ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannuksista.
Henkilöstön kannustaminen omaehtoiseen kunnan kehittämiseen.	Henkilöstölle järjestettiin kuntokampanja johon osallistui 19 työntekijää. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus kuntosalin käyttöön ja ilmaisiin uimahallilippuihin.
1. askel hyvinvointijaksoille osallistumisen mahdollistaminen enintään 7 osallistujalle.	Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry ei järjestänyt taloudellisten syiden vuoksi aikuisten 1. askel hyvinvointijaksoja vuonna 2015.
Työsuojeluun liittyvien työpaikkakohtaisten selvitysten tekeminen.	Avin työsuojelutarkastukset pidettiin keskuskoululla ja sosiaalitoimessa.
Työsuojelu tekee työhön liittyvien haittojen ja vaarojen selvityksiä ja arviointia.	Ei ole toteutunut.

Ostopalvelusopimukset

Maaseutuhallinnonpalveluiden ostaminen yhteistoiminta-alueelta
Kuntatiedotteen jakelusopimus
Jokilaaksojen Työterveys Oy, työterveyshuoltosopimus

13 Kunnanhallitus						
130 Yleinen hallinto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot	285170	-7350	277820	251039,02	-26780,98	90,36
Toimintamenot	-646205	53230	-592975	-544984,24	47990,76	91,91
Toimintakate	-361035	45880	-315155	-293945,22	21209,78	93,27
Suunnitelmajoistot	-8750	-93230	-101980	-99905,42	2074,58	97,97
Tilikauden tulos	-369785	-47350	-417135	-393850,64	23284,36	94,42
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-235		-265	-248		93,65
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				65219,45		
Lisäys				5132,31		
Poistot				-24111,67		
Arvo 31.12.				46240,09		

Poikkeama

-

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuuyksikkö	150 Muut palvelut

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja
Henkilöstö- ja talousjohtaja

Toiminta-ajatus

Muihin palveluihin kuuluvat velkaneuvonta, tukityöllistäminen, nuorten työllistäminen ja asiointiliikenne. Talous- ja velkaneuvonta ostetaan Ylivieskan kaupungilta. Tukityöllistämistä järjestetään lähinnä pitkäaikaistyöttömien ja syrjäytymisuhan alla olevien työllistämiseksi. Nuoria, koululaisia ja opiskelijoita työllistetään työelämään tutustuttamiseksi. Asiointiliikennettä järjestetään yleisen linja-autoliikenteen puuttuessa sivukyliltä kunnan keskustaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Palkkatukityöllistämiskausjaksojen tarjoaminen vähintään 10 työmarkkinatukikelpoiselle henkilölle, jaksot kestävät enintään 12 kuukautta.	Tukityöllistämiskausjaksoja kertyi viisi kappaletta.
Poikkihallinnollinen työllisyysryhmä kokoontuu käsittelemään säännöllisesti työllistämiseen liittyviä asioita.	Työllisyysryhmä kokoontui 9 kertaa vuoden 2015 aikana.
Kelalle maksettavan työmarkkinatuen kuntakohtainen osuus pysyy vuosien 2011-2014 tasolla.	Työmarkkinatuen kuntakohtainen osuus oli 31716,76 €. Kuntakohtainen osuus nousi vuosiin 2011-2014 verrattuna 21763,21 euroa.
Järjestetään kahden viikon mittainen kesätyö 30 koululaiselle tai opiskelijalle kunnan, yritysten tai yhdistysten avulla.	Kesällä 2015 työllistettiin 25 kesätyöntekijää.

150 Muut Palvelut						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	71300	-40860	30440	29090,56	-1349,44	95,57
Toimintamenot	-147221	69000	-78221	-59360,89	18860,11	75,89
Toimintakate	-75921	28140	-47781	-30270,33	17510,67	63,35
Tilikauden tulos	-75921	28140	-47781	-30270,33	17510,67	63,35
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-48		-30	-19		62,83

Poikkeama

Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston käyttöön osoitetut työllisyysmäärärahat loppuivat toukokuussa eikä uusia palkkatukipäättöksiä tehty loppuvuoden aikana.

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuuyksikkö	160 Elinkeinoelämän edistäminen

Tilivelvolliset
Kunnanjohtaja

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toteutuminen
Etsitään taloudellisesti toimivia ratkaisuja tontti-, toimitila-, ja muissa asioissa yhteistyössä yritysten kanssa.	Vuoden aikana tehtiin yhteistyötä niin teollisuusyritysten kuin palveluyritysten kanssa toimitila- ja tonttiasioissa.
Osallistutaan kunnan maksuosuudella Pyhännällä viriäviin Leader+ hankkeisiin.	Uuden Leader-ohjelmakauden haku käynnistyi vasta vuoden 2015 alkupuolella, joten kaikki Leader-hankkeet jäivät toteutumatta.
Selvitetään Pyhännällä toimivien kauppaliikkeiden ja uusien palveluyritysten toimitilarapeita.	Osuuskauppa Arinan kanssa käytiin neuvotteluja toimitilarapeiden toteuttamiseksi.
Uusien palveluyritysten saaminen kuntaan.	Uusia palveluyrityksiä ei saatu kuntaan.
Osallistutaan Haapaveden –Siikalatvan seudun kuntayhtymän ja muiden toimijoiden kanssa projekteihin, joilla edistetään uusien työpaikkojen syntymistä kuntaan	Kunta tehnyt yhteistyötä Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ja eri yritysten kanssa mm. Leiviskänkankaan teollisuusalueen infrastruktuurin rakentamisen suunnittelussa ja tukirahoituksen hakemisessa.
Määrälliset tavoitteet: Työttömyysaste (Ely-keskus) alle 9 % Uudet yritykset 3 kpl Uudet projektit/Leader-hankkeet 2 kpl	12,6 % 2 kpl 0 kpl

160 Elinkeinoelämän edistäminen						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-55280		-55280	-44747,62	10532,38	80,95
Toimintakate	-55280		-55280	-44747,62	10532,38	80,95
Tilikauden tulos	-55280		-55280	-44747,62	10532,38	80,95
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-35		-35	-28		80,28

Poikkeama

-

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuuyksikkö	200 Maaseudun kehittäminen

Tilivelvolliset
Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on huolehtia maaseutuelinkeinoviranomaistehtävistä säädettyjen lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti Haapaveden kaupungissa sekä Pyhännän, Siikalatvan ja Vaalan kunnissa.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue vastaa omalta osaltaan maaseudun ja maaseutuelinkeinojen kehittämisestä toiminta-alueellaan. Yhteistoiminta-alueen palveluksessa oleva maaseutuasiamies käy keskimäärin yhden päivän viikossa Pyhännällä, jolloin palvelu tuotetaan lähipalveluna sopimuksen mukaisesti. Pyhännän kunta järjestää toimintaa varten toimitilat. Kunta tukee maatalousyrittäjiä tuetussa maksullisessa lomittaja-avussa ja osallistuu eläinlääkäri- ja akuuttien viikonloppukäyntien kustannuksiin omavastuusuuden ylittävältä osuudelta.

Tavoite	Toteutuminen
Tarjotaan maaseutuhallinnon palvelut ajallisesti ja alueellisesti joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti koko Siikalatvan yhteistoiminta-alueen kuntien alueella.	Palvelut on kyetty tarjoamaan joustavasti ja tarkoituksen mukaisesti, hyödyntäen sähköisen palvelun antamia mahdollisuuksia. tavoitteen toteutumiseksi maaseutuhallinnolla on ollut toimintavuoden aikana lisäresurssia määrä-aikaisen maaseutuasiamiehen muodossa.
Kehitetään maaseututoimen henkilöstön sekä sopimus-kuntien jatkuvaa yhteistyötä ja yhteydenpitoa sekä joustavaa henkilöstön käyttöä luotettavan, tasapuolisen ja laadukkaan viranomais- ja palvelutoiminnan takaamiseksi koko kunnan alueella.	Henkilöstön yhteistyötä on kehitetty ja kuukausipalaverien avulla on yhtenäistetty toimintamalleja. Ohjelmakauden muutos ja siihen liittyvät yleiset ongelmat ovat osaltaan vaikeuttaneet tavoitteen toteuttamista. Palvelut on kuitenkin kyetty tuottamaan luotettavasti, tasapuolisesti ja laadultaan riittävän korkeina koko yhteistoiminta-alueen alueella.
Tuottaa Siikalatvan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen palvelut ohjelmakauden muutoksista huolimatta joustavasti ja taloudellisesti, kuitenkin riittävät resurssit turvaten.	Maaseutuhallinto on kyennyt pysymään talousarviossa, vaikka lisäresurssia onkin jouduttu hankkimaan palveluiden tuottamiseksi, paljolti ohjelmakauden muutoksen vaikeudesta johtuen.
Maksetaan viljelijätuet kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta.	Tuen on kyetty maksamaan tavoitteen mukaisesti. Maaseutuvirasto ei ole tosin kyennyt saamaan maksuja valmiiksi tavoitellun maksuaikataulun puitteissa.
Kehitetään alueella yleisesti maaseutua ja maaseutuelinkeinoja.	Kehittämistoimintaa ei ole riittänyt riittävästi resurssia, joten sen osalta maaseudun kehittäminen on jäänyt suunniteltua vähäisemmäksi.

200 Maaseudun kehittäminen						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten jälkeen			
Toimintamenot	-31808		-31808	-30573,50	1234,50	96,12
Toimintakate	-31808		-31808	-30573,50	1234,50	96,12
Tilikauden tulos	-31808		-31808	-30573,50	1234,50	96,12
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-20		-20	-19		95,33
€/maatila Ta 45 Tot 45	-707		-707	-679		96,12

Poikkeama

-

13 Kunnanhallitus yhteensä						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	356470	-48210	308260	280129,58	-28130,42	90,87
Toimintamenot	-880514	122230	-758284	-679666,25	78617,75	89,63
Toimintakate	-524044	74020	-450024	-399536,67	50487,33	88,78
Suunnitelmapoistot	-8750	-93230	-101980	-99905,42	2074,58	97,97
Tilikauden tulos	-532794	-19210	-552004	-499442,09	52561,91	90,48
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-338		-350	-315		89,74
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				65219,45		
Lisäykset				5132,31		
Poistot				-24111,67		
Arvo 31.12.				46240,09		

Poikkeama

-

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	300 Hallinto ja sosiaalitoimisto

Tilivelvolliset

Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunta toteuttaa kuntalaisten sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua, ohjausta ja valvontaa sosiaali- ja terveysministeriön ja kunnan antamien määräysten ja laatusuositusten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Lakisääteisten sosiaalipalveluiden laadullinen turvaaminen tiivistämällä eri hallin alojen ja toimijoiden välistä yhteistyötä sekä hyvinvointivastuuta kaikessa päätöksenteossa.	Kunnassa toimii Terve Pyhäntä- työryhmä, jossa on edustettuna kaikki hallinnonalat. Työryhmän tavoitteena on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa. Työryhmä on tehnyt yhteistyötä myös seutukunnallisesti Terve Kunta-työryhmässä. Eri hallinnonalojen yhteistyötä on tehty myös kunnan johtoryhmässä. Kerran kuukaudessa pidettäviin Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmän kokouksiin on osallistunut neuvolan, päivähoiton ja sosiaalitoimen edustajia. Sosiaalipalvelut on toteutettu pääosin lähipalveluna.

30 Perusturvalautakunta						
300 Hallinto ja sosiaalitoimisto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	21105		21105	2721,84	-18383,16	12,90
Toimintamenot	-180111		-180111	-146172,88	33938,12	81,16
Toimintakate	-159006		-159006	-143451,04	15554,96	90,22
Tilikauden tulos	-159006		-159006	-143451,04	15554,96	90,22
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-101		-101	-90		89,48

Tunnusluvut

Lautakunnan kokouksia 9, tot. 10

Poikkeama

-

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	320 Lasten ja nuorten tukitoimet

Tilivelvolliset

Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Toteuttaa ja edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä lasten, nuorten ja lapsiperheiden ongelmia. Lapsi- ja nuorisonäkökulma huomioidaan kunnan eri toimialojen suunnittelussa, poliittisessa päätöksenteossa ja kuntalaiskeskustelussa.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Lapset, nuoret ja vanhemmat saavat apua ja tukea eri elämäntilanteissa eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä.	Lapsille ja nuorille on tarjottu yksilöllistä tukea ja hoitoa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lasten ja nuorten sijaishuollon ja tukiperhetoiminnan tarve on ollut arvioitua suurempaa. Tuki on ollut ennaltaehkäisevää lastensuojelua tukiperhejaksoina ja korjaaavaa sosiaalityötä lastensuojelun sijoituksena.
Lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen moniammatillisesti yhteistyönä.	Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä on kokoontunut säännöllisesti arvioimaan tukea hakeneiden lasten, nuorten ja perheiden tuen tarvetta sekä tarvittavia, tilanteisiin sopivia palveluja.
	Pyhännän kunta on osallistunut Lasten Kaste -hankkeeseen kuuluvan Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönotto koulutukseen.

320 Lasten ja nuorten tukitoimet						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot%
Toimintatulot	3300		3300	3960,88	660,88	120,03
Toimintamenot	-106945	-51000	-157945	-146327,60	11617,40	92,64
Toimintakate	-103645	-51000	-154645	-142366,72	12278,28	92,06
Tilikauden tulos	-103645	-51000	-154645	-142366,72	12278,28	92,06
€/asukas Ta 1575 Tot 1588		-66	-98	-90		91,31

Tunnusluvut

Perheneuvolakäynnit ja asiakasmäärä /vuosi 80, Tot. 132

Avohuollon tukitoimien piirissä olevat lapset /vuosi 9, Tot. 10

Lastensuojeluilmoitukset /vuosi 15, Tot. 18

Perhetyön piirissä olevat asiakasperheet/vuosi 3, Tot. 3

Lapsiperheiden kotipalvelun piirissä olevat kotitaloudet 4, Tot. 7

Poikkeama

Yksi asiakas on siirtynyt perhehoidosta ammatilliseen perhekotiin.

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	330 Vanhusten laitospalvelut

Tilivelvolliset
Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Pitkäaikaista laitoshoidon annetaan Palvelukeskus Nestorissa henkilöille, joille ei voida järjestää hänen tarvitsemaansa ympärivuorokautista hoitoa kotona tai palveluasunnossa. Laitoshoidon sisältyy hoiva ja hoito, ravinto, lääkkeet, puhtaus, vaatetus ja sosiaalista hyvinvointia edistävät palvelut.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Ikäihmisten laitoshoidon on asiakaslähtöistä, tavoitteellista, säännöllisesti arvioitua ja toteutetaan kirjallisen hoito- ja palvelusuunnitelman ohjaamana.	Toteutuminen Palvelukeskus Nestorissa oli vuonna 2015 kaksi laitospaikkaa.
---	--

330 Vanhusten laitospalvelut						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	9850	2060	11910	23251,96	11341,96	195,23
Toimintamenot	-107596	-2060	-109656	-116383,79	-6727,79	106,14
Toimintakate	-97746	0	-97746	-93131,83	4614,17	95,28
Suunnitelmapoistot	-5780		-5780	-19195,56	-13415,56	332,10
Tilikauden tulos	-103526		-103526	-112327,39	-8801,39	108,50
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-66		-66	-71		107,61
€/laitoshoitopaikka Ta 2 Tot 2	-51763		-51763	-56164		108,50
€/laitosh.päivä Ta 730 Tot 716	-142		-142	-157		110,48
€/laitosh.ateria Ta 4168 Tot 4296	-5		-5	-4		84,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				161418,87		
Poistot				-5812,12		
Lisäpoistot				-13383,44		
Arvo 31.12.				142223,31		

Poikkeama

Laitoshoidon tulot ovat ylittyneet. Laitoshoidossa olevien asiakkaiden maksu määräytyy tulojen mukaan. Tuloja budjetoitaessa vain yksi laitoshoitopaikka oli täytetty.

Tehtiin lisäpoistoja Palvelukeskus Nestorin jäljellä olevista tasearvoista 13383,44 €.

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	340 Kotihoito

Tilivelvolliset
Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Asiakasta tuetaan ja autetaan kotihoidon avulla, kun asiakas tarvitsee sairauden tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi apua kotiin selviytyäkseen arkipäivän askareista ja henkilökohtaisista toiminnoista kotonaan. Kotihoidon työntekijät seuraavat asiakkaan vointia ja neuvovat palveluihin liittyvissä asioissa asiakkaita ja omaisia. Kotihoitoa voi saada tarvittaessa ympäri vuorokauden.

Toiminnalliset tavoitteet

<p>Tavoite Kotihoidon tavoitteena on laadukkaiden palveluiden tuottaminen kuntalaisille tasa-arvoisesti.</p> <p>Kotihoidon tavoitteena on tukea asiakkaan toimintakykyä ja elämänhallintaa siten, että asiakas voisi asua turvallisesti kotona mahdollisimman pitkään.</p>	<p>Toteutuminen Yli 75-vuotiaiden kotona asuvien osuus on 91 prosenttia. Säännöllisen kotihoidon piirissä on 13 prosenttia yli 75 vuotta täyttäneistä.</p> <p>Tukipalveluasiakkaita on 48, säännöllisen kotihoidon asiakkaita 40 ja kotihoidon työntekijöiden täydennyskoulutuspäiviä 21.</p> <p>Kotihoidon säännöllisten asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmat on päivitetty yhteistyössä asiakkaan ja omaisten kanssa. Kotihoitoa on pystytty myöntämään palvelutarpeen ja suunnitelmien mukaisesti. Uusille asiakkaille on voitu tarjota tilapäistä kotihoitoa ja tukipalveluita 1-5 vuorokauden sisällä palveluhakemuksen saapumisesta.</p> <p>Kotihoidon henkilöstö on tehnyt omahoidettavien asiakkaiden toimintakyvyn arviointia. Fysioterapeutin ohjausta on annettu asiakastyössä työntekijöille.</p> <p>SAS-työryhmä on kokoontunut kerran kuukaudessa suunnittelemaan ja arvioimaan asiakkaiden hoidon ja palvelujen tarvetta. SAS-työryhmään kuuluvat sosiaali-johtaja, sosiaali-ohjaaja, kehitysvammaisten palveluohjaaja, Nestorin sairaanhoitaja ja kotisairaanhoitaja.</p>
---	---

340 Kotihoito						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	73000		73000	96623,34	23623,34	132,36
Toimintamenot	-422878		-422878	-400730,00	22148,00	94,76
Toimintakate	-349878		-349878	-304106,66	45771,34	86,92
Suunnitelmapoistot	-1500		-1500	-2874,88	-1374,88	191,66
Tilikauden tulos	-351378		-351378	-306981,54	44396,46	87,37
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-223		-223	-193		86,65
€/tukipalveluasiakas Ta 48 Tot 90	-7320		-7320	-3411		46,60
€/säänn.kotih. asiakas Ta 40 Tot 56	-8641		-8641	-5571		64,47
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				2874,88		
Poistot				-1499,94		
Lisäpoistot				-1374,94		
Arvo 31.12.				0,00		

Poikkeama

Kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden määrä on lisääntynyt. Tehtiin lisäpoisto kotipalveluauton jäljellä olevasta tasearvosta 1374,94 €.

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	350 Vammaisten laitospalvelut ja suojatyö

Tilivelvolliset
Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Järjestetään kehitysvammaisille kuntalaisille vammaispolitiikan periaatteiden mukaisesti vammaisten henkilöiden tarvitsemat palvelut. Palvelut järjestetään ensisijaisesti yleisten palvelujen turvin. Tarvittaessa järjestetään erityispalveluja, kuten asumis-, apuväline-, kuljetus- ja tulkkaukspalvelua.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Vammaispalvelut tukevat kehitysvammaisten asiakkaiden toimintakykyä ja turvaavat heille yksilöllisten palvelujen avulla mahdollisuuden tasa-arvoiseen elämään. Kehitysvammapalveluja toteutetaan yksilöllisen palvelusuunnitelman ja toimintakykyarvion perusteella.	Toteutuminen Vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua on myönnetty kaikille sitä tarvitseville. Henkilökohtaista apua myönnetään sitä tarvitseville. Suurimmalle osalle asiakkaista on tehty erityishuolto-ohjelmia. Palvelusuunnitelmat on laadittu kaikille asiakkaille. Toimintakykyarviot (TOIMI-kaavake) on tehty tarvittaessa.
---	--

Ostopalvelusopimus:

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa on olemassa ostopalvelusopimus kehitysvammaisten erityishuollon palveluista (tutkimukset ja neuvolatoiminta), kustannukset 1-8/2015: 6.126 euroa, toteutuma 61,26 prosenttia.

350 Vammaisten laitospalvelut ja suojatyö						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	13300		13300	18638,97	5338,97	140,14
Toimintamenot	-234354	11000	-223354	-208669,61	14684,39	93,43
Toimintakate	-221054	11000	-210054	-190030,64	20023,36	90,47
Suunnitelmapoistot	-7910		-7910	-7915,54	-5,54	100,07
Tilikauden tulos	-228964	11000	-217964	-197946,18	20017,82	90,82
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-145		-138	-125		90,07
€/työtoim.pv Ta 985 Tot 1556	-110		-106	-67		63,31
€/työtoim.asiakas Ta13 Tot 13	-8321		-8058	-8058		100,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				7915,54		
Poistot				-7915,54		
Arvo 31.12.				0,00		

Tunnusluvut

Kehitysvammahuollon asiakkaiden ostopalvelusopimukset /vuosi 4, Tot. 4

Poikkeama

Alkuvuonna on ollut työtoiminnan asiakkaita kaksitoista ja päivätoiminnan asiakkaita kolme. Asiakkaiden hoitoisuus on lisääntynyt. Opintonsa päättäneet nuoret kehitysvammaiset ovat siirtyneet työ- ja päivätoimintaan. Vanhempien jaksamisen tueksi on järjestetty päivähoitoa nuorille kehitysvammaisille työtoiminnan lisäksi.

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	360 Muut vanhusten ja vammaisten palvelut

Tilivelvolliset
Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palvelut perustuvat palvelutarpeiden arviointiin. Kotihoitoa tuetaan kuntouttavan päivätoiminnan avulla ja lyhytaikaisen palveluasumisen avulla. Palvelukeskuksessa tuotetaan yksilöllistä hoitoa kodinomaisessa ympäristössä ammattitaitoisen henkilökunnan avulla. Palvelukeskuksessa on erikseen huomioitu muistiongelmaisten ihmisten erityistarpeet.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Pyhännän kunnan vanhustenhuollon palvelurakenne kehittyi valtakunnallisten linjausten sekä kunnassa esiintyvän tarpeen mukaisesti.	Palveluasumispaikat ovat vähentyneet yhdellä edellisestä vuodesta. Palvelukeskuksen palveluasumispaikat ovat olleet täynnä tarkastelujakson ajan. Pitkäaikaista asumispaikkaa on jonotettu lyhytaikaispaikoilla. Päiväkeskuskerhojen sisältöä on monipuolistettu.
Vuonna 2015 panostetaan päiväkeskustoiminnan kehittämiseen sekä muihin kotona asumista tukevien palveluiden kehittämiseen.	
Vanhus- ja vammaisneuvoston roolin vahvistaminen ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.	Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut säännöllisesti.

Ostopalvelusopimus:

Perhekoti Kuurankukka Oy ja Oulaisten kaupungin kanssa on ostopalvelusopimus asumispalveluista. Sopimukset tukiperhepalveluista on Ryhmäkoti Kimppa-Kämpä ay:n, Sijaiskoti Satuniemi Oy:n ja Savon vammaisasuntosäätiön (SAVAS:n) kanssa. Uusi sopimus asumispalvelusta yhdelle asiakkaalle on tehty Perhekoti Kuurankukka Oy:n kanssa.

360 Muut vanhusten ja vammaisten palvelut						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	357230		357230	364049,32	6819,32	101,91
Toimintamenot	-1452768	-85000	-1537768	1598877,09	-61109,09	103,97
Toimintakate	-1095538	-85000	-1180538	1234827,77	-54289,77	104,60
Suunnitelmapoistot	-35720		-35720	-189698,73	-153978,73	531,07
Tilikauden tulos	-1131258	-85000	-1216258	1424526,50	-208268,50	117,12
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-718		-772	-897		116,16
€/Nestori palv.as/asuk Ta22Tot 22	-36805		-40668	-49685		122,17
€/Nestori/hoitopv Ta 8015 Tot7647	-99		-108	-136		125,94
€/Nestori/ateria Ta 47932 Tot /45882	0		-1	-1		191,57
€/omaishoid. piirissä Ta 12 Tot 10	-4996		-4996	-6223		124,55
€/ostopalv.sopim Ta 8 Tot 9	-22750		-22750	-22444		98,65
€/palv.talo II/asukas Ta 6 Tot 6	-1340		-1340	-1486		110,91
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				809199,24		
Lisäykset				25365,87		
Poistot				-35789,12		
Lisäpoistot				-153909,61		
Arvo 31.12.				644866,38		

Poikkeama

Palvelukeskus Nestorin vakituisten työntekijöiden palkat ja erilliskorvaukset ylittyneet. Keskuskeittiöön ei oltu varauduttu talousarviossa. Palvelukeskus Nestorin keittiöhenkilökunnan palkat oli arvioitu heinäkuun 2015 loppuun asti. Keskuskeittiö oli toiminnassa 1.11.2015 asti.

Tehtiin lisäpoisto Palvelukeskus Nestorin rakentamiskustannuksista 153909,61 €;

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	370 Päihdehuolto (A-klinikka, Pav-asuintalo, hoitokodit, Pav-huoltolat ja katkaisuhoidoasemat)

Tilivelvolliset
Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Kunta järjestää kuntalaisille päihdehuollon palveluja kunnassa esiintyvän tarpeen mukaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Päihdehoito ja -kuntoutus ovat kuntalaisten saatavilla tarpeen mukaan. Päihdepalveluissa huomioidaan yksilönä asiakas ja hänen perheensä. Nuoria ohjataan terveellisiin elintapoihin, päihteettömyyteen ja liikunnalliseen elämäntapoihin moniammatillisena yhteistyönä.	Toteutuminen Päihdehuollon palvelua on ostettu Ylä-Savon SOTE:sta. Palvelua toteutetaan suunnitelmallisesti asiakkaan, omaisten ja verkostotoimijoiden kanssa. A-klinikka -palvelut järjestää Haapaveden kaupunki ja tuottajana on Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus Helmi. Terve Pyhäntä -työryhmän toiminta ja työryhmän laatima hyvinvointisuunnitelma on ollut pohjana ehkäisevää päihdetyötä tehtäessä. Ohjausta tehdään moniammatillisesti kunnan omana toimintana ja seutukunnallisesti.
---	--

370 Päihdehuolto	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Talous		muutokset	muutosten jälkeen			
Toimintatulot	8070		8070	6051,60	-2018,40	74,99
Toimintamenot	-19240	-12500	-31740	-24464,23	7275,77	77,08
Toimintakate	-11170	-12500	-23670	-18412,63	5257,37	77,79
Suunnitelmapoistot	-1410		-1410	-4230,54	-2820,54	300,04
Tilikauden tulos	-12580	-12500	-25080	-22643,17	2436,83	90,28
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-8		-16	-14		89,54
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				4230,54		
Poistot				-1410,18		
Lisäpoistot				-2820,36		
Arvo 31.12.				0,00		

Tunnusluvut

PAV- talo asukkaita/vuosi 4, Tot. 3

A-klinikka, asiakkaita/vuosi 4, Tot.3

A-klinikka suoritteita/vuosi 30, Tot. 75

Poikkeama

Talousarviota laadittaessa korvaushoidon tarve ei ollut tiedossa, eikä siihen ole sen vuoksi varauduttu. Tehtiin lisäpoisto PAV-talon jäljellä olevasta tasearvosta 2820,36 €.

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	380 Terveyden- ja sairaanhoito

Tilivelvolliset

Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Kunta tuottaa kuntalaisten tarpeita vastaavia terveyden- ja sairaanhoidon palveluita. Perusterveydenhuollon palvelut järjestetään seutukunnallisesti Sosiaali- ja terveyspiiri Helmen tuottamana. Erikoissairanhoidon palvelut tuottaa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Palveluita täydennetään ostopalveluilla.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Kiireettömät lääkäripalvelut ovat saatavilla Pyhännän terveysasemalla 2-3 päivänä viikossa lukuun ottamatta kesäaikaa.	Lääkäripalvelut on voitu toteuttaa lähipalveluna kolmena päivänä viikossa kesätaukoa lukuunottamatta.
Kunta pyrkii omalla toiminnallaan edistämään kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja omatoimisuutta sekä ehkäisemään terveyserojen syntymistä.	Kunta ostaa työterveyshuollon palvelut Jokilaaksojen Työterveys Oy:ltä, nykyiseltä Terveystalolta. Sosiaali- ja terveyspiiri Helmen neuvottelukunnassa ja Haapaveden perusturvalautakunnassa on Pyhännän kunnan edustus. Kunnassa toimii Terve Pyhäntä-työryhmä, jossa on toimijat kaikista kunnan osastoista. Kunta on mukana SOTE-piiri Helmen hankkeissa.
Työikäisten terveyspalveluissa kiinnitetään huomiota terveysneuvontaan ja omaehtoisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.	Sosiaali- ja terveyspiiri Helmi vastaa palvelujen järjestämisestä. Helmi on mukana erilaisissa terveyttä edistävissä hankkeissa. Helmi järjestää lain mukaiset joukkotarkastukset.

380 Terveyden- ja sairaanhoito						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	50000		50000	52836,00	2836,00	105,67
Toimintamenot	-3215566	-150000	-3365566	-3381659,45	-16093,45	100,48
Toimintakate	-3165566	-150000	-3315566	-3328823,45	-13257,45	100,40
Suunnitelmapoistot	-15120		-15120	-18743,75	-3623,75	123,97
Tilikauden tulos	-3180686	-150000	-3330686	-3347567,20	-16881,20	100,51
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-2019		-2115	-2108		99,68
€/as perusterv.h Ta 1575 Tot 1588	-957		-1020	-974		95,52
€/as erikoisterv.h Ta 1575 Tot 1588	-1063		-1095	-1134		103,57
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				67503,49		
Poistot				-15119,33		
Lisäpoistot				-3624,42		
Arvo 31.12.				48759,74		

Poikkeama

1.1.2015 voimaan astunut päivystysasetus määrittää kiireellisen hoidon ja päivystyksen päivystysyksiköihin. Tehtiin lisäpoisto terveysaseman lämmönvaihtimen jäljellä olevasta tasearvosta 3624,42 €.

Toimielin:	Perusturvalautakunta
Vastuuyksikkö:	390 Muu ja sosiaali- ja terveystoimi

Tilivelvolliset
Sosiaalijohtaja

Toiminta-ajatus

Sosiaalitoimessa ohjataan asiakkaita sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön avulla, selvitetään asiakkaiden kanssa heidän tilannettaan sekä järjestetään yhteistyöverkoston kanssa erilaisia tukitoimia. Tukitoimien avulla ylläpidetään ja edistetään asiakkaiden ja perheen suoriutumista.

Toiminnalliset tavoitteet

<p>Tavoite Sosiaalitoiminnan tavoitteellisuus ja suunnitelmallisuus asiakastyössä.</p>	<p>Toteutuminen Toimeentulotukea hakeneiden asiakkaiden palveluissa on toteutettu yksilöllistä matalan kynnyksen periaatetta. Sosiaaliohjaajalle saa ajan seitsemän arkipäivän sisällä. Kiireellisissä tilanteissa asiakas on saanut päätöksen hakemuspäivänä ja kiireettömissä keskimäärin kolmen vuorokauden sisällä hakemuksen jättämisestä.</p> <p>Pitkäaikaisille toimeentulotukiasiakkaille on laadittu asiakassuunitelma, jota on päivitetty tarvittaessa. Pitkäaikaistyöttömille ja kuntouttavassa työtoiminnassa oleville on laadittu yhteistyössä TE-toimiston kanssa aktivointisuunnitelmat. Heitä on myös ohjattu työttömien terveystarkastuksiin, jotka on järjestetty Pyhännän terveyskeskuksessa (Sote-piiri Helmen tuottama palvelu).</p> <p>Työttömien työllistämiseksi on tehty yhteistyötä kunnan eri hallinnonaloilla ja Te-toimiston kanssa. Kuntouttavaa työtoimintaa on toteutettu yhteistyössä seurakunnan sekä muiden yhteisöjen kanssa.</p>
---	--

390 Muu sosiaali- ja terveystoimi						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot	22500		22500	19276,75	-3223,25	85,67
Toimintamenot	-119540	-32000	-151540	-152877,72	-1337,72	100,88
Toimintakate	-97040	-32000	-129040	-133600,97	-4560,97	103,53
Tilikauden tulos	-97040	-32000	-129040	-133600,97	-4560,97	103,53
€/asukas Ta 1575 Tot 1588		-62		-82	-84	102,69

Tunnusluvut

Toimeentulotuen hakijaa /vuosi 45, Tot. 37
Mielenterveyskuntoutujien ostopalvelusopimukset 3, Tot. 2
Työmarkkinatuen kuntaosuuden saajat, hlö/vuosi 7, Tot. 19
kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat /vuosi 4, Tot. 5

Poikkeama

Täydentävän toimeentulotuen tarvetta on ollut odotettua enemmän. Yllättävissä, äkillisissä elämäntilanteissa on jouduttu turvaamaan asiakkaiden toimeentulo ja selviytyminen. Työmarkkinatuen kuntaosuuden saajia on ollut arvioitua enemmän. Tähän ovat vaikuttaneet pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu ja lainmuutokset työmarkkinatuen rahoitukseen 1.1.2015 alkaen (työttömyysturvalaki 14, 3 2 §). Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen tarve lisääntynyt.

30 Perusturvalautakunta yhteensä						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot	558355	2060	560415	587410,66	26995,66	104,82
Toimintamenot	-5858998	-321560	-6180558	-6176162,37	4395,63	99,93
Toimintakate	-5300643	-319500	-5620143	-5588751,71	31391,29	99,44
Suunnitelmapoistot	-67440		-67440	-242659,00	-175219,00	359,81
Tilikauden tulos	-5368083	-319500	-5687583	-5831410,71	-143827,71	102,53
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-3408		-3611	-3672		101,69
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				1053142,56		
Lisäykset				25365,87		
Poistot				-67546,23		
Lisäpoistot				-175112,77		
Arvo 31.12.				835849,43	835849,48	

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	400 Hallinto ja koulutoimisto

Tilivelvolliset
Sivistyslautakunta
Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus
Päivähoito-, varhaiskasvatus-, opetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden hallinnoiminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Sivistysosaston sisäisten palveluiden tuottaminen laadukkaasti ja ajallaan.	Toteutunut tavoitteen mukaan.
Turvata kuntalaisille lakisääteisten palveluiden saanti sivistysosaston tarjoamissa palveluissa.	Toteutunut tavoitteen mukaan.

40 Sivistyslautakunta						
400 Hallinto ja sivistystoimisto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot	19698		19698	19698,00	0	100,00
Toimintamenot	-64047		-64047	-58107,32	5939,68	90,73
Toimintakate	-44349		-44349	-38409,32	5939,68	86,61
Tilikauden tulos	-44349		-44349	-38409,32	5939,68	86,61
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-28		-28	-24		85,90

Poikkeama

-

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	405 Keskuskeittiö

Tilivelvolliset
Sivistyslautakunta
Rehtori

Toiminta-ajatus

Keskuskeittiö tuottaa kunnan ateriapalvelut keskitetysti koululla ja osin Nestorin keittiössä. Lähtökohtana on laadukas, maistuva ja monipuolinen ruoka.

405 Keskuskeittiö						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot		60000	60000	78192,32	18192,32	130,32
Toimintamenot		-60000	-60000	-78192,32	-18192,32	130,32
Toimintakate		0	0	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos				0,00	0,00	0,00

€/asukas Ta 1575 Tot 1588

Poikkeama

Keskuskeittiöön siirryttiin 1.11.2015 ja siihen siirtyminen tapahtui keittiöselvitysryhmän esityksestä ja valtuuston päätöksestä remontoida keskuskoulun keittiö yhteiskeittiötä varten.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	410 Perusopetus

Tilivelvolliset
Sivistyslautakunta
Rehtori

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen kasvatus- ja opetustyön tavoitteena on ympäristön tukemana tarjota oppilaalle elämässä tarvittavat monipuoliset perustiedot ja -taidot, jotta hänestä kehittyisi tasapainoinen, toimintakykyinen, vastuullinen sekä elämää arvostava ja kunnioittava ihminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite:	Toteutuminen:
Laadukas perusopetus - avoinna olevat virat ja toimet täytetään pätevillä henkilöillä - pienryhmän käyttö joustavasti yleisopetusta tukevana toimintana - osa-aikaisen erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaintien käyttö tukitoimenpiteinä - perusopetuksen päättänyt oppilas pääsee sopivaan toisen asteen koulutuspaikkaan - osallistutaan Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ja Oulun yliopiston yhteiseen täydennyskoulutushankkeeseen	- toteutunut tavoitteen mukaan - toteutunut tavoitteen mukaan - toteutunut tavoitteen mukaan - kaikki oppilaat ovat päässeet sopivaan toisen asteen koulutuspaikkaan - osallistutaan Osaava IV-hankkeeseen
Koulukiinteistöstä huolehtiminen - pidetään irtaimisto kunnossa	- havaitut puutteet on korjattu
Pyhännän koulun keittiön muutostyöt keskuskeittiöksi.	Keskuskeittiön toiminta aloitettu 1.11.2015.
Tunnusluvut: Laadukas perusopetus - ryhmäkoot Oulun läänin maaseutumaisten kuntien keskitasolla	- v. 2014 oli 1-6 lk:n ryhmäkoko Pyhantä 20,7 opp. (maaseutumaisten kunnat ka 16,5), 7-9 lk:n ryhmäkoko Pyhantä 10,9 (16,6)
- valtakunnallisissa kokeissa oppilaiden arvosanojen keskiarvo vähintään valtakunnallista keskitasoa	- 9.lk:n matematiikan valtakunnallinen koe: pisteiden ka 32,78 pistettä, Pyhantä 31,05 pistettä, 6. lk:n matematiikan valtakunnallinen koe: ka 7+, Pyhantä ka 8-
Taloudellinen perusopetus - perusopetuksen kustannukset AVI:n tilaston mukaisesti maaseutumaisten kuntien keskitasolla	- v. 2014 opetus €/oppilas Pyhantä 5525 (5339), kuljetus €/kuljetus-oppilas Pyhantä 2883 (2182)

410 Perusopetus Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	182564		182564	186952,91	4388,91	102,40
Toimintamenot	-2295991	25000	-2270991	-2185316,81	85674,19	96,23
Toimintakate	-2113427	25000	-2088427	-1998363,90	90063,10	95,69
Suunnitelmapoistot	-101070		-101070	-238190,06	-137120,06	235,67
Tilikauden tulos	-2214497	25000	-2189497	-2236553,96	-47056,96	102,15
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-1406		-1390	-1408		101,31
€/oppilas, yleisop. Ta 216 Tot 216	-9172		-9128	-9397		102,95
€/opetus/oppilas Ta216 Tot 216	-5143		-5051	-5057		100,12
€/kuljetus/oppilas Ta 77 Tot 72	-2292		-2032	-2108		103,70
€/ruokailu, muu opp.hTa222 Tot 224	-1123		-1258	-1081		85,92
€/oppilas/vamm.opet Ta 6 Tot 8	-38795		-36295	-25844		71,21
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				1483397,52		
Lisäykset				226307,22		
Poistot				-105724,46		
Lisäpoistot				-132465,60		
Arvo 31.12.				1471514,68		

Poikkeama

Tehtiin lisäpoistoja koulukeskuksen piha-alueiden jäljellä olevista tasearvoista 14485,57 € ja koulukeskuksesta 117980,03 €.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	420 Esiopetus

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Toiminnan tavoitteena on tasapainoinen ja iloinen lapsi, joka saa kokea tekemisen ja onnistumisen riemua. Lapsen itsetunto vahvistuu ja hän ottaa huomioon myös toiset. Esikouluvuoden aikana vahvistetaan lapsen kouluvalmiuksia ja pyritään joustavaan kouluun siirtymiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite:	Toteutuminen:
Laadukas esiopetus	
- täytetään avoinna olevat virat ja toimet pätevillä henkilöillä	- toteutunut tavoitteen mukaan
- pyritään pitämään ryhmäkoot lähellä valtakunnallisia suosituksia	- ryhmäkoot suositusten puitteissa
- järjestetään toiminta oppilaiden tarpeet huomioon ottaen riittäväällä työntekijämäärällä	- työntekijöitä 3/25 oppilasta
- osallistutaan Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan ja Oulun yliopiston yhteiseen täydennyskoulutushankkeeseen	- osallistutaan Osaava IV-hankkeeseen
Tunnusluvut:	
- esiopetuksen kustannukset pidetään AVI:n tilaston mukaisesti maaseutumaisten kuntien keskitasolla.	- v. 2014 kustannukset €/esioppilas Pyhätä 7557, maaseutumaiset kunnat 7527 €

420 Esiopetus Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	15000		15000	9975,92	5024,08	66,51
Toimintamenot	-161936		-161936	-156324,54	5611,46	96,53
Toimintakate	-146936		-146936	-146348,62	587,38	99,60
Suunnitelmapoistot	-4570		-4570	-4571,64	-1,64	100,04
Tilikauden tulos	-151506		-151506	-150920,26	585,74	99,61
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-96		-96	-95		98,80
€/oppilas Ta 24 Tot 24	-6313		-6313	-6288		99,61
€/opetus/oppilas Ta 24 Tot 24	-2007		-2007	-2741		136,59
€/kuljetus/opp Ta 13 Tot 15	-2615		-2615	-1716		65,62
€/ruokailu, muu opp.hTa 24 Tot24	-1987		-1987	-1519		76,46
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo l.l.				46131,68		
Poistot				-4571,64		
Arvo 31.12.				41560,04		

Poikkeama

Opetuksen kustannukset talousarviota korkeammat, koska syksyn opetus järjestettiin suunnitelmasta poiketen kahdella opettajalla.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	430 Päivähoito

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Sivistysjohtaja
Päiväkodinjohtaja

Toiminta-ajatus

Päivähoito on kunnallinen varhaiskasvatuspalvelu, jota tarjotaan päiväkodissa, ryhmäperhepäivähoidossa ja perhepäivähoidossa. Päivähoitopaikka järjestetään viimeistään kahden viikon kuluttua hakemuksen jättämisestä huoltajien työn tai opiskelun vuoksi päivähoitopaikkaa tarvitseville lapsille ja muille viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
<p>Päivähoidon tavoitteena on edistää lapsen persoonallisuuden tasapainoista kehitystä.</p> <p>Päivähoidon tehtävänä on tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään.</p> <p>Tavoitteena on laadukas päivähoito.</p> <p>Päivähoitopaikka järjestetään lain mukaisesti kahden viikon kuluttua hakemuksen jättämisestä työn tai opiskelun takia hoitoa tarvitseville ja muille viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä.</p>	<p>Päivähoidossa tehdään lapsen varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä vanhempien kanssa. Päivähoidossa on otettu käyttöön lapset puheeksi menetelmän mukainen keskustelumalli 3- vuotiaille. Kiertävä erityislastentarhanopettaja kävi päivähoidossa kaksi kertaa kuukaudessa. Henkilöstö on osallistunut täydennyskoulutuksiin 2-3pv/henkilö. Päivähoidonjohtaja on osallistunut lasten- ja nuorten hyvinvointityöryhmän kokouksiin päivähoidon edustajana kerran kuussa.</p> <p>Päiväkodissa oli toimintapäiviä 246, ryhmiksessä 192 ja perhepäivähoidossa keskim. 143/hoitaja. Vuoden lopussa oli lapsia päivähoidossa yhteensä 45. Läsnäolopäiviä kertyi yhteensä 8747. Päiväkodin käyttöaste oli 64,5%, ryhmäperhepäivähoidon käyttöaste oli 56,48% ja perhepäivähoidon käyttöaste oli 52%.</p> <p>Päivähoitopaikat on voitu järjestää lain edellyttämällä tavalla. Vuoroahoito on ollut päiväkodilla ja ryhmäperhepäivähoidossa. Tilapäistä päivähoitoa on järjestetty jonkin verran tarvittaessa. Esikoululaisten päivähoidossa on ollut keskim. 10 lasta/kk.</p>

430 Päivähoito	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Talous						
Toimintatulot	84100		84100	82746,99	-1353,01	98,39
Toimintamenot	-788730		-788730	-763103,64	25626,36	96,75
Toimintakate	-704630		-704630	-680356,65	24273,35	96,56
Suunnitelmapoistot	-6790		-6790	-37791,57	-31001,57	556,58
Tilikauden tulos	-711420		-711420	-718148,22	-6728,22	100,95
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-452		-452	-452		100,12
€/läsnäolopäivä Ta 15624 Tot 8747	-37		-37	-71		191,05
€/lapset yhteensä. Ta 62 Tot 62	-9411		-9411	-9973		105,97
€/lapsi/päiväkoti Ta 21 Tot 21	-11470		-11470	-15167		132,23
€/lapsi/perhepäivähoito. Ta19 Tot 19	-9471		-9471	-9304		98,24
€/lapsi/ryhmis Ta12 Tot 12	-10964		-10964	-8903		81,20
€/lapsi/esikoulul.päiväh. Ta10 Tot10	-3148		-3148	-1618		51,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				83527,23		
Poistot				-8013,35		
Lisäpoistot				-29778,22		
Arvo 31.12.				45735,66		

Poikkeama

Ryhmäperhepäivähoidon hoitopaikka oli kiinni 1.6.-9.8.2015. Perhepäivähoidossa oli yksi hoitaja vuorotteluvapaalla 1.8.-31.12.2015. Päivähoidossa on käytössä Daisy-mobiilisovellus, joka mahdollistaa tuntiperusteisen asiakasmaksun perheille ja sähköisen asioinnin.

Syyskaudella selkeästi arvioitua vähemmän hoitolapsia. Tehtiin lisäpoisto päiväkodin jäljellä olevasta tasearvosta 29778,22 €.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	460 Vapaa-aikatoimi

Tilivelvolliset
Sivistyslautakunta
sivistysosaston osastopäällikkö
vapaa-ajanohjaaja

Toiminta-ajatus
Vapaa-aikatoimen tarkoitus on luoda erillaisia mahdollisuuksia kuntalaisten vapaa-ajan viettoon ja innostaa liikunnan pariin.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Toteutuminen
Tarjotaan kuntalaisille monipuolisia tapahtumia ympäri vuoden.	14 eri tapahtumaa järjestetty eri toimijoiden kanssa yhteistyönä.
Ylläpidetään olemassa olevat ulkoilu- ja liikunta-mahdollisuudet hyvässä käyttökunnossa.	Urheilu- ja liikunta-alueet on pidetty hyvässä käyttökunnossa.
Nuorisotilat avoinna 3krt/ viikko.	Nuorisotilat ovat olleet avoinna 3 krt/viikko pois lukien koulujen loma-ajat.
Nuorten kesätyö kampanja.	25 nuorta haki töitä ja kaikille tarjottiin töitä.
Etsivä nuorisotyö tavoittaa apua tarvitsevat nuoret ja ohjaa heidät tarvittavien palveluiden piiriin.	Etsivä nuorisotyö on tavoittanut 20 nuorta. Heistä 11 on saanut työ-/opiskelupaikan.
Etsivän nuorisotyönohjaajan työsuhteen jatkaminen jos valtionavustus toteutuu.	Etsivä nuorisotyönohjaaja on palkattu.

460 Vapaa-aikatoimi						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	35900		35900	37399,96	1499,96	104,18
Toimintamenot	-200039	10000	-190039	-187779,17	2259,83	98,81
Toimintakate	-164139	10000	-154139	-150379,21	3759,79	97,56
Suunnitelmapoistot	-23490		-23490	-55947,47	-32457,47	238,18
Tilikauden tulos	-187629	10000	-177629	-206326,68	-28697,68	116,16
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-119		-113	-130		115,21
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				171535,15		
Poistot				-23169,96		
Lisäpoistot				-32777,51		
Arvo 31.12.				115587,68		

Poikkeama

Tehtiin lisäpoistot välinevaraston ja urheilualueiden jäljellä olevista tasearvoista 32777,51 €.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuuyksikkö	490 Kulttuuritoimi

Tilivelvolliset
Sivistyslautakunta
Osastopäällikkö

Toiminta-ajatus

Pyhännän kunnankirjaston tarkoituksena on osana valtakunnallista kirjastoverkkoa tarjota asiakkaille tasavertaiset mahdollisuudet itsensä kehittämiseen, sivistämiseen ja virkistytymiseen. Kirjasto toimii kuntalaisten henkisesti aktivoivana kohtaamispaikkana, tieto- ja kulttuurikeskuksena, joka tarjoaa maksutta käyttöön perinteisen kirjastoaineiston lisäksi myös mahdollisuuden tietotekniikan käyttöön ja pääsyn tietoverkkoihin. Erityisesti lasten- ja nuorten lukuharrastus on kirjastotoiminnan painopistealueena.

Pyhännän kulttuuritoimen tarkoituksena on laadukkaiden kulttuuritapahtumien järjestäminen kuntalaisille sekä kuntalaisten virkistykseen ja hyvinvoinnin lisääminen.

Kansalaisopistotoiminnan tarkoituksena Pyhännällä on järjestää monipuolista ja kehittävää toimintaa kuntalaisten virkistykseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä mahdollisuuksia tavoitteellisempaan opiskeluun.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
<p>Kirjaston lainaus- ja kävijämäärät pyritään pitämään nykyisellä tasolla. Kirjaston aukioloajat ovat asiakasystävälliset. Kirjasto järjestää asiakkailleen tapahtumia (mm. kirjaston osallistuminen Perttulinpäiviin, satutunnit, kirjastopyhä) Oppilaitosyhteistyötä lisätään (esim. kirjastonkäytön opetus, kirjavinkkaus)</p>	<p>Satutuokioita 25 krt kirjastolla, 1 päiväkodilla. Kirjastolla 167 lasta. Kirjavinkkausta järjestetty eskareille ja 1. ja 2. luokille sekä 7. ja 9. luokille. 1.-2. luokille kirjastolla yhteinen tapahtuma, kirjastonkäytön opetusta ja vinkkausta/lukeminen. 22.2. kirjastopyhä, 22 kävijää 23.3. Kirjan ja ruusun päivänä vuoden asiakkaiden palkitseminen. 8.10. yhteinen runoilta Saviselän koululla. Pyhännältä 5 osallistujaa. 14.10. eräkirjailija Matti Kettunen kirjastolla, 7 kuulijaa. 18.10. Satupäivä kirjastolla, 11 kävijää. 18.11. peli-ilta kirjastolla, n. 55 osallistujaa Kaksi käyntiä Nestorissa, yhteensä n. 22 kuulijaa. Joulunavaus yhdessä kulttuuritoimen ja vapaa-aikatoimen kanssa. Kirjasto avoinna illalla tapahtuman yhteydessä. 9.12. Eila Telinkangas kävi esittämässä runoja Runoelämää hankkeen puitteissa, 11 kuulijaa.</p>
<p>Kulttuuritoimi pyrkii vastaamaan kuntalaisten toiveisiin ja tavoittamaan eri-ikäiset kuntalaiset monipuolistamalla toimintaa.</p>	<p>Järjestetty 7 näyttelyä näyttelytilassa, neljä konserttia, yksi lastenkonsertti yhdessä vapaa-aikatoimen kanssa. Museo oli avoinna kaksi viikkoa heinäkuussa. Osallistuminen Kesäpäivä Korpelaisessa tilaisuuden järjestelyihin.</p>
<p>Kansalaisopiston toiminnassa pyritään ottamaan kuntalaisten toiveet huomioon ohjelmaa suunniteltaessa. Pyritään suunnittelemaan monipuolisesti eri-ikäiset kuntalaiset huomioon ottava ohjelma. Kurssija ei pyöritetä opiskelijamäärällä, joka on alle kurssikohtaisesti lasketun minimin.</p>	<p>Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus antaa toiveita kurseista. Toiveita on toteutettu resurssien puitteissa. Kurssitarjonnassa on huomioitu eri-ikäiset kuntalaiset. Kurssien pidossa on huomioitu suunnitellut oppilasmäärät.</p>

490 Kulttuuritoimi						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	7450		7450	15141,26	7691,26	203,24
Toimintamenot	-231832	-35000	-266832	-255499,13	11332,87	95,75
Toimintakate	-224382	-35000	-259382	-240357,87	19024,13	92,67
Suunnitelmapoistot	-6800		-6800	-10027,34	-3227,34	147,46
Tilikauden tulos	-231182	-35000	-266182	-250385,21	15796,79	94,07
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-147		-169	-158		93,30
€/lainaus Ta34000 Tot 37245	-5		-5	-4		88,35
€/kansalopistoh. Ta1016 Tot1182	-40		-40	-34		85,03
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				252884,15		
Poistot				-6796,32		
Lisäpoistot				-3231,02		
Arvo 31.12.				242856,81		

Tunnusluvut

Lainojen määrä Tavastkenkä 900, Tot. 449

Lainan hinta 4,80 €, Tot. 4,77 €

Lainat/asukas 21,5, Tot. 22,26

Hankintojen määrä 1450, Tot. 1643

Kustannuspaikka 4910 Kulttuuritoimi €/asukas TA 17,49 €, Tot. 18,87 €/asukas

Kansalaisopisto 24,22 €/asukas, Tot. 26,63 €/asukas 11.45

Poikkeama

Toimintatuloissa Pyhännän historiakirjojen myyntitulo 8418,33 €.

Tehtiin lisäpoisto kirjaston lämmönvaihtimen jäljellä olevasta tasearvosta 3231,02 €.

40 Sivistyslautakunta yhteensä						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	344712	60000	404712	430107,36	25395,36	106,27
Toimintamenot	-3742575	-60000	-3802575	-3684322,93	118252,07	96,89
Toimintakate	-3397863	0	-3397863	-3254215,57	143647,43	95,77
Suunnitelmapoistot	-142720		-142720	-346528,08	-203808,08	242,80
Tilikauden tulos	-3540583	0	-3540583	-3600743,65	-60160,65	101,70
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-2248		-2248	-2267		100,87
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				2037475,73		
Lisäykset				226307,22		
Poistot				-148275,73		
Lisäpoistot				-198252,35		
Arvo 31.12.				1917254,87		

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	500 Hallinto ja tekninen toimisto

Tilivelvolliset
Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus
Teknisten palvelujen tarjoaminen kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Tavoitteena on pitää teknisen toimiston palvelut hyvinä.	Toteutuminen Palvelut on pidetty hyvinä.
--	--

50 Tekninen lautakunta						
500 Hallinto ja tekninen toimisto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatuotot				207,18	207,18	0,00
Toimintamenot	-57456		-57456	-54953,38	2502,62	95,64
Toimintakate	-57456		-57456	-54746,20	2709,80	95,28
Tilikauden tulos	-57456		-57456	-54746,20	2709,80	95,28
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-36		-36	-34		94,50

Poikkeama

-

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	510 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvolliset
Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus
Kunnan yhdyskuntasuunnittelu pitää sisällään kaavoituksen, teknisen suunnittelun, maanmittauksen ja muuhun kiinteistötoimeen liittyvät tehtävät.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Varaudutaan kiinteistötoimituksiin sekä tulevien hankkeiden esiselvityksiin.	Toteutuminen Lohkomistoimituksia ja hankkeiden esiselvityksiä ei ollut.
Markkinoidaan omakotitalo- ja teollisuustontteja.	Markkinoitiin omakotitalo- ja teollisuustontteja. Tonttikauppoja ei saatu.
Jatketaan Periojantien varren asemakaavoitusta ja uusia rakennusjärjestys.	Periojantien asemakaavoitus on menossa ja rakennusjärjestys uusittiin.
Tehdään Leiviskänkankaan uudelle asemakaava-alueelle kunnallistekniikan suunnitelmat.	Kunnallistekniikan suunnitelmat tehtiin Leiviskänkankaan asemakaava-alueelle.

510 Yhdyskuntasuunnittelu						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintamenot	-4359		-4359	-2221,19	2137,81	50,96
Toimintakate	-4359		-4359	-2221,19	2137,81	50,96
Suunnitelmapoistot	-37630		-37630	-38928,43	1339,59	103,45
Tilikauden tulos	-41989		-41989	-41149,62	839,38	98,00
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-27		-27	-26		97,20
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				94569,91		
Lisäys				39895,11		
Poistot				-38928,43		
Arvo 31.12.				95536,59		

Poikkeama

-

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	530 Rakennusten ja kiinteistöjen hoito

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Sisältää teknisen toimen vastuulla olevat toimitilapalvelut, kuten asuntojen vuokraukset ja liiketilojen vuokraukset.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Kunnan kiinteistöjen kunnossapito.	Kunnan kiinteistöihin tehty kunnossapitotöitä.
Vuosikorjaustyöt kiinteistöissä.	Tehtiin pieniä vuosikorjauksia kunnan kiinteistöissä.
Liittymisvaraus Kiinteistö Oy Tavastkengän siirtoviemäriin.	Ei toteutunut.
Varaudutaan teollisuus- ja liiketilojen muutos- ja korjauksiin.	Real Snacks Oy:llä tehtiin lattiankorjaus paikkauksia.
Vuokratulojen lisääntyminen LapWall Oy:n teollisuustilojen rakentamisesta.	LapWallin esikäsittelytilat valmistuivat 15.10.2014.
Kirkkotielle asennetaan ilmalämpöpumppu yhteen isompaan asuntoon.	Kahteen Kirkkotien asuntoon asennettiin ilmalämpöpumppu.
Tavastkengän koulun jatkokäyttö tai myynti selvitetään vuoden 2015 aikana.	Tavastkengän Maa- ja kotitalousseuralta saatiin esitys Tavastkengän koulun käytöstä.

Ostopalvelusopimukset

Pyhännän Teehoo Oy
Pyhännän JH-konetyö Ay
Heikki Niilekselä, kiinteistöhoito

530 Rakennusten ja kiinteistöjen hoito						
Talous	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten			
			jälkeen			
Toimintatulot	540320	-9000	531320	527547,99	-3772,01	99,29
Toimintamenot	-275166		-275166	-261039,20	14126,80	94,87
Toimintakate	265154	-9000	256154	266508,79	10354,79	104,04
Suunnitelmapoistot	-38890		-38890	-84203,95	-45313,95	216,52
Tilikauden tulos	226264	-9000	217264	182304,84	-34959,16	83,91
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	144		138	115		83,22
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				453798,70		
Poistot				-37165,19		
Lisäpoistot				-47038,76		
Arvo 31.12.				369594,75		

Poikkeama

Tehtiin lisäpoistoja jäljellä olevista tasearvoista 47038,76 €; Tavastkengän koulun pallokenttä 7060,24 €, paloaseman rakennuksesta 29673,00 € ja Ahvenjärven rakennukset 10305,52 €.

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	540 Maa- ja metsätilat

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Vastuuyksikkö käsittää kunnan maa-alueista ja metsätiloista huolehtimisen sekä ympäristöhuollon.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Vesistöjen yhteistarkkailuun osallistuminen.	Osallistuttiin yhteistarkkailuun.
Metsien myyminen ja hoitaminen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.	Metsää myytiin Katajamäen ja Siirtolan tiloilta. 13000 taimea istutettiin Katajamäen ja Niemelän tiloille. Raivauksia tehtiin Siirtolan, Ahvenjärven ja Katajamäen tiloilla noin 13 hehtaarin alueelle.
Kuurajoen metsätilan ja Lassilan metsäpalstan myyntiin laittaminen.	Kuurajoen- ja Lassilan tilat myytiin
Patahiekkan matkailualueen tontin myyminen matkailutoimintaan tarjousten perusteella.	Tonttia ei ole myyty.
Metsäsuunnitelmien tarkistaminen	Metsänhoitosuunnitelmasta on pyydetty tarjoukset.

540 Maa- ja metsätilat ja ympäristön huolto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	105120	9000	114120	124898,35	10778,35	109,44
Toimintamenot	-11039	-15000	-26039	-25185,18	853,82	96,72
Toimintakate	94081	-6000	88081	99713,17	-11632,17	113,21
Tilikauden tulos	94081	-6000	88081	99713,17	-11632,17	113,21
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	60		56	63		112,28

Poikkeama

Omakotitalontontteja myytiin 2 kpl ja vapaa-ajantontteja Ahvenjärveltä 6 kpl.

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	550 Jätehuolto

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Vastuuyksikkö vastaa jätehuollon toiminnasta ja kunnan sisäisestä viemärlaitoksesta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Tehdään pumppuasemien vuosihuollot.	Pumppuasemien vuosihuollot tehty.
Parannetaan teollisuuden jätevesien esikäsitelyä.	Jäteveden kokonaiskuormituksia seurattu.
Korotetaan jäteveden hintaa 0,20 €/m ³	Jäteveden hinnankorotus astui voimaan 1.4.2015.
Tehdään viemärin liittymismaksuun tasokorotus.	Viemärin liittymismaksujen tasokorotus astui voimaan 1.4.2015.

Ostopalvelusopimukset

Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy, tot. 259849,96 € (2014; 234139,01).

550 Jätehuolto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	275200		275200	275518,99	318,99	100,12
Toimintamenot	-265106		-265106	-308341,91	-43235,91	116,31
Toimintakate	10094		10094	-32822,92	-42916,92	-325,17
Suunnitelmapoistot	-28690		-28690	-28561,96	128,04	99,55
Tilikauden tulos	-18596		-18596	-61384,88	-42788,88	330,10
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-12		-12	-39		327,39
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				346783,01		
Lisäykset				91368,03		
Poistot				-28561,96		
Arvo 31.12.				409589,08		

Poikkeama

Siikalatvan keskuspuhdistamon maksuosuus ylittyi 29849,96 €.

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	555 Energiatalous

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Tarjotaan kotimaisella polttoaineella tuotettua lämpöenergiaa kaukolämpöverkon piirissä oleville kiinteistöille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Kilpailukykyisen kaukolämmön turvaaminen asiakkaille ja kaukolämpöverkostosta huolehtiminen.	Toteutuminen Kilpailukykyinen kaukolämmön hinta turvattu asiakkaille. Kaukolämpöverkko on toiminut moitteettomasti.
--	---

Ostopalvelusopimukset

Latvaenergia Oy, toteuma. 260287,58 € (2014; 264769,68 €).

555 Energiahuolto						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	279900		279900	250244,59	-29655,41	89,40
Toimintamenot	-267326		-267326	-279902,10	-12576,10	104,70
Toimintakate	12574		12574	-29657,51	-42231,51	-235,86
Suunnitelmapoistot	-15430		-15430	-15437,21	-7,21	100,05
Tilikauden tulos	-2856		-2856	-45094,72	42238,72	1578,95
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-2		-2	-28		1566,02
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				334867,26		
Poistot				-15437,21		
Arvo 31.12.				319430,05		

Poikkeama

Käyttötalouden investointiosasta 3022,58 €.

Kaukolämmön ostot ylittivät 10292,41 €.

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	560 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Vastuualueen vastuulle kuuluu kaavateiden, kevyenliikenteen väylien, puistojen ja yleisten alueiden hoito ja ylläpito sekä yksityistiet.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Uimarannat, puistot ja luontopolut pidetään hyvässä kunnossa.	Uimarannat, puistot ja luontopolut pidettiin hyvässä kunnossa. Uimarantoja hoitivat yhdistykset ja yksityiset henkilöt.
Parannetaan yleisten alueiden siisteyttä.	Yleisten alueiden siisteyttä pidettiin yllä tukityöllistetyillä.
Pyritään pitämään kelkka- ja hiihtoreitit kunnossa tukityöllistettävillä.	Kelkkareittejä raivattiin Kestilän rajalle saakka ja Iso-Lamujärvelle. Ukonojan lenkki raivattiin leveämmäksi. Latupohjat raivattiin Ahvenjärven ja Tavastkengän suuntaan.
Kaavatiet pidetään hyvässä kunnossa.	Kaavatiet on pidetty hyvässä kunnossa. Ukonojalle uusittiin 100 kappaletta energiasäästölamppuja.
Avustetaan 300 metriä ja sitä pitempiä yksityisteitä.	Yksityisteitä avustettiin talvi- ja kesäkunnossapidossa.
Keskustaajamaan laitetaan kesäkukat.	Keskustaajamaan laitettiin kesäkukat työtoiminnan avustuksella.
Kirjanvaniemen asuntoalueen leikkikentälle hankintaan keinu, hiekkalaatikko ja liukumäki.	Leikkivälineet uusittiin.
Sainijärven uimarannalle hankintaan uusi laituri.	Uusi laituri hankittiin.

560 Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet

Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	300		300	0,00	-300,00	0,00
Toimintamenot	-136435	15000	-121435	-102914,90	18520,10	84,75
Toimintakate	-136135	15000	-121135	-102914,90	18220,10	84,96
Suunnitelmapoistot	-72410		-72410	-81519,26	-9109,26	112,58
Tilikauden tulos	-208545	15000	-193545	-184434,16	9110,84	95,29
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-132		-123	-116		94,51
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				621872,10		
Lisäykset				67382,22		
Poistot				-59622,06		
Lisäpoistot				-21897,20		
Arvo 31.12.				607735,06		

Poikkeama

Tehtiin lisäpoistoja jäljellä olevista tasearvoista 21897,20 €; puistoalueet 6100,28 €, katuvalaistus 3722,16 €, kevyen liikenteen väylä 1298,40 €, tori ja leikkikenttä 10776,36 €.

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	600 Rakennusvalvonta

Tilivelvolliset
Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus
Rakennus- ja maa-ainesvalvonnan palvelujen tarjoaminen kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Rakentamisen pääpaino on uudisrakentamisessa ja korjaustoiminnassa. Rakennusten korjaustoimintaa pyritään edistämään.	Lapwallin teollisuushalli ja koulun keittiöremontti valmistuivat. Omakotitaloja on rakenteilla 4 kpl. Rakennuslupia myönnettiin 26 kpl. Toimenpidelupia 13 kpl ja ilmoituksia 2 kpl.
Rakentajille annetaan rakennusluvan yhteydessä työmaapäiväkirja ja huoltokirja.	Rakentajille annettiin työmaapäiväkirja ja huoltokirja rakennusluvan yhteydessä.
Rakennusten korjaustoimintaan kiinnitetään huomioita.	Korjausavustuskohteita oli 6 kpl
Maa-ainesvalvonnan tavoitteena on yleisen maisemakuvan parantaminen.	Maa-ainesten ottoon liittyviä katselmuksia suoritettiin 16 kertaa.
Rakennusjärjestyksen uudistaminen.	Rakennusjärjestys uudistettiin.
Rakennusvalvontataksan tarkistaminen.	Rakennusvalvontataksa tarkistettiin.

600 Rakennusvalvonta						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	14160		14160	22739,86	8579,86	160,59
Toimintamenot	-44481		-44481	-43257,19	1223,81	97,25
Toimintakate	-30321		-30321	-20517,33	9803,67	67,67
Tilikauden tulos	-30321		-30321	-20517,33	9803,67	67,67

Poikkeama

-

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuuyksikkö	610 Palo- ja pelastustoimi

Tilivelvolliset
Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus
Palo- ja pelastustoimen palvelujen tarjoaminen kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Päivälähtövalmiuden turvaaminen.	Päivälähdöt on turvattu. Paloaseman lähtövalmius on hyvällä tasolla.
Pyhännän palo- ja pelastustoimen valmiuksien turvaaminen alueellisessa pelastustoimessa.	Osallistuttu alueellisiin tilaisuuksiin.
Alueellisen pelastuslaitoksen kehittäminen.	Osallistuttu Jokilaakson pelastuslaitoksen kokouksiin.

Ostopalvelusopimukset

Jokilaaksojen pelastuslaitos, toteuma 159246,30 € (2014; 156378,13 €)

610 Palo- ja pelastustoimi						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	36690		36690	36348,00	-342,00	99,07
Toimintamenot	-200893		-200893	-189902,19	10990,81	94,53
Toimintakate	-164203		-164203	-153554,19	10648,81	93,51
Suunnitelmapoistot	-18760		-18760	-24687,39	-5927,39	131,60
Tilikauden tulos	-182963		-182963	-178241,58	4721,42	97,42
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-116		-116	-112		96,62
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				265403,73		
Poistot				-18762,43		
Lisäpoistot				-5924,96		
Arvo 31.12.				240716,34		

Poikkeama

Tehtiin lisäpoisto paloaseman luovutetun kaluston jäljellä olevasta tasearvosta 5924,96 €.

50 Tekninen lautakunta yhteensä						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	1251690		1251690	1237504,96	-14185,04	98,87
Toimintamenot	-1262261		-1262261	-1267717,24	-5456,24	100,43
Toimintakate	-10571		-10571	-30212,28	-19641,28	285,80
Suunnitelmapoistot	-211810		-211810	-273338,20	-61528,20	129,05
Tilikauden tulos	-222381		-222381	-303550,48	-81169,48	136,50
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-141		-141	-191		135,38
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				2117294,71		
Lisäykset				198645,36		
Poistot				-198477,28		
Lisäpoistot				-74860,92		
Arvo 31.12.				2042601,87		

Käyttötalous yhteensä						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	2513627	13850	2527477	2537601,16	10124,16	100,40
Toimintamenot	-11762561	-259330	-12021891	-11822788,17	199102,83	98,34
Toimintakate	-9248934	-245480	-9494414	-9285187,01	209226,99	97,80
Suunnitelmapoistot	-430720	-93230	-523950	-962430,70	-438480,70	183,69
Tilikauden tulos	-9679654	-338710	-10018364	-10247617,71	-229253,71	102,29
€/asukas Ta 1575 Tot 1588	-6146		-6361	-6453		101,45
Pysyvien vastaavien hyödykkeet						
Arvo 1.1.				5273132,45		
Lisäykset				455450,76		
Poistot				-438410,91		
Lisäpoistot				-448226,04		
Arvo 31.12.				4841946,26		

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen /Sisäinen	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot, %	Toteu- tuma ed.vuosi
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1259570	60000	1319570	1258436,92	-61133,08	95,37	1365238,74
Maksutuotot	271090	2060	273150	332258,55	59108,55	121,64	293370,26
Tuet ja avustukset	150814	-44360	106454	128064,31	21610,31	120,30	109590,42
Vuokratuotot	721100	-9000	712100	708347,33	-3752,67	99,47	701970,74
Muut toimintatuotot	111053	5150	116203	110494,05	-5708,95	95,09	50545,36
Toimintatuotot yhteensä	2513627	13850	2527477	2537601,16	10124,16	100,40	2520715,52
Toimintakulut							
Palkat ja palkkiot	-3732604	5277	-3727327	-3747581,45	20254,45	100,54	-3908545,14
Eläkkeet	-927806	-16720	-944526	-934036,87	-10489,13	98,89	-967235,39
Muut henkilöstökulut	-208589	11976	-196613	-163490,22	-33122,78	83,15	-180680,52
Henkilöstökorvaukset ja muut				81210,53	81210,53	0,00	87194,76
Palvelujen ostot	-5332314	-226203	-5558517	-5564122,35	5605,35	100,10	-4934792,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-924532	-31094	-955626	-941567,86	-14058,14	98,53	-956262,16
Avustukset	-344227	3146	-341081	-313628,72	-27452,28	91,95	-297995,03
Vuokrat	-237101	0	-237101	-212132,57	-24968,43	89,47	-175354,55
Muut toimintakulut	-55388	-5712	-61100	-27438,66	-33661,34	44,91	-13285,47
Toimintakulut yhteensä	-11762561	-259330	-12021891	-11822788,17	-199102,83	98,34	-11346955,71
Toimintakate	-9248934	-245480	-9494414	-9285187,01	-209226,99	97,80	-8826240,19
Verotulot	4400000	380000	4780000	4846059,88	66059,88	101,38	4384241,74
Valtionosuudet	5540000	107000	5647000	5608548,00	-38452,00	99,32	5966286,00
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkotuotot	21400	-4000	17400	16132,98	-1267,02	92,72	13406,92
Muut rahoitustuotot	17855		17855	17238,51	-616,49	96,55	18542,55
Korkokulut	-58000	22000	-36000	-33265,27	-2734,73	92,40	-48084,73
Muut rahoituskulut	-16555		-16555	-16638,62	83,62	100,51	-17788,33
Rahoitustuotot ja kulut	-35300	18000	-17300	-16532,40	-767,60	95,56	-33923,59
Vuosikate	655766	259520	915286	1152888,47	237602,47	125,96	1490363,96
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	-430720	-93230	-523950	-962430,70	438480,70	183,69	-727995,71
Tilikauden tulos	225046	166290	391336	190457,77	-200878,23	48,67	762368,25
Poistoeron muutos	35480	2440	37920	37918,92	-1,08	100,00	-10484,60
Varausten muutos							-280000,00
Tilikauden ylijäämä	260526	168730	429256	228376,69	-200879,31	53,20	471883,65

Tuloslaskelmaosan toteutumisen erittelyt

Verotulojen erittely						
Verotulot vuodelta 2015	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %
Kunnan tulovero	3630000	294000	3924000	3983821,01	59821,01	101,5
Osuus yhteisöveron tuotosta	400000	90000	490000	496156,36	6156,36	101,3
Kiinteistövero	370000	-4000	366000	366082,51	82,51	100,0
Verotulot yhteensä	4400000	380000	4780000	4846059,88	66059,88	101,4

Tuloveron määräytymisen perusteita

Verovuosi 2015	Tulovero, %	Kiinteistövero, %			
		Yleinen	Vakituinen asunto	Vapaa-ajan asunto	Yleis- hyödyllinen yhteisö
Verovuosi 2011	19,75	0,75	0,50	1,10	0,00
Verovuosi 2012	19,75	0,75	0,50	1,10	0,00
Verovuosi 2013	19,75	0,75	0,50	1,10	0,00
Verovuosi 2014	19,75	0,75	0,50	1,10	0,00
Verovuosi 2015	19,75	0,95	0,60	1,20	0,00

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet vuodelta 2015	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	5540000	107000	5647000	5892208,00		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				1253530,00		
				-283660,00		
Valtionosuudet yhteensä	5540000	107000	5647000	5608548,00	-38452,00	99,32

8.3 Investointien toteutuminen

Investoinnit	Talousarvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Hallinto-osasto						
Kiinteä omaisuus						
1101 Hallinto-osaston kiinteäomaisuus						
Menot	-50000		-50000	-2184,00	-47816,00	4,37
Tulot	10000		10000	17252,91	-7252,91	172,53
Nettomeno	-40000		-40000	15068,91	55068,91	-37,67
Tavoitteet: Varaudutaan maa-alueiden ostoon ja myyntiin. Toteutuminen: Myytiin kaksi omakotitalotonttia ja hankittiin Siikaverkko Osuuskunnan valokuituliittymät kunnan omistamiin osakehuoneistoihin Tavastkengällä.						
Kiinteä omaisuus yhteensä	-40000		-40000	15068,91	55068,91	-37,67
Irtain omaisuus						
1401 Hallinto-osaston kalusto						
Menot	-6000		-6000	-5132,31	867,69	85,54
Nettomeno	-6000		-6000	-5132,31	867,69	85,54
Tavoitteet: Varaudutaan hankkimaan atk- ja muita tarvittavia kalusteita hallinto-osaston käyttöön. Toteutuminen: Hallinto-osastolle hankittiin työtuoleja ja sähkösäätöisiä työtasoja.						
Aineeton käyttöomaisuus						
1602 Osakkeet						
Menot		-2000	-2000	-2000	0,00	100,00
Nettomeno		-2000	-2000	-2000	0,00	100,00
Tavoitteet: Liitytään IS-Hankinta Oy:n osakkaaksi. Toteutuminen: Liityttiin osakkaaksi.						
Yleishallinto yhteensä						
Menot	-56000	-2000	-58000	-9316,31	-48683,69	16,06
Tulot	10000		10000	17252,51	7252,91	172,53
Nettomeno	-46000	-2000	-48000	7936,60	55936,60	-16,53
Perusturvalautakunta						
Talon rakennus						
3202 Palvelutalo Hilman lämmitysjärjestelmä						
Menot	-30000		-30000	-25365,87	4634,13	84,55
Nettomeno	-30000		-30000	-25365,87	4634,13	84,55
Tavoitteet: Siirrytään sähkölämmöstä kaukolämpöön ja rakennetaan patteriverkosto. Toteutuminen: Lämmitysjärjestelmä vaihdettiin.						
Perusturvalautakunta yhteensä						
Menot	-30000		-30000	-25365,87	-4634,13	84,55
Nettomeno	-30000		-30000	-25365,87	-4634,13	84,55
Sivistyslautakunta						
Talonrakennus						
4216 Keskuskeittiö						
Menot	-100000	-95200	-195200	-198982,17	-3782,17	101,94
Nettomeno	-100000	-95200	-195200	-198982,17	-3782,17	101,94
Tavoitteet: Muutetaan koulukeskuksen keittiötilat keskuskeittiöksi. Toteutuminen: Tilat muutettiin keskuskeittiöksi.						

Investoinnit	Talousarvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
4217 Päiväkodin muutostyöt						
Menot	-65000	29300	-35700	-14283,07	21416,93	40,01
Nettomeno	-65000	29300	-35700	-14283,07	21416,93	40,01
Tavoitteet: Päiväkodin tilamuutoksia ja mahdollinen laajentaminen päiväkodin tilatarpeet huomioiden. Toteutuminen: Selvitettiin päiväkodin tilamuutoksia ja laajentamista.						
Irtain omaisuus						
4404 Peruskoulun kalusto						
Menot	-7000		-7000	-6999,97	0,03	100,00
Nettomeno	-7000		-7000	-6999,97	0,03	100,00
Tavoitteet: Hankitaan yläluokille oppilaskalusteita. Toteutuminen: Oppilaskalusteet hankittiin.						
4405 Siivouksen koneet						
Menot	-5400		-5400	-5422,00	-22,00	100,41
Nettomeno	-5400		-5400	-5422,00	-22,00	100,41
Tavoitteet: Uusitaan koulun siivoukskoneita. Toteutuminen: Siivoukskone uusittiin.						
4409 Peruskoulun tietotekniikkahankinnat						
Menot	-15000		-15000	-14903,08	-96,92	99,35
Nettomeno	-15000		-15000	-14903,08	-96,92	99,35
Tavoitteet: Hankitaan yläluokille kannettavia tietokoneita. Toteutuminen: Hankittiin kannettavia tietokoneita.						
Sivistyslautakunta yhteensä						
Menot	-192400	-65900	-258300	-240590,29	17709,71	93,14
Nettomeno	-192400	-65900	-258300	-240590,29	17709,71	93,14
Tekninen lautakunta						
Julkinen käyttöomaisuus						
6303 Katu- ja tievalaistus						
Menot	-10000	-2600	-12600	-12578,82	21,18	99,83
Nettomeno	-10000	-2600	-12600	-12578,82	21,18	99,83
Tavoitteet: Energiasäästölamppujen vaihtotöiden loppuun saattaminen. Suunnittelukaudella katuvalojen rakentaminen kaavateille; Järvitie, Metsätalontie, Tähtipolku ja Aurinkopolku. Toteutuminen: Energiasäästölamppujen vaihtotyöt valmistuivat.						
6306 Keskus- ja Manuntien parantaminen						
Menot	-8000		-8000	-9703,00	-1703,00	121,29
Nettomeno	-8000		-8000	-9703,00	-1703,00	121,29
Tavoitteet: Laaditaan Keskus- ja Manuntien toimenpidesuunnitelma Ely-Keskuksen kanssa ja suunnitelmavuosilla varaudutaan muutostöihin. Toteutuminen: Toimenpidesuunnitelma laadittiin.						
6334 Kaavateiden päällystäminen						
Menot	-50000		-50000	-45152,40	4847,60	90,30
Nettomeno	-50000		-50000	-45152,40	4847,60	90,30
Tavoitteet: Tähtipolun ja Aurinkopolun päällystäminen. Suunnitelmavuosina mm. Järvitien päällystäminen. Toteutuminen: Tähtipolku, Aurinkopolku ja osa Järvitiestä päällystettiin.						

Investoinnit	Talousarvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
6501 Tavastkengän koulunmäen ja Einontien viemäröinti						
Menot	-170000		-170000	-128589,26	46284,66	75,64
Valtionosuudet	43000		43000	40618,47	2381,53	94,46
Nettomeno	-127000		-127000	-87970,79	39029,21	69,27
Tavoitteet: Tavastkengän koulun ja Einontien viemäröintihanke. Hankkeelle on myönnetty Ely-Keskuksen avustus. Toteutuminen: Viemäröintihanke toteutui.						
6502 Kunnallistekniikan rakentaminen						
Menot	-10000	-10000	-20000	-20340,73	-340,73	101,70
Valtionosuudet	4000		4000	4000,00	0,00	100,00
Nettomeno	-6000	-10000	-16000	-16340,73	340,73	102,13
Tavoitteet: Leiviskänkankaan uuden teollisuusalueen kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen. Hankkeelle on haettu avustusta maakuntaliitolta. Toteutuminen: Kunnallistekniikan rakentaminen aloitettu. Hankkeelle saatu avustuspäätös Pohjois-Pohjanmaan liitosta.						
6507 Kaukolämpölinjojen rakentaminen						
Menot	-10000		-10000	-0,00	-10000,00	0,00
Nettomeno	-10000		-10000	-0,00	-10000,00	0,00
Tavoitteet: Varaudutaan kaukolämpöverkon rakentamiseen Saturannan asuntoalueelle. Toteutuminen: Puistokuja 5:n tontti liitettiin kaukolämpöön. Kustannukset, 3022,58 € jäivät alle pienhankintarajan 5000 €. Kustannukset siirrettiin käyttötalouteen.						
Aineeton käyttöomaisuus						
6609 Kaavoitus						
Menot	-30000	-5500	-35500	-39895,11	-4395,11	112,38
Nettomeno	-30000	-5500	-35500	-39895,11	-4395,11	112,38
Tavoitteet: Periojantien pohjoispuolen asemakaavoituksen jatkaminen. Tehdään rakennusjärjestykseen liittyviä rakennuspaikka- ja luontoselvityksiä. Suunnitelmavuosina varaudutaan kaavamuutoksiin. Toteutuminen: Asemakaavoitusta jatkettiin ja rakennusjärjestys valmistui. Kairantien kaavamuutos saatettiin kaavaehdotusvaiheeseen.						
Tekninen lautakunta yhteensä						
Menot	-288000	-18100	-306100	-256259,32	49840,68	83,72
Valtionosuudet	47000		47000	44618,47	-2381,53	94,93
Nettomeno	-241000	-18100	-259100	-211640,85	47459,15	81,68
Investointiosa						
Yhteensä						
Hankinnat	-566400	-86000	-652400	-531531,79	120868,21	81,47
Myynnit	10000		10000	17252,91	7252,91	172,53
Valtionosuudet	47000		47000	44618,47	-2381,53	94,93
Nettomeno	-509400	-86000	-595400	-469660,41	125739,59	78,88

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	655766	259520	915286	1152888,47	237602,47	125,96
Tulorahoituksen korjaukset	-60000	-9000	-69000	-89101,89	-20101,89	129,13
Toiminnan rahavirta	595766	250520	846286	1063786,58	217500,58	125,70
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-566400	-86000	-652400	-531531,79	-120868,21	81,47
Rahoitusosuudet investointi menoihin	47000	0	47000	44618,47	2381,53	94,93
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	70000	9000	79000	106354,80	-27354,80	134,63
Investointien rahavirta	-449400	-77000	-526400	-380558,52	-145841,48	72,29
Toiminnan ja investointien rahavirta	146366	173520	319886	683228,06	363342,06	213,58
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys		-15280	-15280	-15280,00		100,00
Antolainasaamisten vähennys	93540		93540	93541,32	1,32	100,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	93540	-15280	78260	78261,32	1,32	100,00
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500000	-500000				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-492000	25510	-466490	-466488,00	-2,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-240000	-360000	-600000	-600000,00	0,00	100,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-232000	-834490	-1066490	-1066488,00	-2,00	100,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				329088,55	329088,55	100,00
Rahoituksen rahavirta	-138460	-849770	-988230	-659138,13	-329091,87	66,70
Rahavarojen muutos	7906	-676250	-668344	24089,93	-692433,93	-3,60
Rahavarat 31.12.				527626,37		
Rahavarat 1.1.				503536,44		
				24089,93		

8.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalousoosa	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot%	Toteu- tuma ed.vuosi
Keskusvaalilautakunta							
Vaalit							
Menot	-2976		-2976	-2376,46	-599,54	79,85	-2429
Tulot	2400		2400	2448,60	48,60	102,03	2400
Netto	-576		-576	72,14	648,14	-12,52	-29
Tarkastuslautakunta							
Tilintarkastus							
Menot	-15237		-15237	-12542,92	-2694,08	82,32	-10962
Tulot							10249
Netto	-15237		-15237	-12542,92	-2694,08	82,32	-713
Kunnanhallitus							
Yleinen hallinto							
Menot	-654955	-40000	-694955	-644889,66	-50065,34	92,80	-577154
Tulot	285170	-7350	277820	251039,02	-26780,98	90,36	264893
Netto	-369785	-47350	-417135	-393850,64	-23284,36	94,42	-312261
Muut palvelut							
Menot	-147221	69000	-78221	-59360,89	-18860,11	75,89	-115930
Tulot	71300	-40860	30440	29090,56	-1349,44	95,57	56433
Netto	-75921	28140	-47781	-30270,33	-17510,67	63,35	-59497
Elinkeinoelämän edistäminen							
Menot	-55280		-55280	-44747,62	-10532,38	80,95	-53471
Netto	-55280		-55280	-44747,62	-10532,38	80,95	-53471
Maaseudun kehittäminen							
Menot	-31808		-31808	-30573,50	-1234,50	96,12	-23908
Netto	-31808		-31808	-30573,50	-1234,50	96,12	-23908
Kunnanhallitus yhteensä							
Menot	-889264	29000	-860264	-779571,67	-80692,33	90,62	-770463
Tulot	356470	-48210	308260	280129,58	-28130,42	90,87	321326
Netto	-532794	-19210	-552004	-499442,09	-52561,91	90,48	-449137
Perusturvalautakunta							
Hallinto ja sosiaalitoimisto							
Menot	-180111		-180111	-146172,88	-33938,12	81,16	-151361
Tulot	21105		21105	2721,84	-18383,16	12,90	
Netto	-159006		-159006	-143451,04	-15554,96	90,22	-151361
Lasten ja nuorten tukitoimet							
Menot	-106945	-51000	-157945	-146327,60	-11617,40	92,64	-91019
Tulot	3300		3300	3960,88	660,88	120,03	4172
Netto	-103645	-51000	-154645	-142366,72	-12278,28	92,06	-86847
Vanhusten laitospalvelut							
Menot	-113376	-2060	-115436	-135579,35	20143,35	117,45	-152850
Tulot	9850	2060	11910	23251,96	11341,96	195,23	54293
Netto	-103526		-103526	-112327,39	8801,39	108,50	-98557
Kotipalvelu							
Menot	-424378		-424378	-403604,88	-20773,12	95,11	-438446
Tulot	73000		73000	96623,34	23623,34	132,36	70144
Netto	-351378		-351378	-306981,54	-44396,46	87,37	-368302

Käyttötalouso	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot%	Toteu- tuma ed.vuosi
Vammaisten laitospalvelut ja suojatyö							
Menot	-242264	11000	-231264	-216585,15	-14678,85	93,65	-215586
Tulot	13300		13300	18638,97	5338,97	140,14	16364
Netto	-228964	11000	-217964	-197946,18	-20017,82	90,82	-199222
Muut vanhusten ja vammaistenpalvelut							
Menot	-1488488	-85000	-1573488	-1788575,82	215087,82	113,67	-1621753
Tulot	357230		357230	364049,32	6819,32	101,91	355049
Netto	-1131258	-85000	-1216258	-1424526,50	208268,50	117,12	-1266704
Päihdehuolto							
Menot	-20650	-12500	-33150	-28694,77	-4455,23	86,56	-11450
Tulot	8070		8070	6051,60	-2018,40	74,99	6052
Netto	-12580	-12500	-25080	-22643,17	-2436,83	90,28	-5398
Terveyden- ja sairaanhoito							
Menot	-3230686	-150000	-3380686	-3400403,20	19717,20	100,58	-2928580
Tulot	50000		50000	52836,00	2836,00	105,67	48776
Netto	-3180686	-150000	-3330686	-3347567,20	16881,20	100,51	-2879804
Muu sosiaali- ja terveystoimi							
Menot	-119540	-32000	-151540	-152877,72	1337,72	100,88	-129387
Tulot	22500		22500	19276,75	-3223,25	85,67	16395
Netto	-97040	-32000	-129040	-133600,97	4560,97	103,53	-112992
Perusturvalautakunta yhteensä							
Menot	-5926438	-321560	-6247998	-6418821,37	170823,37	102,73	-5740412
Tulot	558355	2060	560415	587410,66	26995,66	104,82	571245
Netto	-5368083	-319500	-5687583	-5831410,71	143827,71	102,53	-5169167
Sivistyslautakunta							
Hallinto ja koulutoimisto							
Menot	-64047		-64047	-58107,32	-5939,68	90,73	-40314
Tulot	19698		19698	19698,00	0,00	100,00	
Netto	-44349		-44349	-38409,32	-5939,68	86,61	-40314
Keskuskeittiö							
Menot		-60000	-60000	-78192,32	18192,32	130,32	
Tulot		60000	60000	78192,32	18192,32	130,32	
Netto							
Perusopetus							
Menot	-2397061	25000	-2372061	-2423506,87	51445,87	102,17	-2323352
Tulot	182564		182564	186952,91	4388,91	102,40	240755
Netto	-2214497	25000	-2189497	-2236553,96	-47056,96	102,15	-2082597
Esiopetus							
Menot	-166506		-166506	-160896,18	-5609,82	96,63	-184059
Tulot	15000		15000	9975,92	-5024,08	66,51	2492
Netto	-151506		-151506	-150920,26	-585,74	99,61	-181567
Päivähoito							
Menot	-795520		-795520	-800895,21	5375,21	100,68	-794502
Tulot	84100		84100	82746,99	-1353,01	98,39	99480
Netto	-711420		-711420	-718148,22	6728,22	100,95	-695022
Vapaa-aikatoimi							
Menot	-223529	10000	-213529	-243726,64	30197,64	114,14	-184347
Tulot	35900		35900	37399,96	1499,96	104,18	18866
Netto	-187629	10000	-177629	-206326,68	28697,68	116,16	-165481
Kulttuuritoimi							
Menot	-238632	-35000	-273632	-265526,47	-8105,53	97,04	-258912
Tulot	7450		7450	15141,26	7691,26	203,24	8069
Netto	-231182	-35000	-266182	-250385,21	-15796,79	94,07	-250843

Käyttötaloulososa	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot%	Toteu- tuma ed.v.
Sivistyslautakunta yhteensä							
Menot	-3885295	-60000	-3945295	-4030851,01	85556,01	102,17	-3785486
Tulot	344712	60000	404712	430107,36	25395,36	106,27	369662
Netto	-3540583	0	-3540583	-3600743,65	60160,65	101,70	-3415824
Tekninen lautakunta							
Hallinto ja tekninen toimisto							
Menot	-57456		-57456	-54953,38	-2502,62	95,64	-55081
Tulot				207,18	-207,18	0,00	
Netto	-57456		-57456	-54746,20	-2709,80	95,28	-55081
Yhdyskuntasuunnittelu							
Menot	-41989		-41989	-41149,62	-839,38	98,00	-23136
Netto	-41989		-41989	-41149,62	-839,38	98,00	-23136
Rakennusten ja kiinteistöjen hoito							
Menot	-314056		-314056	-345243,15	31187,15	109,93	-574501
Tulot	540320	-9000	531320	527547,99	-3772,01	99,29	520484
Netto	226264	-9000	217264	182304,84	34959,16	83,91	-54017
Maa- ja metsätilat ja ympäristön huolto							
Menot	-11039	-15000	-26039	-25185,18	-853,82	96,72	-22253
Tulot	105120	9000	114120	124898,35	10778,35	109,44	205073
Netto	94081	-6000	88081	99713,17	11632,17	113,21	182820
Jätehuolto							
Menot	-293796		-293796	-336903,87	43107,87	114,67	-301810
Tulot	275200		275200	275518,99	318,99	100,12	213006
Netto	-18596		-18596	-61384,88	42788,88	330,10	-88804
Energiahuolto							
Menot	-282756		-282756	-295339,31	12583,31	104,45	-298428
Tulot	279900		279900	250244,59	-29655,41	89,40	252296
Netto	-2856		-2856	-45094,72	42238,72	1578,95	-46132
Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet							
Menot	-208845	15000	-193845	-184434,16	-9410,84	95,15	-197386
Tulot	300		300	0,00	-300,00	0,00	30
Netto	-208545	15000	-193545	-184434,16	-9110,84	95,29	-197356
Rakennusvalvonta							
Menot	-44481		-44481	-43257,19	-1223,81	97,25	-46803
Tulot	14160		14160	22739,86	8579,86	160,59	18622
Netto	-30321		-30321	-20517,33	-9803,67	67,67	-28181
Palo- ja pelastustoimi							
Menot	-219653		-219653	-214589,58	-5063,42	97,69	-205800
Tulot	36690		36690	36348,00	-342,00	99,07	36324
Netto	-182963		-182963	-178241,58	-4721,42	97,42	-169476
Tekninen lautakunta yhteensä							
Menot	-1474071		-1474071	-1541055,44	66984,44	104,54	-1725198
Tulot	1251690		1251690	1237504,96	-14185,04	98,87	1245835
Netto	-222381		-222381	-303550,48	81169,48	136,50	-479363
Käyttötalous yhteensä							
Menot	-12193281	-352560	-12545841	-12785218,87	239377,87	101,91	-12034951
Tulot	2513627	13850	2527477	2537601,16	10124,16	100,40	2520716
Netto	-9679654	-338710	-10018364	-10247617,71	229253,71	102,29	-9514235

Investointiosa	Talous-	Talous-	Talousarvio	Toteu-	Poik-	Tot %
Yleinen hallinto	arvio	arvio	muutosten	tuma	keama	
		muutos	jälkeen			
Kiinteä omaisuus						
1101 Hallinto-osaston kiinteä omaisuus						
Menot	-50000		-50000	-2184,00	-47816,00	4,37
Myynnit	10000		10000	17252,91	7252,91	172,53
Nettomeno	-40000		-40000	15068,91	-55068,91	-37,67
Irtain omaisuus						
1401 Hallinto-osaston kalusto						
Menot	-6000		-6000	-5132,31	-867,69	85,54
Nettomeno	-6000		-6000	-5132,31	-867,69	85,54
Aineettomat oikeudet						
1602 Osakkeet						
Menot		-2000	-2000	-2000,00		100,00
Nettomeno		-2000	-2000	-2000,00		100,00
Yleinen hallinto yhteensä						
Menot	-56000	-2000	-58000	-9316,31	-48683,69	16,06
Tulot	10000		10000	17252,91	7252,91	172,53
Nettomeno	-46000	-2000	-48000	7936,60	-55936,60	-16,53
Perusturvalautakunta						
3202 Palvelutalo Hilman lämmitysjärjestelmä						
Menot	-30000		-30000	-25365,87	-4634,13	84,55
Nettomeno	-30000		-30000	-25365,87	-4634,13	84,55
Perusturvalautakunta yhteensä						
Menot	-30000		-30000	-25365,87	-4634,13	84,55
Nettomeno	-30000		-30000	-25365,87	-4634,13	84,55
Sivistyslautakunta						
Talorakennus						
4216 Keskuskeittiö						
Menot	-100000	-95200	-195200	-198982,17	3782,17	101,94
Nettomeno	-100000	-95200	-195200	-198982,17	3782,17	101,94
Irtain omaisuus						
4217 Päiväkodin muutostyöt						
Menot	-65000	29300	-35700	-14283,07	-21416,93	40,01
Nettomeno	-65000	29300	-35700	-14283,07	-21416,93	40,01
4404 Peruskoulun kalusto						
Menot	-7000		-7000	-6999,97	-0,03	100,00
Nettomeno	-7000		-7000	-6999,97	-0,03	100,00
4405 Siivouksen koneet						
Menot	-5400		-5400	-5422,00	22,00	100,41
Nettomeno	-5400		-5400	-5422,00	22,00	100,41
4409 Peruskoulun tietotekniikkahankinnat						
Menot	-15000		-15000	-14903,08	-96,92	99,35
Nettomeno	-15000		-15000	-14903,08	-96,92	99,35
Sivistyslautakunta yhteensä						
Menot	-192400	-65900	-258300	-240590,29	-17709,71	93,14
Nettomeno	-192400	-65900	-258300	-240590,29	-17709,71	93,14
Tekninen lautakunta						
Julkinen käyttöomaisuus						
6303 Katu- ja tievalaistus						
Tulot	-10000	-2600	-12600	-12578,82	-21,18	99,83
Nettotulo	-10000	-2600	-12600	-12578,82	-21,18	99,83

Investointiosa	Talous-	Talous-	Talousarvio	Toteu-	Poik-	Tot %
Yleinen hallinto	arvio	arvio	muutosten	tuma	keama	
		muutos	jälkeen			
6303 Keskus- ja Manuntien parantaminen						
Menot	-8000		-8000	-9703,00	1703,00	121,29
Nettomeno	-8000		-8000	-9703,00	1703,00	121,29
6334 Kaavateiden päällystäminen						
Menot	-50000		-50000	-45152,40	-4847,60	90,30
Nettomeno	-50000		-50000	-45152,40	-4847,60	90,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
6501 Tavastkengän koulunmäen ja Einontien viemäröinti						
Menot	-170000		-170000	-128589,26	-41410,74	75,64
Tulot	43000		43000	40618,47	-2381,53	94,46
Nettomeno	-127000		-127000	-87970,79	-39029,21	69,27
6502 Kunnallistekniikan rakentaminen						
Menot	-10000	-10000	-20000	-20340,73	340,73	101,70
Tulot	4000		4000	4000,00	0,00	100,00
Nettomeno	-6000	-10000	-16000	-16340,73	340,73	102,13
6507 Kaukolämpölinjojen rakentaminen						
Menot	-10000		-10000	0,00	-10000,00	0,00
Nettomeno	-10000		-10000	0,00	-10000,00	0,00
Aineeton käyttöomaisuus						
6609 Kaavoitus						
Menot	-30000	-5500	-35500	-39895,11	4395,11	112,38
Nettomeno	-30000	-5500	-35500	-39895,11	4395,11	112,38
Tekninen lautakunta yhteensä						
Menot	-288000	-18100	-306100	-256259,32	-49840,68	83,72
Tulot	47000	0	47000	44618,47	2381,53	94,93
Nettomeno	-241000	-18100	-259100	-211640,85	-47459,15	81,68
Investointiosa yhteensä						
Hankinnat	-566400	-86000	-652400	-531531,79	-120868,21	81,47
Myynnit	10000		10000	17252,91	-7252,91	172,53
Valtionosuudet	47000	0	47000	44618,47	2381,53	94,93
Nettomeno	-509400	-86000	-595400	-469660,41	-125739,59	78,88
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	4400000	380000	4780000	4846059,88	66059,88	101,38
Valtionosuudet	5540000	107000	5647000	5608548,00	-38452,00	99,32
Korkotuotot	21400	-4000	17400	16132,98	-1267,02	92,72
Muut rahoitustuotot	17855		17855	17238,51	-616,49	96,55
Korkokulut	-58000	22000	-36000	-33265,27	-2734,73	92,40
Muut rahoituskulut	-16555		-16555	-16638,62	83,62	100,51
Rahoitusosa						
Pitkäaikaisten saamisten muutokset						
Antolainasaamisten lisäys		-15280	-15280	-15280,00		100,00
Antolainasaamisten vähennys	93540	0	93540	93541,32	-1,32	100,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	500000	-500000				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-492000	25510	-466490	-466488,00	-2,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-240000	-360000	-600000	-600000,00	0,00	100,00
Rahoituksen rahavirta	-138460	-849770	-988230	-659138,13	-329091,87	66,70
Vaikutus maksuvalmiuteen	7906	-676250	-668344,00	24089,93	-692433,93	-3,60

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma (ulkoinen)

	2015	2014
Toimintatuotot		
Myyntituotot	818 374,50	973 766,79
Maksutuotot	332 258,55	293 370,26
Tuet ja avustukset	128 064,31	109 590,42
Vuokratuotot	646 640,42	636 203,44
Muut toimintatuotot	110 494,05	50 545,36
	<u>2 035 831,83</u>	<u>2 063 476,27</u>
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 747 581,45	-3 908 990,21
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-934 036,87	-966 790,32
Muut henkilösivukulut	-163 490,22	-180 680,52
Henkilöstökorvaukset, ja muut korj.	81 210,53	87 194,76
Palvelujen ostot	-5 195 668,60	-4 614 341,18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-869 959,19	-885 241,24
Avustukset	-313 628,72	-297 995,03
Vuokrat	-150 425,66	-109 587,25
Muut toimintakulut	-27 438,66	-13 285,47
	<u>-11 321 018,84</u>	<u>-10 889 716,46</u>
Toimintakate	-9 285 187,01	-8 826 240,19
Verotulot	4 846 059,88	4 384 241,74
Valtionosuudet	5 608 548,00	5 966 286,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	16 132,98	13 406,92
Muut rahoitustuotot	883,51	1 088,55
Korkokulut	-33 265,27	-48 084,73
Muut rahoituskulut	-283,62	-334,33
	<u>-16 532,40</u>	<u>-33 923,59</u>
Vuosikate	1 152 888,47	1 490 363,96
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	-962 430,70	-727 995,71
Tilikauden tulos	190 457,77	762 368,25
Poistoeron muutos	37 918,92	-10 484,60
Varausten muutos		-280 000,00
Tilikauden ylijäämä	228 376,69	471 883,65

9.2 Rahoituslaskelma

	2015	2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 152 888,47	1 490 363,96
Tulorahoituksen korjaukset	-89 101,89	-36 400,66
Toiminnan rahavirta	1 063 786,58	1 453 963,30
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-531 531,79	-5 393 620,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	44 618,47	16 630,93
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	106 354,80	4 743 153,00
Investointien rahavirta	-380 558,52	-633 836,23
Toiminnan ja investointien rahavirta	683 228,06	820 127,07
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamiset lisäykset	-15 280,00	-396 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	93 541,32	874,66
Antolainauksen muutokset	78 261,32	-395 125,34
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-466 488,00	-541 488,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-600 000,00	-300 000,00
Lainakannan muutokset	-1 066 488,00	-841 488,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9 535,04	140 697,95
Saamisten muutos	244 171,11	49 660,40
Korottomien velkojen muutos	94 452,48	-117 104,36
Muut maksuvalmiuden muutokset	329 088,55	73 253,99
Rahoituksen rahavirta	-659 138,13	-1 163 359,35
Rahavarojen muutos	24 089,93	-343 232,28
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	527 626,37	503 536,44
Rahavarat 1.1.	503 536,44	846 768,72
	24 089,93	-343 232,28

9.3 Tase

VASTAAVAA	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	326 923,27	388 427,47
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	326 923,27	388 427,47
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 028 591,01	1 102 846,05
Rakennukset	2 923 359,89	3 237 250,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 516 140,82	1 558 598,35
Koneet ja kalusto	75 522,28	88 856,33
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	60 445,42	36 715,25
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 604 059,42	6 024 266,28
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 898 488,04	6 896 488,04
Muut lainasaamiset	997 111,30	1 076 122,62
Muut saamiset	750,00	13 059,23
Sijoitukset yhteensä	7 896 349,34	7 985 669,89
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 827 332,03	14 398 363,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9 168,11	9 158,93
	9 168,11	9 158,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	281 893,20	334 154,86
Muut saamiset	42 195,80	71 704,61
Siirtosaamiset	74 007,53	236 408,17
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	398 096,53	642 267,64
Saamiset yhteensä	398 096,53	642 267,64
Rahat ja pankkisaamiset	527 626,37	503 536,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	925 722,90	1 145 804,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 762 223,04	15 553 326,65

VASTATTAVAA	2015	2014
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 255 102,62	5 255 102,62
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	3 004 050,88	2 532 167,23
Tilikauden yli- / alijäämä	228 376,69	471 883,65
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 487 530,19	8 259 153,50
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	410 934,20	448 853,12
Vapaaehtoiset varaukset	500 000,00	500 000,00
	910 934,20	948 853,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	140 331,02	149 856,88
	140 331,02	149 856,88
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 096 076,00	2 492 564,00
Pitkäaikainen yhteensä	2 096 076,00	2 492 564,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 796 488,00	2 466 488,00
Ostovelat	454 051,39	403 767,64
Muut lyhytaikaiset velat	100 382,32	104 562,48
Siirtovelat	776 429,92	728 081,03
Lyhytaikainen yhteensä	3 127 351,63	3 702 899,15
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 223 427,63	6 195 463,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 762 223,04	15 553 326,65

9.4 Konsernituloslaskelma

	2015	2014
Toimintatuotot	6585015,05	6444438,32
Toimintakulut	-15338659,31	-14888611,35
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	62545,28	10227,83
Toimintakate	-8691098,98	-8433945,20
Verotulot	4 846 059,88	4 384 241,74
Valtionosuudet	5 608 548,00	5 966 286,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	12 940,95	8 774,85
Muut rahoitustuotot	4178,12	5 011,60
Korkokulut	-67 305,42	-76 563,24
Muut rahoituskulut	-1846,54	-1098,58
	-52032,89	-63875,37
Vuosikate	1 711 476,01	1 852 707,17
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 562 710,64	-1 074 060,31
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-75 793,75	-40 000,00
Satunnaiset erät	-41 236,95	-32 952,39
	-1 679 741,34	-1 147 012,70
Tilikauden tulos	31 734,67	705 694,47
Tilinpäätössiirrot	-770,60	0,00
Tilikauden verot	-283,44	-124,81
Laskennalliset verot	-6 518,14	-2 579,45
Vähemmistöosuudet	11 288,96	8 799,85
	3 716,78	6 095,59
Tilikauden ylijäämä	35 451,45	711 790,06

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2015	2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 711 476,01	1 852 707,17
Satunnaiset erät	-41 236,95	-32 952,39
Tilikauden verot	-6 801,58	
Tulorahoituksen korjauserät	-166 169,60	13 424,71
Toiminnan rahavirta	1 497 267,88	1 833 179,49
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 048 084,02	-6 349 096,68
Rahoitusosuudet investointimenoihin	53 735,64	23 213,58
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	113 702,39	4 789 416,72
Investointien rahavirta	-880 645,99	-1 536 466,38
Toiminnan ja investointien rahavirta	616 621,89	296 713,11
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-750,00	-412008,56
Antolainasaamisten vähennys	93 541,32	874,66
	92 791,32	-411 133,90
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 055,14	1 098 294,33
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-666 108,96	-736 956,79
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-596 729,23	-321 627,86
	-1 257 783,05	39 709,68
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9537,77	140694,61
Vaihto-omaisuuden muutos	-1609,72	-3937,81
Saamisten muutos	242 240,32	73 296,61
Korottomien velkojen muutos	91 835,17	-74 891,86
	322 928,00	135 161,55
Rahoituksen rahavirta	-842 063,73	-236 262,67
Rahavarojen muutos	-225 441,84	60 450,44
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 083 219,97	1 308 503,22
Rahavarat 1.1.	-1 308 661,81	-1 248 052,78
	-225 441,84	60 450,44

9.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	28 726,25	26 216,79
Muut pitkävaikutteiset menot	329 614,42	391 192,18
Ennakkomaksut	9 355,59	8 257,29
	<u>367 696,26</u>	<u>425 666,26</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 183 779,81	1 199 839,36
Rakennukset	12 676 260,65	12 507 078,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 536 174,07	1 580 821,55
Koneet ja kalusto	375 057,23	384 688,90
Muut aineelliset hyödykkeet	7 891,19	11 208,69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	158 520,69	871 649,81
	<u>15 937 683,64</u>	<u>16 555 287,07</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	459 849,71	412 281,33
Muut osakkeet ja osuudet	153 175,76	151 786,54
Muut lainasaamiset	333 045,97	426 587,29
Muut saamiset	58 984,80	48 069,35
	<u>1 005 056,24</u>	<u>1 038 724,51</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 310 436,14	18 019 677,84
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	23 885,13	10 084,19
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9 578,75	9 542,08
Muut toimeksiantojen varat	11 702,43	25 778,47
	<u>45 166,31</u>	<u>45 404,74</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	47 529,28	33 413,29
Muu vaihto-omaisuus	0,00	12 506,26
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	<u>47 529,28</u>	<u>45 919,55</u>
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	603 101,63	652 733,44
Muut saamiset	91 990,80	121 185,70
Siirtosaamiset	145 138,36	308 551,97
Saamiset yhteensä	<u>840 230,79</u>	<u>1 082 471,11</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	58,78	58,78
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	32 734,84	35 508,92
	<u>32 793,62</u>	<u>35 567,70</u>
Rahat ja pankkisaamiset	1 050 426,35	1 272 935,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 970 980,04	2 436 893,88
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 326 582,49	20 501 976,46

VASTATTAVAA	2015	2014
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 255 102,62	5 255 102,62
Arvonkorotusrahasotot	43 225,52	43 225,52
Muut omat rahastot	361 827,74	281 823,36
Edellisten tilikausien ylij-/alijäämä	3 887 422,10	3 276 271,43
Tilikauden ylij-/alijäämä	35 451,45	711 790,06
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 583 029,43	9 568 212,99
VÄHEMMISTÖOSUUDET	584 033,24	588 855,64
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	141 148,26	151 004,49
	141 148,26	151 004,49
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	23 885,13	10 084,19
Lahjoitusrahastojen pääomat	140 821,29	150 319,66
Muut toimeksiantojen pääomat	11 921,36	26 000,13
	176 627,78	186 403,98
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 467 012,39	5 084 025,68
Lainat julkisyhteisöiltä	198 452,41	210 126,08
Muut velat	19 910,86	18 343,11
	4 685 375,66	5 312 494,87
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 022 858,43	2 649 704,48
Lainat julkisyhteisöiltä	11 673,67	13 890,02
Saadut ennakot	6 918,63	8 619,56
Ostovelat	604 689,54	581 635,66
Muut velat	199 531,41	209 085,65
Siirtovelat	1 301 474,03	1 229 364,86
Laskennalliset verot	9 222,41	2 704,26
	4 156 368,12	4 695 004,49
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	8 841 743,78	10 007 499,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 326 582,49	20 501 976,46

10 Tilinpäätöksen liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poisto on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kirjattu lisäpoistoja 448226,04 €. Poistettu hyödykkeet, joiden kirjanpitoarvo on ollut vähäinen tai jotka olisivat uuden poistosuunnitelman 1.1.2013 mukaisesti jo poistuneet. Suurimmat lisäpoistot olivat Palvelukeskus Nestorin rakentamiskustannukset 160610,87 € (rakentamisvuosi 1983) ja keskuskoulu 117980,03 € (rakentamisvuodet 1985 ja 1988).

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset vuodelta 2014 ja 2015 ovat tiedoiltaan vertailukelpoisia.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty, sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Keskinäisten omistuksien eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Niiden kiinteistötytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja omassa kirjanpidossaan on rakennusten poistot oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tuloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistot ja vapaaehtoiset varaukset

Tilikaudesta 2015 alkaen vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten varojen muutokseen ja tilikauden yli- /alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden 2014 vertailutietojen tilinpäätöslaskelmissä on tehty vastaava muutos, mutta yhdistely- ja eliminointikirjauksia ei ole muutettu kirjaustapaa vastaaviksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnan 100 % omistaman tytäryhteisön Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit ensimmäinen toimintavuosi oli 2015 ja tilikausi 10.12.-2014-31.12.2015. Tytäryhteisön vaikutus konsernitilinpäätökseen 2015 oli vähäinen, poistojen osuus 261746,47 €. Avaava tase yhdisteltiin vuoden 2014 tilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot (ulkoinen)

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Yleishallinto	789525,88	675637,06	50 604,18	80 681,10
Sosiaali- ja terveystoimi	4061223,03	3912496,87	557 913,83	540 992,96
Opetus- ja kulttuuritoimi	774630,50	810003,08	333 546,04	342 631,50
Yhdyskuntapalvelut	959635,64	1046301,31	1 093 767,78	1 099 170,71
Toimintatuotot yhteensä	6585015,05	6444438,32	2 035 831,83	2 063 476,27

Verotulojen erittely	2015	2014
Kunnan tulovero	3 983 821,01	3 663 091,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	496 156,36	416 667,00
Kiinteistövero	366 082,51	304 483,73
Verotulot yhteensä	4 846 059,88	4 384 241,74

Valtionosuuksien erittely	2015	2014
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 892 208,00	6 301 183,00
Siitä: verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus	1 253 530,00	1 232 043,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-283 660,00	-334 897,00
Valtionosuudet yhteensä	5 608 548,00	5 966 286,00

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelman perusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.11.2012 § 30, ja poistosuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 3.12.2012 § 171.

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittelemiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 10 vuotta	tasapoisto	33,33 % - 10 %
Rakennukset	15 - 30 vuotta	tasapoisto	6,67 % - 3,33 %
Kiinteät rakenteen ja laitteet	10 - 35 vuotta	tasapoisto	10 % - 2,86 %
Koneet ja kalusto	3 - 15 vuotta	tasapoisto	33,33 % - 6,67 %

Luonnonvarat

Arvo- ja taide-esineet

Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset hankinnat

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 5000,00 € on kirjattu vuosikuluksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Viiden vuoden keskiarvo v. 2014 - 2018		
	2015	2014
Suunnitelman mukaiset poistot	542046,19	494374,57
Investointien omahankintameno	1250459,58	778596,95
Ero €	-708413,39	-284222,38
Poikkeama %	-56,65	-36,50

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksoon ajoittuu poikkeuksellisen suuria investointihankkeita.

Selvitys olennaisista muihin tuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitosta ja muihin kuluihin sisältyvistä myyntitapahtumista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Muut toimintatuotot	4666,19	849,91		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitto	90509,12	36400,66	90 509,12	36 400,66
Myyntivoitot yhteensä	95175,31	37250,57	90 509,12	36 400,66

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet
	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet	Koneet, kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	388427,47	1102846,05	3237250,30	1558598,35	88856,33	36715,25	6024266,28
Lisäykset tk	39895,11	5732,39	224348,04	199368,72	32457,36	44326,80	506233,31
Rahoitusosuudet tk				-40618,47		-4000,00	-44618,47
Vähennykset tk		-79987,43				-16596,63	-96584,06
31.12.	428322,58	1028591,01	3461598,34	1717348,60	121313,69	60445,42	6389297,06
Tilikauden poisto	-101399,31		-538238,45	-201207,78	-45791,41		-785237,64
Poistamaton hankintameno 31.12.	326923,27	1028591,01	2923359,89	1516140,82	75522,28	60445,42	5604059,42
Olenneiset lisäpoistot	-5924,96		-368236,18	-72689,96	-1374,94		-442301,08

Maa- ja vesialueet erittely

	2015	2014
Kiinteistöjen liittymismaksut	18355,26	77541,39
Muut maa- ja vesialueet	1010235,75	1025304,66
Maa- ja vesialueet yhteensä	1028591,01	1102846,05

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Osakkuusyht. osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	5609973,18	932426,47	215363,51	138724,88	6896488,04
Lisäykset tk				2000,00	2000,00
Vähennykset tk					
Hankintameno 31.12.	5609973,18	932426,47	215363,51	140724,88	6898488,04

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					Sijoitukset Yhteensä
	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Saamiset omistusyhteisöt	Yhteensä	
	650000,00	426122,62	13059,23	1089181,85	7985669,89
	14530,00		750,00	15280,00	17280,00
		-93541,32	-13059,23	-106600,55	-106600,55
	664530,00	332581,30	750,00	997861,30	7896349,34

Omistus muissa yhteisöissä

Tytäryhteistöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt							
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		Tilikaud. voitosta/ tapiosta
					Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	
Tytäryhteistöt							
Kiinteistö Oy Ukonojankartano	Pyhäntä	100,00	271836,57	100,00	316865,16	2931907,57	25937,77
Pyhännän Malmitori Oy	Pyhäntä	60,06	226775,51	60,06	525064,13	5537,30	-18748,20
As Oy Pyhännän Kirkkotie	Pyhäntä	65,24	348652,76	65,24	563355,27	75360,94	-70448,96
As Oy Pyhännän Tavastkenkä Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit	Pyhäntä	50,28	59555,34	50,28	111832,69	558,19	342,67
Yhteensä			5609973,18		5962105,45	3028302,79	-321081,52
Kuntayhtymät							
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Nivala	1,11	98134,72	1,11	422112,04	85954,64	-6021,24
Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä	Piippola			10,74		31959,35	
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,49	2153,45	0,49	5720,77	5582,36	1102,89
Pohjois-Pohjanmaan sairaan- hoitopiirin kuntayhtymä	Oulu	0,56	832138,30	0,56	845518,32	1177968,64	45299,96
Yhteensä			932426,47		1273351,13	1301464,99	39278,72
Osakkuusyhteisöt							
Pyhännän Vesi Oy	Pyhäntä	35,43	5363,51	35,43	261464,72	206328,40	41458,53
Siikalatvan Keskus- pudistamo Oy	Rantsila	21,00	210000,00	21,00	181938,61	1241893,16	16966,06
Yhteensä			215363,51		443403,32	1448221,56	58424,58

Saamiset

Saamisten erittely				
	2015		2014	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	664 530,00		650 000,00	
Myyntisaamiset		41137,65		40570,89
Siirtosaamiset		89,00		
Yhteensä	664 530,00	41137,65	650 000,00	40570,89
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Siirtosaamiset		21409,95		24343,56
Yhteensä		21409,95		24343,56
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		37,00		
Muut saamiset	750,00		13059,23	
Yhteensä	750,00	37,00	13 059,23	
Saamiset yhteensä	665 280,00	62 584,60	663 059,23	64 914,45

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot			1 239,03	2 357,67
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	23 889,61	24 070,73	15 722,08	15 489,24
Tuet ja avustukset	9 257,87	15 013,01	4 000,00	9 772,30
Muut tulojäämät	807 083,31	269 468,24	53 046,42	208 788,96
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	840 230,79	308 551,98	74 007,53	236 408,17

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Peruspääoma l.1.	5 255 102,62	5 255 102,62	5 255 102,62	5 255 102,62
Muut omat rahastot	405 053,26	325 048,88		
Edellisten tilikausien ylijäämä l.1.	3 887 422,10	3 276 271,43	3 004 050,88	2 532 167,23
Tilikauden ylijäämä 31.12.	35 451,45	711 790,06	228 376,69	471 883,65
Oma pääoma yhteensä	9 583 029,43	9 568 212,99	8 487 530,19	8 259 153,50

Pakolliset varaukset	Konserni	
	2015	2014
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	141 148,26	151 004,49
Muut pakolliset varaukset yhteensä	141 148,26	151 004,49

Vieras pääoma

Velkojen osat, jotka eräänntyvät yli viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat	2015	2014
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	541 684,00	906 612,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	541 684,00	906 612,00

Vieras pääoma	2015	2014
Pitkäaikainen vieraspääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 096 076,00	2 492 564,00
Lyhytaikainen vieraspääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 796 488,00	2 466 488,00
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat		81,80
Siirtovelat	1 453,00	
Velat jäsenkuntayhtymille		
Ostovelat	193 773,28	133 867,21
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	28 607,51	26 280,76
Velat muille		
Ostovelat	231 670,60	243 537,87
Muut velat	100 382,32	104 562,48
Siirtovelat	774 976,92	728 081,03
Vieraspääoma yhteensä	5 223 427,63	6 195 463,15

Muiden velkojen erittely

Muut velat	2015	2014
Lyhytaikaiset		
Liittymismaksut	10 659,42	10 659,42
Muut velat	89 722,90	93 903,06
Muut velat yhteensä	100 382,32	104 562,48

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus henkilösivukuluineen	819 188,59	867 041,18	506 618,59	558 117,60
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	63 839,72	83 303,94	32 942,54	24 790,95
Korkojaksotus	11 201,37	11 897,68	4 406,44	6 017,92
Muut siirtovelat	407 244,35	267 122,06	232 462,35	139 154,56
Yhteensä	1 301 474,03	1 229 364,86	776 429,92	728 081,03

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vastuusitoumukset		
	2015	2014
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Tytäryhteisöt	2 828 812,47	2 924 060,78
Osakkuusyhteisöt	1 400 803,74	1 483 512,30
	4 229 616,21	4 407 573,08
Takaukset muiden puolesta	1 145 275,98	1 387 337,84
Takaukset yhteensä	5 374 892,19	5 794 910,92

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2015	2014
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	7 449 020,63	7 050 339,24
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	5 308,22	4 874,40

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2015	2014
Yleishallinto	6	6
Sosiaali- ja terveystoimi	40	47
Opetus- ja kulttuuritoimi	62	62
Muut palvelut	1	1
Yhteensä	109	116

Henkilöstökulut	2015	2014
Palkat ja palkkiot	3 748 345,55	3 913 846,21
Henkilösivukulut	163 534,38	180 929,60
Eläkekulut	934 168,60	967 540,69
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-81 210,53	-87 194,76
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 764 838,00	4 975 121,74
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-939,99	-5 855,45
Henkilöstökulut yhteensä	4 763 898,01	4 969 266,29

Tilintarkastajan palkkiot		
	2015	2014
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6331,10	6819,80
Tilintarkastajan lausunnot	130,00	
Tarkastuslautakunnan avustavat tehtävät	2801,40	781,20
Palkkiot yhteensä	9262,50	7601,00

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut	2015	2014
Keskustapuolue	1 686,75	1 418,48
Kokoomus	238,07	256,06
Tilitettyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 924,82	1 674,54

10 Eriytetyt tilinpäätökset

Jätevesilaitoksen tuloslaskelma

	Talousarvio	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %	Ed.vuosi
Liikevaihto						
Vesimaksut	215 000	215 000	236245,95	21245,95	109,88	197450,32
Vesimaksut (sis.)	10 140	10 140	10421,60	281,60	102,78	9904,66
Liittymismaksut	50 000	50 000	28787,85	-21212,15		2095,20
Vuokratulot	60	60	58,12	-1,88	96,87	58,21
Muut tuotot			5,47	5,47		3497,37
Liikevaihto yhteensä	275 200	275 200	275518,99	318,99	100,12	213005,76
Aineet ja tarvikkeet						
Ostot tilikaudella	- 9 684	- 9 684	-10263,98	579,98	105,99	-9094,90
Palvelujen ostot						
Palvelujen ostot	- 246 542	- 246 542	-287705,53	41163,53	116,7	-253620,73
Palvelujen ostot (sis.)	- 5 702	- 5 702	-4948,00	-754,00	86,78	-5384,00
	- 252 244	- 252 244	-292653,53	40409,53	116,02	-259004,73
Henkilöstökulut						
Palkat ja sosiaalikulut	- 1 839	- 1 839	-1827,11	-11,89	99,35	-1822,79
Muut toimintakulut						
Muut kulut			-41,29	41,29		-108,09
Poistot	- 28 350	- 28 350	-28561,96	211,96	100,75	-28344,42
Liikelylijäämä	- 16 917	- 16 917	-57828,88	40911,88	341,84	-85369,17
Rahoitustuotot ja kulut						
Korvaus jäännöspääomasta (sis.)	- 16 355	- 16 355	-16355,00		100,	-17454,00
Tilikauden alijäämä	- 33 272	- 33 272	-74183,88	40911,88	222,96	-102823,17
= SITOVAT ERÄT						

Jätevesilaitoksen tase

	2015	2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	0,00	8 836,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	408 333,46	336 691,01
	<u>408 333,46</u>	<u>345 527,39</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	75 226,12	80 996,08
Saamiset yhteensä	75 226,12	80 996,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>483 559,58</u>	<u>426 523,47</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	525 401,66	478 941,24
Tilikauden alijäämä	-74 183,88	-102 823,17
	<u>451 217,78</u>	<u>376 118,07</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	29 483,06	47 805,74
Muut velat	2 858,74	2 599,66
	<u>32 341,80</u>	<u>50 405,40</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>483 559,58</u>	<u>426 523,47</u>

11 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Kirjanpito	
Päiväkirja	Atk-tulosteena
Pääkirja	Atk-tulosteena
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna
Ostoreskontra	Atk-osakirjanpitona
Ostolaskupäiväkirja	Atk-tulosteena
Maksuluettelot	Atk-tulosteena
Myyntireskontra	Atk-osakirjanpitona
Myyntilaskut	Atk-osakirjanpitona
Palkkakirjanpito	Atk-osakirjanpitona
Palkkaluettelot	Atk-tulosteena
Kirjanpitoyhdistelmä tilierittelyin	Atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-osakirjanpitona
Poistoajat	Atk-tulosteena
Tase-erittely (tilinpäätösajo)	Atk-tulosteena
Käyttöomaisuusluettelot	Atk-tulosteena

Käytetyt tosittelajit		Käytetyt tositteet	
		2015	2014
02	Avaava tase	80	84
04	Muistiotositteet	1109	1104
20	Ostoreskontran suorakirjaus	4242	4381
24	Ostolaskun mitätöinti	5	1
2A	Laskun automaattimaksatus	281	265
2E	Ostolaskun esto/vapautus	0	4
2M	Laskutietojen muutos	2	4
2Y	Ostoreskontran yhdistely	643	609
36	Manuaaliset suoritukset	127	182
37	Viitesuoritukset	3179	3213
3A	Asiakastiedot uusi/muutos	231	218
3M	Myyntilaskujen muutos	2	1
3Y	Myyntikirjausten yhdistely	486	502
6I	Käyttöomaisuuden sumu-poistot	2819	3346
6S	Statuspalkat	32	30
91	Siirrot yleislaskutuksesta	3304	3251
A1	Talousarvio	1630	1674
M1	Lisätalousarvio	15	8
VI	Edellisen vuoden toteutummat	11441	11182

HENKILÖSTÖKERTOMUS 2015

Henkilöstömäärä

Kunnan palveluksessa oli vuoden lopussa 109 henkilöä. Kunnan henkilöstömäärä laski vuoteen 2014 verrattuna seitsemällä henkilöllä. Henkilöstömäärässä ei ole huomioitu perhehoitajia ja omaishoitajia.

Taulukko 1. Henkilöstön määrä ja rakenne 1.1.2015 – 31.12.2015

	2015	2014
Hallinto-osasto		
vakinaiset	6	6
Yhteensä	6	6
Perusturvaosasto		
vakinaiset	27	31
määräaikaiset	3	7
sijaiset	10	8
työllistetyt	0	1
yhteensä	40	47
Sivistysosasto		
vakinaiset	47	46
määräaikaiset	10	13
sijaiset	5	3
työllistetyt	0	0
yhteensä	62	62
Tekninen osasto		
vakinaiset	1	1
yhteensä	1	1
Yhteensä	109	116

Vakituista henkilökuntaa oli 81, määräaikaisia 13 ja sijaisia 15. Vakituisten henkilöstön määrä väheni kolmella ja määräaikaisten seitsemällä henkilöllä vuoteen 2014 verrattuna. Sijaisten määrä kasvoi neljällä työntekijällä vuoteen 2014 verrattuna.

Vakinaisista työntekijöistä yksi henkilö siirtyi eläkkeelle ja kolme henkilöä irtisanoutui. Yksi määräaikainen työsuhde vakinaistettiin.

Taulukko 2. Henkilöstön määrä sukupuolittain 31.12.2015

Palvelussuhde 31.12.	Miehet	Naiset	Yhteensä	Muutos % ed. vuodesta
Vakinaiset	9	72	81	- 3,6
Määräaikaiset ja sijaiset	4	24	28	- 9,7
Yhteensä	13	96	109	

Palvelussuhteen kesto

Henkilöstön keskiarvopalvelusaika Pyhännän kunnassa on 14 vuotta 11 kuukautta ja 11 päivää. Keskiarvossa on huomioitu vakinaiset, määräaikaiset ja sijaiset.

Naisilla keskimääräinen palvelussuhteen kesto on 15 vuotta 3 kuukautta ja 21 päivää ja miehillä 12 vuotta 2 kuukautta ja 16 päivää. Vuonna 2014 vastaavat keskiarvot olivat 13 vuotta 9 kuukautta ja 4 päivää, naisilla 13 vuotta 9 kuukautta ja 18 päivää ja miehillä 13 vuotta 7 kuukautta ja 12 päivää.

Yli viisi vuotta kestäneiden palvelussuhteiden osuus oli 61,2 % ja vuonna 2014 osuus oli 64,3 %.

Taulukko 3. Henkilöstön palvelusaika 2013–2015

Palvelusaika	2013	2014	2015		
			Naiset	Miehet	Yhteensä
1-5 v	41	45	31	6	37
6-10 v	16	14	12	1	13
11-15 v	11	11	14	0	14
16-20 v	7	9	4	2	6
21-24 v	12	8	7	3	10
25- v	28	29	28	1	29
Yhteensä	115	116	96	13	109

Henkilöstön ikärakenne

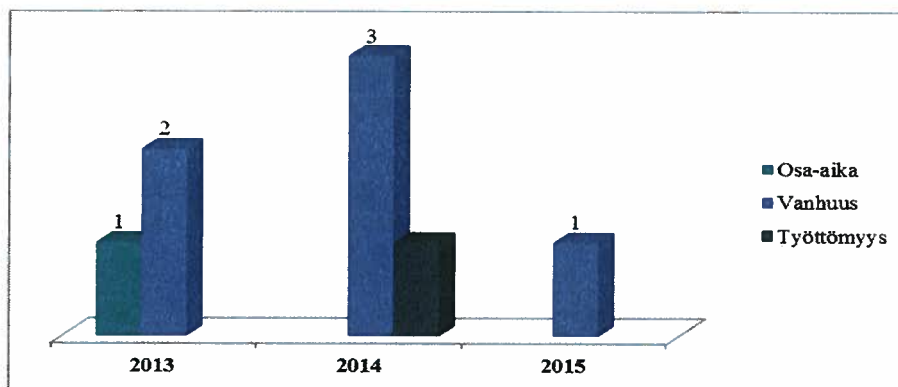
Henkilöstön keskiarvoikä 31.12.2015 ilman työllistettyjä oli 48 vuotta 7 kuukautta ja 11 päivää. Vastaava keskiarvo vuonna 2014 oli 47 vuotta 10 kuukautta ja 10 päivää.

Taulukko 4. Henkilöstön ikärakenne 31.12.2015

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
alle 30	10	9,2
30-39	15	13,8
40-49	23	21,1
50-59	47	43,1
60-64	14	12,8
65 ja yli	0	0,0

Eläkkeelle siirtyminen

Vanhuuseläkkeelle siirtyi henkilö sivistysosastolta.

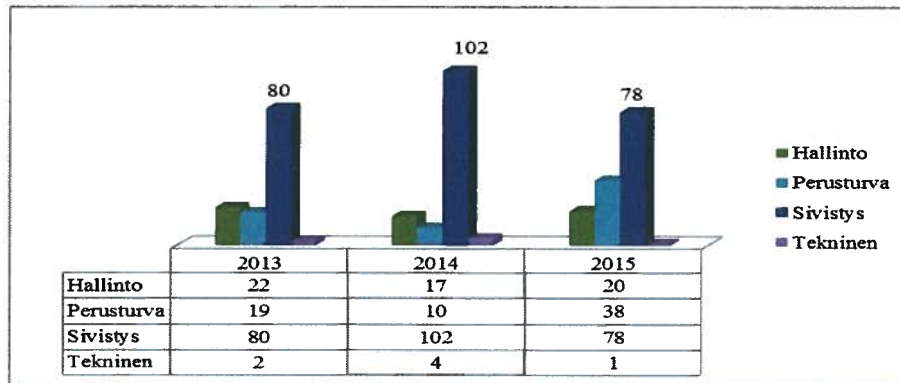

Kuvio 1. Eläkkeelle siirtymiset vuosina 2013–2015

Henkilöstön koulutus

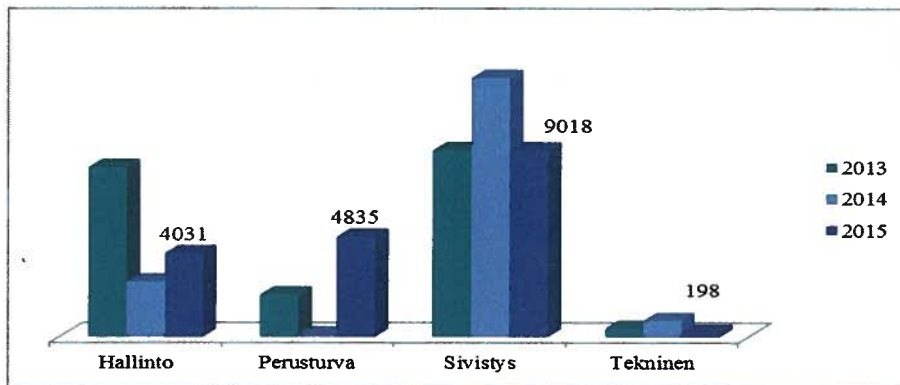
Koulutuspäiviä kertyi yhteensä 137 päivää. Koulutuspäivät laskivat vuoteen 2014 verrattuna 45 päivällä. Perusturva-osastolla koulutuspäiviä kertyi 38, sivistysosastolla 78, hallinto-osastolla 20 ja teknisellä osastolla yksi päivä.

Lisäksi sosiaalihuoltolain mukaisia täydennyskoulutuspäiviä oli yhteensä 61 päivää, joista 21 päivää kohdistui sivistystoimen henkilöstöön 40 päivää perusturvaan. Täydennyskoulutuspäivien määrä laski vuoteen 2014 verrattuna 23 päivällä. Sosiaalihuoltolain mukaisia täydennyskoulutuspäiviä ei ole huomioitu kuviossa 2.

Kuvio 2. Koulutuspäivät 2013–2015 vastuuyksiköittäin

Koulutuskustannukset ilman sosiaalihuoltolain mukaisia täydennyskoulutuspäiviä olivat yhteensä 18083,24 €. Kustannukset kasvoivat 2014 verrattuna 1994,17 €.

Kuvio 3. Koulutuskustannukset 2013–2015 vastuuyksiköittäin

(Koulutusmatkat, päivärahat, majoitus- ja koulutuspalvelut. Luvut eivät sisällä ammattiyhdistyskoulutusta)

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat sairaudesta johtuvat poissaolot. Terveysperusteisia poissaoloja kertyi yhteensä 1174 päivää. Poissaolopäivät laskivat 2014 verrattuna 75 päivällä. Sivistysosastolla poissaolopäivät kasvoivat 330 päivällä. Sairauspäiviä kertyi 10,8 työpäivää kunnan palveluksessa olevaa työntekijää kohden.

Taulukko 5. Poissaolopäivät 2014–2015

	2014	2015
Hallinto	2	4
Perusturva	756	349
Sivistys	491	821
Tekninen	0	0
Yhteensä	1249	1174

Yli 60 päivää kestäneitä sairauspoissaoloja oli kolmella työntekijällä. Työpäiviä yli 60 päivää kestäneissä sairauspoissaoloissa kului 277, vuoteen 2014 verrattuna päivien määrä laski 72 päivällä.

Taulukko 6. Terveydelliset poissaolot 2015

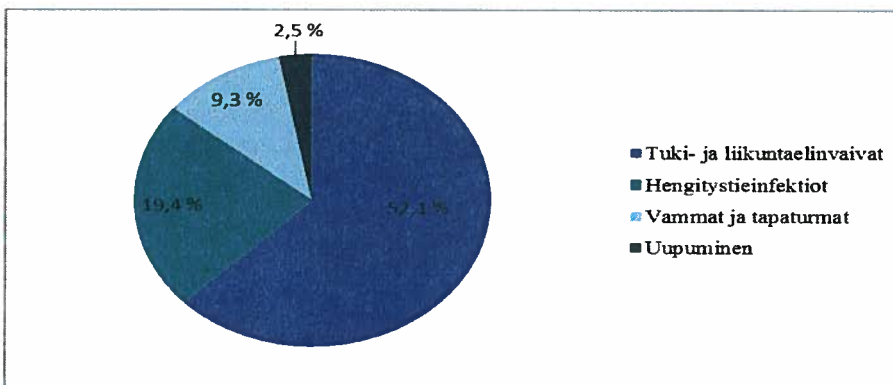
Kesto	Tapahtumia	Työpäiviä
alle 4 pv	162	288
4-29 pv	47	361
30–60 pv	6	248
61–90 pv	1	67
91–180 pv	2	210
Yli 180 pv		
Yhteensä	218	1174

Tapaturmia sattui yhteensä 6 kappaletta. Poissaolopäiviä kertyi tapaturmista 60 ja työmatkatapaturmista 90. Poissaolopäivistä 121 päivää kertyi vuoden 2014 aikana tapahtuneista tapaturmista. Tapaturmien aiheuttamat poissaolopäivät laskivat vuoteen 2014 verrattuna 43 päivää ja palkkakustannukset 10855,70 euroa.

Taulukko 7. Työtapaturmat 2015

	Kalenteripäivät	Palkkakustannukset €
Tapaturmat	60	6350,87
Työmatkatapaturmat	90	4208,43
Yhteensä	150	10559,30

Yli puolet työterveyshuollon poissaolodiagnooseista kertyi tuki- ja liikuntaelinvaivoista. Poissaolodiagnooseja kertyi myös hengitystieinfektioista, vammoista ja tapaturmista sekä uupumisesta.

Kuvio 4. Työterveyshuollon yleisimmät poissaolodiagnoosit 2015

Poissaolot

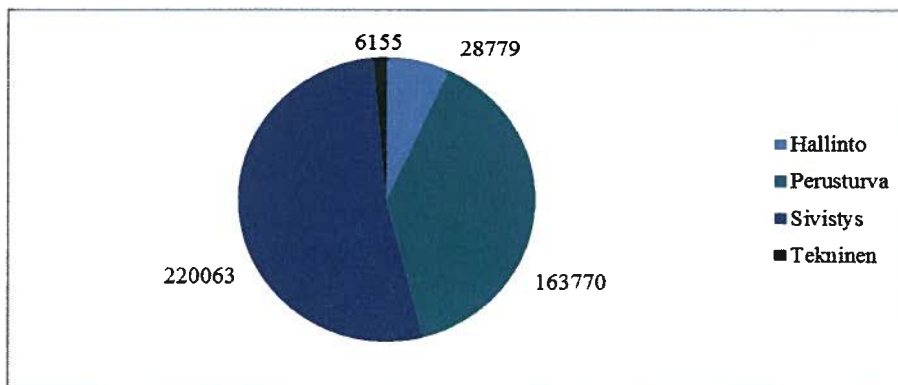
Poissaolopäiviä kertyi yhteensä 6297 päivää. Poissaolopäivät laskivat vuoteen 2014 verrattuna 228 päivällä.

Eniten poissaoloja kertyi vuosilomista (2366), sairauslomista (1174) ja palkattomista vapaista (1961).

Taulukko 8. Pyhännän kunnan poissaolot 2014–2015

	Henkilöä 2014	Työpäiviä 2014	Henkilöä 2015	Työpäiviä 2015	Työpäivien erotus
Vuosiloma	88	2454	91	2366	-88
Sairasloma	74	1148	86	1174	26
Tapaturmat	8	193	8	106	-87
Ay-koulutus	8	29	6	19	-10
Äitiysvapaa ja isyysvapaa	6	283	7	289	6
Palkaton vapaa	82	2009	88	1961	-48
Tilapäinen hoitovapaa	15	31	17	46	15
Ylityövapaa	41	154	39	150	-4
Ves-vapaa	2	5	2	3	-2
Koulutus	56	182	48	137	-45
Syntymäpäivät ja om. haut.	5	5	10	10	5
Julkisen tehtävän hoito					
Harkinnanvarainen (+2pv)	16	32	18	36	4
Yhteensä	401	6525	420	6297	-228

Poissaolokustannukset olivat yhteensä 418766,23 € ja kustannukset laskivat vuoteen 2014 verrattuna 24549,66 euroa.

Kuvio 5. Poissaolokustannukset 2015 vastuuyksiköittäin. (Terveysperusteisista poissaolokustannuksista on vähennetty Kela-korvaukset)

Hallinto-osastolla poissaolokustannuksia kertyi 28778,58 € ja kustannukset kasvoivat 2280,73€ vuodesta 2014. Eniten poissaolokustannuksia kertyi vuosilomista 22045,29 € sekä koulutuksista 4031,49 €.

Taulukko 9. Poissaolokustannukset hallinto-osastolla 2014–2015

	2014	2015	Muutos % 2015/2014
Vuosiloma	21548	22045	2,3
Sairasloma	295	653	121,4
Ay-koulutus	610	642	5,2
Ylityövapaa	1384	967	-30,1
Koulutus	2661	4031	51,5
Syntymäpäivät ja om. haut.	0	260	100,0
Tilapäinen hoitovapaa		180	100,0
Yhteensä	26498	28778	8,6

Perusturvaosaston poissaolokustannukset olivat 163769,53 €. Kustannukset laskivat vuoteen 2014 verrattuna 67701,35 €. Suurimmat poissaoloerät olivat vuosilomat 94974,05 €, sairauslomat 37163,76 € ja äitiysvapaat 12708,34 €.

Taulukko 10. Poissaolokustannukset perusturvaosastolla 2014–2015

	2014	2015	Muutos % 2015/2014
Vuosiloma	115835	94974	-18,0
Sairasloma	74044	37164	-49,8
Tapaturmat	20106	8630	-57,1
Ay-koulutus	2645	1575	-40,5
Äitiysvapaa	8201	12708	55,0
Tilapäinen hoitovapaa	2215	2549	15,1
Ylityövapaa	1980	749	-62,2
Koulutus	6381	4835	-24,2
Harkinnanvarainen. (+2pv)	0	164	100,0
Syntymäpäivät ja om. haut.	63	420	566,7
Yhteensä	231470	163770	-29,2

Sivistysosastolla poissaolokustannuksia kertyi 220063,37 €. Kustannukset kasvoivat vuoteen 2014 verrattuna 41690,93€. Vuosilomista, sairauslomista ja ylityövapaista aiheutuneet poissaolokustannukset kasvoivat.

Taulukko 11. Poissaolokustannukset sivistysosastolla 2014–2015

	2014	2015	Muutos % 2015/2014
Vuosiloma	83453	97265	16,6
Sairasloma	48800	76819	57,4
Tapaturmat	1309	1929	47,4
Ay-koulutus	109	0	-100,0
Tilapäinen hoitovapaa	859	1840	114,2
Äitiys- ja isyysvapaa	19696	15727	-20,2
Ylityövapaa	7920	13783	74,0
Ves-vapaa	641	391	-39,0
Koulutus	12737	9018	-29,2
Harkinnanvarainen (+2pv)	2414	2801	16,0
Syntymäpäivät ja om. haut.	435	490	12,6
Yhteensä	178373	220063	23,4

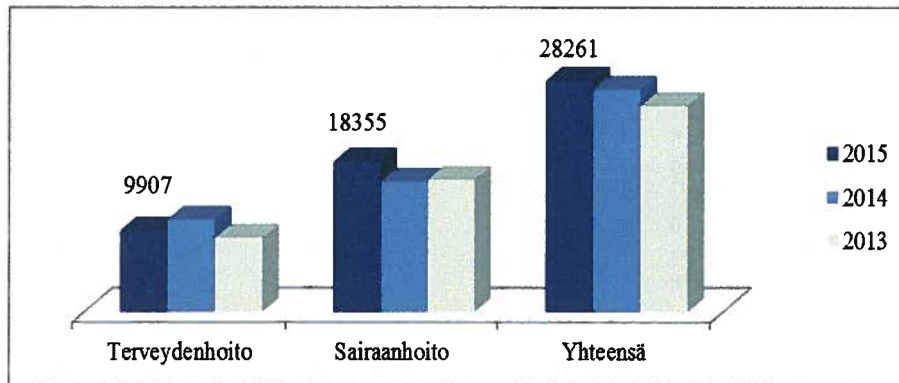
Teknisellä osastolla poissaolokustannuksia kertyi 6154,75 €. Kustannukset laskivat vuodesta 2014 yhteensä 821,00 €.

Taulukko 12. Poissaolokustannukset teknisellä osastolla 2014–2015

	2014	2015	Muutos % 2015/2014
Ylityövapaa	259		-100,0
Vuosiloma	5939	5956	0,3
Koulutus	777	198	-74,5
Yhteensä	6975	6154	-11,8

Työhyvinvointi

Työnantajalle aiheutuneet työterveyshuollon ja sairaanhoidon bruttokustannukset olivat yhteensä 28261,47 €. Kustannukset kasvoivat vuoteen 2014 verrattuna 1086,25 €.

Kuvio 6. Työnantajalle aiheutuneet työterveyshuollon ja sairaanhoidon kustannukset vuosina 2013–2015

Henkilöstön virkistystoimintaan varatut määrärahat jaettiin osastoittain henkilöstömäärään suhteutettuna. Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry ei järjestänyt aikuisten 1. Askel hyvinvointijaksoja taloudellisten syiden vuoksi. Työntekijöiden osallistumista kansalaisopiston toimintaan tuettiin korvaamalla osa syksyn kansalaisopiston osallistumismaksusta. Lisäksi henkilöstölle suunniteltiin järjestettäväksi työhyvinvointiin liittyvä luento, mutta luento peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty paikallisessa ravintolassa.

Vaihtoehtoisia hoitopalveluja käytti 9 henkilöä ja käyntikertoja kertyi 17. Henkilöstön kuntokampanjaan osallistui 19 työntekijää. Kuntokampanjaan osallistuvien määrä laski vuoteen 2014 verrattuna yhdellä työntekijällä. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus kuntosalin vapaaseen käyttöön ja uimahallilippuihin Haapaveden uimahalliin. Lisäksi jokainen vastuuyksikkö on voinut järjestää keväällä ja syksyllä liikunnallisen iltapäivän.

Työvoimakustannukset

Henkilöstön palkkakustannukset olivat 4689047,87 € ja kustannukset laskivat vuoteen 2014 verrattuna 133540,28 €.

Palkkakustannuksista on vähennetty jaksotetut palkat, kokouspalkkiot, muut palkat ja palkkiot, Kelakorvaus sairausajan palkoista sekä omaishoitajien ja perhehoitajien tuet. Henkilösivukuluista on vähennetty vastaavasti palkkojen sivukulut sekä kuntayhtymien siirtyneet eläkemenerusteiset maksut ja Varhe-maksut.

Taulukko 13. Palkka- ja henkilöstömenot 2015–2014

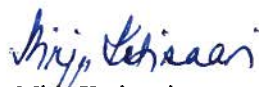
	Tilinpäätös, 1000 €			€/henkilö 2014
	2015	2014	2015	
Palkat	3673	3762	33698	32436
Henkilöstösivukulut	1015	1060	9320	9138
Yhteensä	4689	4822	43019	41574
Työterveyshuolto	28	27	259	234
Varhe-maksu	25	26	199	225

12 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä

Pyhäntä 11.4.2016

Matti Konola

Mira Kotisaari

Sami Pellikka

Teemu Aitto-oja

Merja Kesti

Terhi Korsulainen

Matti Leiviskä

Jouko Nissinen
kunnanjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Tilintarkastuksesta on annettu erillinen tarkastuskertomus.

Pyhännällä 24/5 2016

Tuula Roininen JHTT

